

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

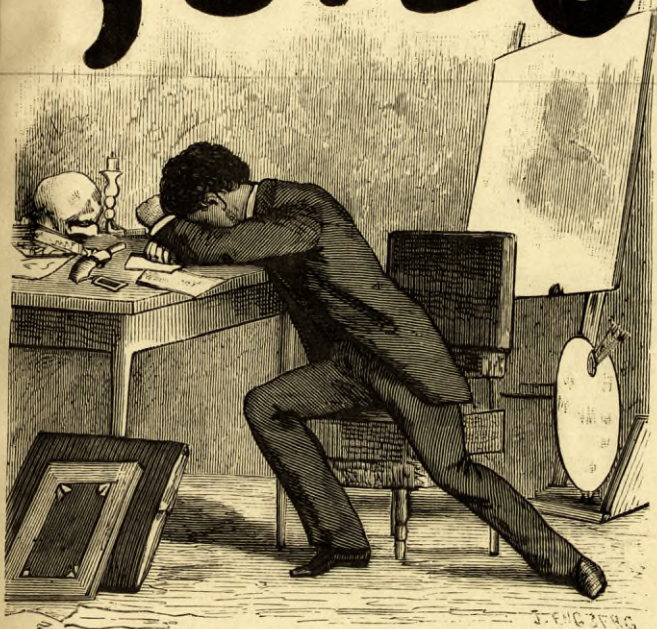

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

GUIDO

Nordensvan

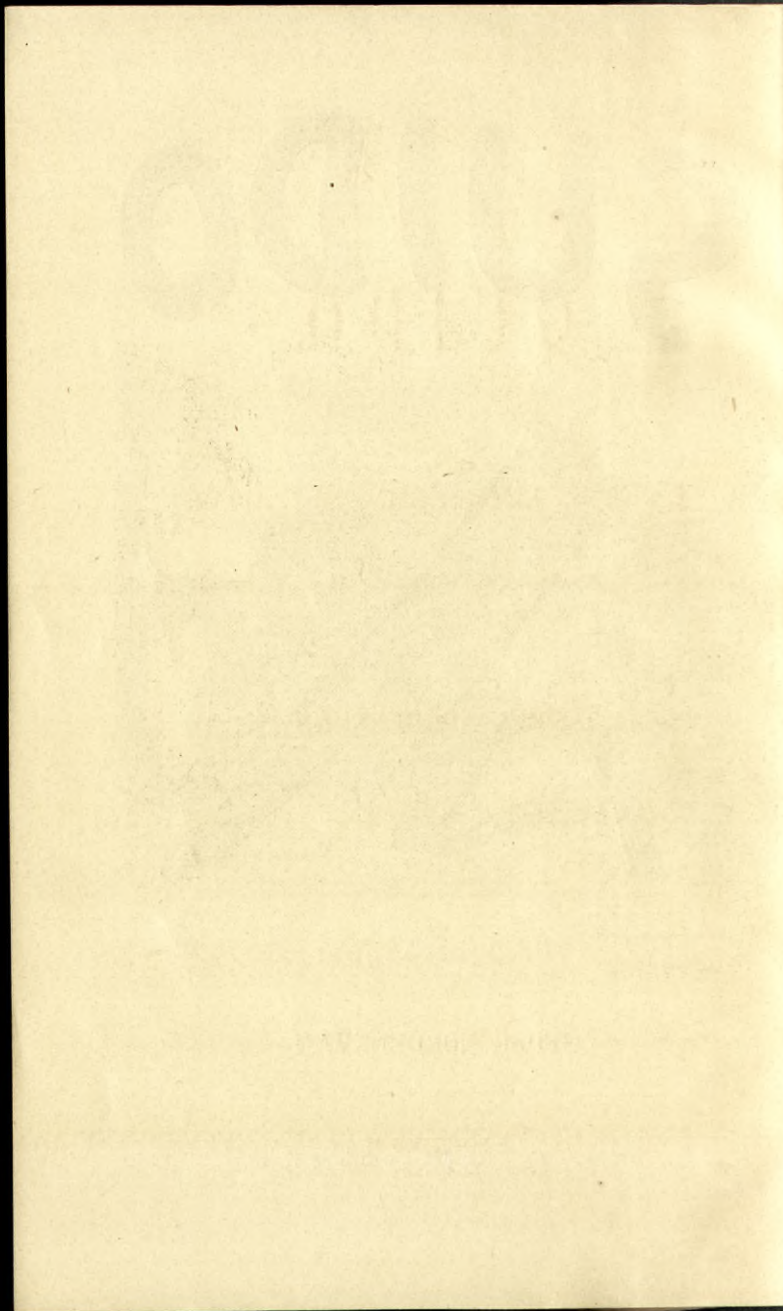
Ur Bobs papper

af

GEORG NORDENSVAN.

Stockholm. Albert Bonniers förlag.

Pris: 1: 50.

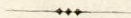

GUIDO.

UR BOBS EFTERLEMNAD PAPPER

AF

GEORG NORDENSVAN.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

G U I D O.

UR HORS FÄTTERMÄNNADE FÄTTER

GEORG NORDENSVAN.

STOCKHOLM.

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1880.

Solen sänkte sig bakom Trocadéropalatsets stolta fasad, och de tvänne förgyllda minaretliknande tornen glänste, som stodo de i brand. De, som uppstigit till deras toppar för att från en högre synpunkt öfverskåda det sköna, oroliga Paris, hade fått fara ned till jorden igen, palatsets, paviljongernas och kaféernas portar voro tillslutna, och massor af människor — de flesta kommo från »yttersta venstern» af Trocadéro, der svenska etnografiska utställningen var anordnad — uppfylde parken, strömmade mot portarna och skockade sig kring otaliga omnibusar, som den ena efter den andra satte sig i fart.

På taket af en spårvagn satt bland ett par tiotal andra en gammal man med långt silfverhvitt hår och helskägg. Han hade tändt en cigarr och blickade nu omkring sig på palatset, den ofantliga vattenkonsten och de oöfverskådliga folkmassorna. Vagnen for utefter Seinen, passerade förbi Hippodromen, nedanföör Champs-Elysées och svängde in på den minnesrika Place de la Concorde, återgifven otaliga gånger med penna, ritstift och trognast med de Nittis' pensel. Obeliskens skugga sträckte

sig nära till Tuileritädgårdens gallerport, de båda vattensprången sände glittrande strålar mot sommarhimlen, Invaliddomens gyllene kupol återkastade solens strålar med ovanlig glans, och den ofantliga balongen — nyheten för år 1878 — sväfvade lugnt öfver den sorlande folkmassans hufvuden.

Nedanför obeliskan stod en ung man med Bædeker uppslagen framför sig och sysselsatt med att studera platsens historia. Han brydde sig hvarken om lemonadförsäljarne, som med sina blecktorr på ryggen, med slangarna virade om lifvet, kranarna fram på bröstet och glasen dinglande i remmar, skreko ut sin vara, om fruktkärrorna, blomsterflickorna eller den stora tubens egare, som artigt men förgäfvades bad honom kasta en blick på Saturnus med dess ringar för femtio centimes. Men då spårvagnen från Trocadéro nalkades, och han fick syn på gubben i hvita skägget och den bredskyggiga tyrolerhatten, stoppade han genast sin röda bok i fickan, tappade cigaretten i brådskan och sprang efter vagnen, i förbifarten nära nog stötande om kull en gravitetisk arab i hvit burnus, en präktig modell, Daudets »*le nabab*» lifslevvande. Vagnen rullade framåt, men vår unge man hade starka ben och dito lungor.

»Berger!« ropade han och hviftade med mäsduken såsom tecken åt konduktören. Han borde ha sett, att vagnen var »öfverlastad», och borde ha kommit i håg, huru en argsint konduktör ett par dagar förut röt emot honom »*il n'y a pas de place*» och utan att alls bry sig om den rosaade franska artigheten nära nog skuffade honom ur vagnen ned i det böljande hafvet af människor.

»Arrêtez!» ropade han. »Cochon, arrêtez, cochon!»

Vagnen stannade eget nog, den stannade genast — »stor är de fransmäns artighet», jublade den unge, oskyldige mannen, — och ned kom konduktören i jacka, uniformsmössa och ljusblåa byxor, och han började att öfverösa vår fredlige yngling med en rad för denne obegripliga oqvädimsord, som Emile Zola förmodligen har upptecknade i sin notesbok. Folk samlades omkring dem båda, mannen med Bædeker förstod tydligen ej, hvad allt detta hade att betyda, och han räddades slutligen ur klämman af gubben i tyrolerhatten, som med några mynt och många af stora rörelser följda ord lyckades lugna den uppretade konduktören.

Då denne slutligen mumlande i skägget och rynkande pannan äntrat upp på sin tron, — spår-vagnstaket — och vagnen farit vidare, tog gubben den unge mannen under armen, hvarpå de gingo framåt utefter Tuileritradgårdens staket.

»Hvad kommer åt dig, Bob?» sade gubben. »Har du fått starkare vin än vanligt i dag, min gosse, efter du tror dig kunna ostraffadt förolämpa en son af Paris?»

»Jag förstår inte ett dugg, käre farbror. Jag ropade endast: Stanna, kusk.»

»Ja, du skrek: *Cochon* åt honom, och det betyder på renaste svenska: svin.»

»Hvad befalls? — Jaså! — Ja, det var mycket ledsamt — men lustigt var det i alla fall. Ingen människa kan begära, att jag skall vara så språk-

kunnig — här, der alla möjliga sluskar tåla franska.»

»Kommer du från utställningen?»

»Nej, jag har varit på panoraman och i *salongen* och ämnade just söka upp hudikarna, när jag såg farbror komma åkande.»

»Der ha vi ju dem, vi söka.»

»Ja visst, der sitta de mycket riktigt och skåda ut öfver det blå, hoc est Seinens ölsupsfärgade vågor. Men hvem är den tredje? — *Ta* jag nitton, är det inte Tore Bock.»

»*Bonjour, messieurs,*» ropade nämde herre: i det han steg upp från bänken, der utom hans båda följeslagare sutto två individer fördjupade i sin sötaste sömn, — »gamle Bob, det gläder mig att se dig, trefliga festprisse. Hälsningar hemifrån!»

»Får jag presentera löjtnant Bock — herr Berger.»

De öfrige skakade Bergers hand. En af dem var målare, ung, förhoppningsfull, — hade för ett par år sedan avslutat studierna i Stockholm och med stipendiet på fickan kommit till Paris, der han arbetat med friska krafter och hade nu gjort ett ej ringa uppseende på årets salong. Man väntade, att han skulle få medalj. Den andre var en ung skådespelare, som kommit hit för att studera Coquelin och Mounet-Sully på Théâtre français.

»Låtom oss nu gå och äta middag.»

»Ja, ta mig tusikatten, är jag inte riktigt sväng», sade Tore på renaste stockholmsdialekt.

»Vi ska spisa hos Vefour, högtiden och detta glada möte till ära, efter det är så långt till Has-

sellbacken — eller hvad tycka ni, mina herrar?» föreslog målaren.

»Antages — ingen appell — drag du förut och visa vägen, så komma vi flux efter» — ytttrade taliasonen.

Löjtnant Bock — vid kungliga fortifikationen, hvars medlemmar gemenligen kallas »bockar» — gick som i dimma och såg förvånad omkring sig, hans runda, solbrända ansigte lyste som solen i Karlstad af belåtenhet.

»Nej, men vet ni, det är verkligen roligt att här i verldens centrum få se edra söndags-middags-Gustaf-Adolfs-torg-fysionomier, ta mig tusingen! Ljuft är att gamla vänner återfinna, säger Lenngren eller fru Tegné. — *En avant, messieurs!* — Älka vi på båt? De fördömda spårvagnarna ha ju alltid full last här i staden, fastän inte full i samma mening som hemma. — Vet ni, jag kom i morse och har redan sett hela Paris. Det var en fatal händelse, ta mig tusikatten. När jag kom hit, bestod min kassa af tre kopparslantar. Tänk så förargligt! Lyckligtvis hade jag en vaxel på en bankir här. Jag sätter mig i en vagn, kör till Grand hôtel, befäller portieren helt myndigt att betala kusken, får ett fint rum och far så af till min bankir. »Det här är ju en sekundavaxel,» säger man der, »vi måste först se primavaxeln.» — Jag hade svårt att förstå dem. Ja, der stod jag med lång näsa, som Almlöf sa i »Slägingar». — Tänken er en fader- och moderlös yngling utkastad så der i verlden med tre kopparslantar i fickan. Emellertid bråkade jag med dem, tills de lofvade att telegrafera till bankiren i Hamburg och

höra efter, om han hade primavexeln, men det skulle dröja tre timmar. Hvad var att göra? Jag säger till kusken: Kör mig rundt kring stan. Det bär af. Till slut tycker karlen, att det kan vara nog, han stannar vid ett kafé och säger något om en *bock*. »Skall det vara en pik åt mig?» tänker jag, men besluter att låtsa som det regnar. »*Non, non,*» säger jag så imponerande som möjligt, och så måste den arma ankan kuska vidare. På det sättet fick jag se hela staden, och så fick jag mina pengar och ropade som Gustaf den tredje i verlden: *Je suis sauve.*»

Våra fem nordbor gingo ett stycke utefter Seinen, der ångbåtarna kommo från utställningen och aflastade den ena folkhopen efter den andra. Solen hade gått till hvila, och byggnaderna på flodens andra sida lågo i mörker, hvarur endast justitiepalatsets gamla, dystra torn stucko upp. Utefter Louvrens praktfulla fasad gingo de fem förbi Théâtre français och öfver platsen der utanför, der gasen just tändes och vattensprången plaskade. På trottoarerna sutto parisare och främlingar vid små bord, drucko sin *mazagran*, rökande sin cigarett, studerande en tidning från hemorten och njutande af sin sorgfria tillvaro, och rundt omkring rörde sig den sorlande, lifliga folkmassan. Der syntes soldater i den kända uniformen, prester i långrockar och svarta »dogmatiskt styfva och kyrkligt-logiskt svängda» hattar, barmhertighets-systrar i nunnedrägter, fruktförsäljare, blusmän, blomsterflickor och dessutom flanörer från alla jordens länder, ståtliga spanske soldater och amerikanske rutige engelsmän och svartögde italienare,

grulhyade japaneser, klädde enligt sista modet, ljuslätta nordbor och mörka slaver, burnusklädda araber och solfjädersprydda kineser. Och nedanför på gatan rörde sig vagnar i en lång rad, från arbetsåkdonet förspändt med fem gråa jättestora, tofsprydda hästar till det sirliga åkdonet, kördt af en elegant, allvarlig kusk med en uppsyn så nobel, som vore han allra minst en lord af England.

Från det bullrande, omvexlande lifvet på gatorna, som främlingen aldrig tröttnar att betrakta, flytta vi oss fyra trappor upp i ett tornhögt hus, bygdt i den vanliga ej särdeles smakfulla pariserstilen.

I Bergers atelier har vår lilla nordiska koloni silagit sig ned. Taflor och studier täcka de gråa väggarna, och ett landskap i Corots stil — en bit gul himmel, ett bredt penseldrag grått vatten och litet palettskrap till stränder — är på fem »röda minuter» måladt der i hörnet bredvid kaminen. Staffliet upptages af ett nästan färdigt landskap med ämne från Medelhafvets strand i närheten af Bordighera. Värden tänder ljus. De många måleriska ting, som i den mest konstnärliga öreda fylla rummet, alstra en mängd skuggor af underlig form, hvarur framskymta gamla vapen, porträtt, förgyllda ramar och halffärdiga landskap, statyetter och möbler från förgångna tider, stoffer och draperier af olika men smakfullt sammanförda färger, speglar med väldiga ornamentsöfverlastade ramar i rococostil och gyllenläder i skiftande mönster.

I denna omgifning är det en ganska karaktäristisk tafla, de fem männen, belysta af det svaga

ljusskenet. Tore Bock, glad och morgonfrisk trots den föregående nattens jernvägsresa, skådespelarens magra, uttrycksfulla anlete med svarta eldiga ögon, mörk skäggbotten och ett energiskt drag kring munnen, den unge målarens fina af ljust hår omskuggade ansigte, Bobs något drömmande och på samma gång satiriska uttryck, som kom honom att ofta synas frånvarande med sina tankar från sällskapet, och slutligen gubben Bergers vördnadsvärda hufvud, hans godmodiga blick och vänliga uttryck, der han sitter med pipan i munnen, en röd fez, köpt i Kairo på en studieresa, täckande hans hjessa, och en gammal urblekt, i vackra färger skiftande sammetsrock virad omkring sig.

»Nu ska ni få höra på nytt», sade Tore, då man länge pratat hit och dit om resorna och Paris, om tyskarne och panoraman, om »Karl den tolfte likfärd», Sarah Bernhard, Munkacsy och studentkonserten. — »Nu ska ni höra nytt. Jag råkade Kalle Askerström i går qväll.»

»Nej?!»

»Jo, säger jag! Det var i den heliga staden Köln. Jag skulle just arbeta mig upp för den mörka trappan i Mainzer Hof, då jag stöter till en figur. Jag måtte ha sagt något, som hos oss är ganska vanligt vid sådana tillfällen, ty den andra frågade genast, om jag var svensk. Ja, jag tackar, sa jag. Jag följde med in i hans rum och si, det befans vara gamle Kalle Askerström i egen person.»

»Nå?»

»Men ni kan inte tro, hvad han var förändrad. Den friska, välmående prissen var mager och såg

utut som vålnaden af Hamlets pappa, ta mig tusingen. Innte en tum kvar af den Kalle, som vi kände i vår ggröna ungdom. Vi talades vid länge och väl, det vivill säga, att det var jag, som fick hålla målron vivid makt. — Stackars Kalle, hans unga fru ligger boegravven på kyrkogården i Mentone.»

»Hvad säger du? Är Alma död?»

»Hön fick lungshot, stackars barn. Han var nnu stadd på väg hem, Kalle. Han lär skola bli boorgmästare i Bergköping efter sin far, säger man.»

»Att hon också skulle få lungshot,» sade Bob.

»Det lär ligga i blodet inom den familjen,» upplyste Tore.

»Ja, det är som jag säger, hälften af Sveriges bbefolkning har förstördt bröst — och andra hälften fförstörd mage.»

»Och hon lär för öfrigt haft någon stor sorg att bbära på, en sådan slags sorg, som man ej talar om —»

Bob log, ehuru stunden tycktes föga lämplig ddertill.

»Vet ni hvad?» fortfor Tore. »Oss emellan — det var något mellan henne och — och Guido.»

»Guido?»

»Ja visst, Falk, vår gamle skolkamrat.

»Ja, han älskade henne. Det är eget, att be-ggäfvade män så ofta välja sig hustrur af det mest hhvardagliga slag. Alma höjde sig ej en tum öfver IBergköpings öfriga invånare — utom genom sin sskönhet förstås —»

Det uppstod en stunds tystnad.

»Jaså, Askerström reste hem?»

»Ja. — Det är då eget med honom och Guido.

IDet är som förföljdes de båda af ett oblidt öde.»

»Har du träffat Guido, sedan han reste ut?»

»Nej, det är nu ett par år, sedan han fick sitt arf. Hvem hade också kunnat tro det, han som hade så ondt om pengar men ändå tog verlden så lätt? Han afsade sig en gång ett stipendium från akademien.

»Hvilken akademi?»

»Målarakademien i Stockholm. Han var elev der, men när han helt oväntadt blef rik, så gaf han sig af utomlands, och sen dess har ingen menniska hört af honom,» sade Bob.

»Hvarifrån kom då hans rikedom?» sporde Berger.

»Från släktingar i Tyskland, sade man.»

»Han härstammade från en italiensk släkt, som af politiska orsaker dragit sig åt nordn. En gammal tant eller hvem det var, som bosatte sig i Sverige, tog gossen med sig dit.»

»Men vet ni,» började Tore. »Från Köln reste jag hit i sällskap med en norrman, som hade varit vid rivieran och der gjort bekantskap både med Guido och med Kalle.»

»Var Guido der?»

»En middag, berättade han, kom Askerström med sin fru, som då ännu var så pass frisk, att hon kunde gå ute, spatserande på terrassen på Monte Carlo vid Monaco —»

»Jag vet, — ah, der är vackert! Vaserna med blommor på staketet öfver vattenytan, den tropiska grönskan, ogenomträngliga häckar, palmer, fästet deruppe på klippan, villorna nedanför och hafvet så blått, som den ljufvaste drömsyn — —
evviva, l'Italia!»

»Der jag ville mig dölja, der lefva, älska och dö!» gnolade målaren, den unge nämligen.

»Ja, under palmer går ingen ostraffad, säger ett ordspråk. Straffet heter: längtan, evig längtan. — Men förlåt, vi afbröto berättelsen —»

»Jo, Askerströms komma der på promenaden, då de möta en herre, som lastad med klingande guld i alla fickor går från Casino. Han stannar som förstenad, och fru Askerström stirrar ett ögonblick på honom, ger till ett skrik och faller som död ned på sanden. Kalle säger några ord åt den andre, och denne svarar kallt, att »om herr Askerström vill honom något, så skall han ha den äran att sända en sekundant», — så hälsar han och går. Det var Guido. — Min sagesman bodde i rummet näst intill honom, han såg herr Falk komma hem på aftonen, gå med sitt vanliga kalla, blaserade uttryck in i sitt rum men påstår, att han under natten hörde honom gråta som ett barn. Han påstår ännu mera än så. Askerströms fru blef samma dag lagd till sängs, hennes onda var förvärradt, Kalle råkade Guido för andra gången, — denna hade ej kunnat hålla sig fjärran från hennes bostad — vår lugne svensk, Askerström nämligen, betogs af vrede vid åsynen af sin för detta vän; han var utom sig af sorg vid tanken på sin hustrus tillstånd, men Guido fattade honom i armen och hväste till: »säg ett ord, och jag dödar er». — De råkades ännu en tredje gång, och då skildes de med ett handslag och en omfamning. — Man säger, att Guido suttit en hel natt vid en ung kvinnas dödsbädd, och att han morgonen derpå var försvunnen. —»

En stund senare frågade Bob, om Guido var känd som målare.

»Nej, min norрман hade aldrig hört ett ord om, att Falk målade. Det har han säkert slutat upp med.»

»Då var han ingen verklig konstnär,» — menade Berger.

»Möjligen, men i alla fall hade han stora anlag, fastän han kanske skulle gjort större lycka som författare, han skulle rifvit ned allt, hånat allt och alla — och hade troligen blifvit ryktbar.»

»Du måste berätta mig om honom,» sade Berger.

Klockan slog i det samma i en närliggande kyrka.

»I dag är det för sent, men i morgon kunna vi ju fortsätta vårt sqvaller, om herrarne så behaga.»

»Och nu kila vi, ta mig tusingen,» ropade Tore. »Tack, bror Berger, efter jag inte får säga farbror.»

»Det ska tusan vara din farbror. God natt!»

»Tjenare, tjenare!»

»Jag skall lysa er i trappan.»

»Framåt marsch, gå på — jemna steg, se så. Ha ni sett Corneilles klockor på Folies-Dramatiques? Hvasa?»

»*Digue digue digue*

digue digue donc —

Sonnez donc, sonnez, joieuse carillon!

Herrarne marscherade utför de fyra, långa trätrapporna, kommo ut i gränden, som var trång och mörk och omgifven af sex eller åtta våningars hus, och derifrån på den breda boulevard de Se-

bbastopol, som oaktadt natten var långt framskriden
sstrålade af ljus och vimlade af menniskor. Alla
oombusar voro fullsatta ofvan och nedan, vandrare
tträngdes på de breda trottoarerna, på bänkarna
ffans ingen plats öfrig, och kaféerna voro belägrade.
IDet var ett sorl och ett lif ovanligt för våra
nnordiske fransmän, som trötta af dagens arbete
ggingo hem och lade sig.

Morgonen derpå gingo Tore Bock och Bob Stjerne tidigt ut. Vattunnorna foro längs alla gator och kastade sitt uppfriskande regn på de dammiga stenarna, kyparne sopade utanför kaféerna, prester skyndade med paraply och breviarium till kyrkorna — och till den förnämsta helgedomen, till den minnesrika Notre-Dame styrde äfven våra svenske kättare sina steg.

De promenerade länge omkring i det stortade templet, hvars mångfärgade fönster bröto dagsljuset i mystiska skiftningar, medan halfmörkret under de höga spetshvalfven och rökelsen, som i fina, lätta skyar steg upp mot takrosetterna, gjorde det hela ännu mera stämningsfullt.

Här och der knäböjde någon framför ett tändt vaxljus. Friska blommor prydde altarena, hvarifrån ungmön Marias bild log mot de botfärdiga.

»Bob, se dit!» hviskade Tore.

»Hvad är det?»

»Den der figuren, der i skuggan.»

»Nå?»

»Tycker du inte, han liknar Falk?»

»Du ser i syne, Tore, — här, der det fins så mycket folk —»

»Han gick visst ut. Jag måste se efter —»

»Det är så mörkt här inne, så att man omöjligt kan känna igen folk på afstand, men nog tyckte jag —»

»Du var upphetsad af rökelsen och luften der inne,» menade Bob. De stodo nu i den praktfulla portalen, omgifna af dussintals stenhelgon med stora hufvuden. Många vandrare syntes på den öppna platsen framför kyrkan, men ingen liknade den, de sökte.

Bob vände sig till gumman, som sålde planer och fotografiér öfver kyrkan samt blommor och vaxljus för bildernas räkning.

»Den som sist gick ut?» svarade hon på hans fråga. »Han gick upp i tornen. Här äro biljetter, var så god. Tjugu centimes och fyrtio, om ni vill se klockorna, Qvasimodos klocka, herre, och den från Sebastopol —»

»Hur såg han ut, den der herrn?»

»Liten, glasögon, haltade — det var visst en tysk —»

»Nej, den jag menade var lång och mörk —»

»Ah, italienare eller spanjor — for bort i hyrvagn. Behagas det fotografier? Femti centimes stycket — var så god.»

Det var inte han, Tore hade verkligen sett i syne.

»Famos! — Magnifique, en effet! — Meget smukkt! — Förbannadt bra!»

Dylika utrop hördes från alla deras munnar, som skockat sig samman i österrikisk-ungerska konstutställningen på Marsfältet och med bländade blickar sågo på Makarts kolossala tafla: »Karl den femtes intåg i Anvers». Men hörde man närmare efter, så följdes dessa utrop af beundran oftast af mer eller mindre egendomliga anmärkningar, som, ju mera åskådarne skärskådade taflan, tilltogo i antal och styrka.

Midt framför taflan hade en mörklagd man stannat. En hatt med stora brätten täckte hans hufvud, han var ytterst sorgfälligt klädd. Liknöjd hade han gått genom flera rum, men framför detta väldiga färgexperiment blef han stående orörlig för att sedan vända sig bort och föra handen till ögonen, som hade skimret från den öfverväldigande gulbruna »färgsymfonien» bländat honom. Det slappa uttrycket försvann från hans ansigte, han drog hatten ner i pannan, såg sig omkring liksom spanande efter, om någon lagt märke till hans rörelse, och satte sig derpå i en soffa nedanför Matejkos väldiga duk »Förbundet i Lublin». Det

allvarliga, storslagna i denna målning gjorde dock på honom ingen lifvande verkan. Han lät sin blick irra vidare kring salens väggar — den träffade efter hvar andra Ferenzrs grefvinna Zriny, som då turkarne intränga i hennes stormade slott sänker facklan i krutdurken, och den begråte Jaroslav Czermaks sårade montenegrinska höfding, som bäres från slagfältet af sina trogna, öfver allt upphöjda, sinnet lyftande bilder, som elda till bragd och mod. Men den ensamme mannen tycktes pinsamt berörd deraf. Han lät sin blick irra till den stumma, tårlösa sorgen hos barnen och qvinnorna, som komma åter till sin sköflade, förstörda by — och finna sina fäders, sina mäns hufvuden uppsatta på pålar öfver de brända härdarna — han lade särskildt märke till Czermaks underbart sköna modeller, återgifven på flera af hans taflor, den unga qvinnan med de djupa, outgrundliga svarta ögonen, som säkert kunde blixtra af hat likasom stråla af lycka, af kärlek. — Han vände sin blick bort från dessa verk, han ville icke se dem. Kanske tänkte han på en tid, då han skulle ansett det som den största lycka, om han kunnat flytta sig midt ibland sin tids ädlaste konstverk, då han drömde sig en framtid, solljus och fri under arbete i det skönas värld.

Han steg upp och gick vidare.

»Ah, det är ni, signore Guido!» yttrade en liten blek och svartmuskig herre i hans närhet.

»Som ni ser, min herre.»

»Ni har således lemnat Nizza?»

»Ja visst.»

»Ni har väl ej...» strandat på den farliga klippan der borta vid italienska gränsen, ville han fråga men tystnade.

»Lappri!» svarade den andra med en axelryckning.

»Men ni ämnade ju stanna vid rivieran i sommar?»

»Har ändrat mig.»

»Nå — utställningen — präktig?»

»Ja visst, farväl, min herre.»

»*Au revoir, monsieur!*»

»Hvem var den der herrn?» frågade någon den lille mannen, sedan främlingen gått vidare.

»En italienare, som jag blef bekant med i Monaco — spelar med lidelse — kallar sig Falcone.»

Denne hade emellertid fortsatt sin gång genom franska afdelningen utan att kasta en enda tacksam blick på alla de tafior, som han beundrat, innan han ännu sett en enda af dem, på de unge mästare, som nu rycka konsten med sig på nybade vägar. Ej heller brydde han sig om de i lättaste dräkt klädda flickor af alla åldrar eller de dussintals helgon — mycket jordiska helgon — som med förgyllda tallrikar bakom sina hufvuden prydde väggarna.

Han gick genom schweiziska och skandinaviska afdelningarna och kom slutligen genom den praktfulla, guldskimrande förstugan ut på stora trappan bakom republikens väldiga staty. Ej brydde han sig om att beundra den storartade utsigten öfver parken med dess stoder, grottor, blommor och vattenfall, kiosker och tempel och på

andra sidan Seinen det ofantliga Trocadéropalatset, hvars gula marmorväggar återkastade solens strålar med nästan outhärdlig glans.

Gångarna vimlade af folk, och de små vagnarna voro ofta till hinder för fotgängare.

Italienaren gick öfver Jenabron. Seinen bredde sig nu för hans blickar, ångbåtarna kommo fullastade, trafiken på broarna var synnerligen liflig, maskinerna voro i gång, och långt borta syntes Paris' kyrktorn, öfver hvilka balongen majestätiskt och långsamt höjde sig.

Nu stod vår man på norra stranden. Från morokkanska kaféet hördes enformiga trumslag, svenska flaggan fladdrade från Handarbetets vänner lilla smak- och stilfulla annex, den ofantliga vattenkonsten brusade, de sex förgyllda bestarna deromkring grinade, och öfver dem höjde sig sjelfva palatsets ståtliga halfcirkel.

Den unge mannen såg sig om efter ett ställe, der han kunde få vara ostörd. Mellan träden glänste bländande hvitt ett torn. Han trädde genom en färgrik, praktfullt smyckad portal in i det algeriska palatset. Kring gården spände sig mohriska arkader, och i salubodarne prunkade i rikaste färgprakt österländska tyger, utbudna af turkar och araber i granna drägter. Och bland blommorna på den lilla, fridfulla gårdsplanen sorlade fontänen så stilla och drömmande.

»Guido!» ropade en känd röst mot honom.

»Hurra! Guido är här!»

»Ta mig tusingen, ä'cke det Guido!»

Vår svenska koloni omringade plötsligen honom, som sökte enslighet.

Nu kommo frågor, som knapt besvarades, och svar på frågor, som ej framställes. Tore berättade om allt och intet, om Paris och sin märkvärdiga resa dit, hur han i Hamburg gått på ett »vansinnigt» tåg och kommit till Dresden, om bekanta hemma, som Guido längesedan glömt, och ställen, der denne aldrig varit.

»Du tappade ett visitkort, Guido,» sade Tore. »Voilà monsieur — *voilà* och *comme ça*, det är qvintessansen af Galliens sköna språk. Men hvad står der — heter du Falcone nu för tiden?»

»Jag reser inkognito liksom annat fint folk.»
»Inte så tokigt! När Ekensvärd i fjor var ute och reste, kallade han sig för *le prince d'Ekensvärd*. Fint skall det vara! Jaså, bror har blifvit så införlifvad med la bella Italia, att bror utbytt sitt namn, som klingade med nordisk stålklang, mot söderns vekliga, malariadoftande flöjttoner, — det var vackert sagdt.»

Det låg i Guidos blick något, som hejdade de frågvide. De ville höra om hans konstnärsbana, om hans lif under den tid, som förflutit sedan han lemnade Sverige, men derom yttrade han ej ett ord.

Han var mycket förändrad. Det ironiska drag, som varit förherskande både i hans ansigte och hans tal, hade gifvit vika för ett uttryck af slapp likgiltighet. Han såg ut att ej bry sig om, huruvida jorden stod eller ramlade. Hans förr så blixtrande ögon sågo uttryckslöst framför sig, svart helskägge dolde det energiska draget kring hans tunna läppar, och den höga pannan doldes af deröfver nedfallande lockar. Det var ej alls den gamle Guido.

Jo, något kände Bob igen. Det var den lilla dödskallen af silfver, som blänkte på vännens bröst i egenskap af knapp på en halsduksnål. Huru besynnerligt hade vi icke i skolan funnit hans infall att bära en dylik prydnad. Små röda stenar blixtrade till ibland inne i skallens ögonhålor.

Och då Guido drog af sig handsken, spanade Bob ej förgäfvos efter en smal ring, som kamraten förr burit. Det var en förgät-mig-ej, på båda sidor omgifven af ytterst fint arbetade blad.

Snart reste sig den återuppståndne Guido och gick. Han hade affärer, som väntade. De andra sutto kvar. De hade ej fått veta just något om kamratens lif och planer. Men Bob, som visste, att de bodde på samma hotel och till och med vägg i vägg, hoppades att han småningom skulle få isen att smälta kring sydlänningens hårda hjerta.

Han berättade uppe på Bergers atelier för de andra, hvad han visste om Guidos lif. Låt tanken irra från det bullrande, lysande Paris upp till det gamla, kära snölandet under polcirkeln, dit söderns barn drifvits af ödets nyck och hör hans enkla historia, sådan Bob sedermera upptecknat den.

Jag mins, så berättade Bob, mycket väl den dag, då i skolan inträdde en gosse, lång och smärt, gulblek, med svarta ögon och svart hår, som nästan skiftade i blått. Det var något ovanligt i hela hans person, det hvilade öfver honom en prägel af lugn och slutenhet, och redan vid första anblicken af honom insågo vi andra, att denne kamrat ej skulle bli oss till något nöje. Hans blickar irrade öfver klassen, der han satt nederst vid dörren, och han ritade något på bordskanten, under det läraren enligt sin vana, då någon nykommen var för första gången närvarande, gaf oss det vänliga rådet att »ej visa oss för den nya kamraten som underliga djur».

Under rasten var det jag, som såg efter, hvad han hade ritat. Nej! Det var ju magistern lifs lefvande, framställd med få, säkra streck men verkligen likt, ja riktigt otäckt likt.

Snart hade han ritat af oss alle samman.

Vår nye kamrat var ej särdeles meddelsam af sig. Han kom och gick med samma stela, kalla ansigtsuttryck utan att synas bry sig det minsta om oss andra, men vi funno i stället så många flera ovanliga egenskaper att iakttaga hos honom.

Han åt på källare och gick midt för rektorns näsa in på kaféer, han uppträdde som en man, fri från alla band, och vi beundrade hans mod, hans färdighet att teckna, hans lediga sätt och den kraft, med hvilken han uppträdde vid ett par viktiga tillfällen. En gång, då klassen skulle begära skridskolof, var det han, som framförde vår anhållan derom, och det märkligaste var, att han också lyckades i sitt tvifvelaktiga värf, gud vet, hur han bar sig åt. Att han var ett par år äldre än de flesta af oss, måste också stadga hans anseende, och så kom det sig, att Guido Falk vid terminens slut blifvit klassens stödjepelare och detta helt och hållet utan egen förskyllan. Han hade snart blifvit invald i skolans literära förening, hade först vägrat att mottaga inbjudningen men sedermera hörsammat kallelsen — och var ett år der efter ordförande i föreningen V. V. («vetenskapens vänner»). Det var hos honom något öfverlägset, och man kunde ej se någon mera imponerande skolgosse än vår Guido, då han på föreningens högtidsdag besteg talarstolen. Då lifvades hans vanligen stela drag och fingro den manligt kraftfulla prägel, vi alltid förut saknat hos honom. Efter högtidsdagen ville han afsäga sig ordförandeskapet, men »vox populi», som ju också är »vox Dei» nödgade honom att stanna qvar. Fastän han utan tvifvel var smickrad af sin framgång, tycktes han sanningen att säga ej skatta vår beundran särdeles högt, och vi å vår sida förstodo honom ej i grund och botten, men vår inbillningskraft var en gång satt i fart, och jag hopsatte i min då för tiden särdeles uppfinningsrika hjerna

den ena underbara historien efter den andra om Guidos och hans slægts föregående öden, ty vi visste, att hans fader var italienare och måst för politiska orsaker lemna sitt land, hvilket allt förlänade vår kamrat en gloria af det hemlighetsfullas skimmer.

Jag var bland alla kamraterna den, som blef närmast bekant med Guido. Han bodde hos två gamla fröknar, som hade blåa glasögon, papegojor, mopsar och kattor. Den ena af fröknarna var tyska och hade för några år sedan fört gossen med sig från Tyskland, der hans moder dött.

De voro i ganska små omständigheter, men Guido skulle, enligt hvad den ena af fröknarna berättade, då jag en gång väntade på min kamrats hemkomst, i sinom tid få ärfva sina slägtingar i Tyskland. Det var allt, hvad jag fick veta, och jag måste vara nöjd med det, ty invånarne i det hus, der Guido bodde, ledo i allmänhet ej af talträngdhet.

Egendomlig var hans smak. Då jag från min vanliga plats i pinnsoffan öfversåg hans rum, som var gammalmodigt möbleradt med en tung messingsbeslagen byrå och stolar med svängda former, föll min blick först på en döds-kalle, fäst öfver spegeln, en verklig döds-kalle, som mer än en gång varit nära att skrämma slag på den vresiga, halta städerskan men ty värr aldrig gjorde det. På väggen hängde en revolver, som ständigt var laddad. Guido öfvade sig ofta i att skjuta till måls och kunde träffa pricken, jag tror med förbundna ögon. Han hade också flera taflor, gjorda på ett för mig fullkomligt nytt sätt, — jag kommer särskildt i håg

en, som förestälde en obeskrifligt lummig trädgård med mur omkring, en bländande hvit villa med statyer utanför och bakom denna hafvet och en blå himmel, — och så hade han en otrolig mängd ritningar af egen fabrik. Först kom en massa gubbar i profil med vilda, lurfviga peruker, så hus och kyrkor, väderqvarnar, vagnar och hästar — kort sagdt, allt, som gifvit barnets inbillning ämnen att framställa på papperet.

Derefter följde figurer en face och så en och annan tagen i halfprofil och försedd med en näsa, genom hvilken man såg kindens ytterlinie.

Så afspeglar sig konstens utveckling i de försök, hvarje barn gör, som får sjelf söka sin väg och bryta ned de första svårigheterna. Äfven i ett annat afseende trodde jag mig skönja en likhet mellan Guidos försök och konstens stora väg fram mot fullkomligheten, deri nämligen, att min väns första ritningar behandlade endast bibliska ämnen, paradiset med Adam, Eva och de andra djuren, Noach i arken o. s. v. Bilderna voro naivt uppfattade men — jag har sedan ofta tänkt derpå — flyttade på papperet med en omedelbarhet, som mången konstnär skulle afundas den lille sjelflärd.

Han hade också andra egendomliga saker att visa, såsom en grön ödla — af jern, tror jag, — som såg lifslevvande ut, der den låg på en flat, glänsande hvit sten — den var från Sorrento, sade han, så en stor medaljong med en mariebild uti, — det var en amulett, som han ärft af sin farfar, — och vidare ett fint litet porträtt framställande en ung man med svarta ögon och trot-

sigt ansigtsuttryck. Det stod Umberto på bildens baksida. Det var hans fader.

Hans föräldrar voro längesedan döda. Kanske var hans tysta, tillbakadragna väsen en följd af hans vistelse under barndomsåren i de gamla frökarnas tysta, stilla hem, der han aldrig haft någon jemnårig lekkamrat utan fått nöja sig med katten Sylvia och hunden Nero.

Men under ytan glödde vulkanens eld, vi märkte det snart, och stundom ehuru mycket sällan bröt lågan genom skalet och brusade högt mot skyn.

Sin barndom hade han framlevat i oafbruten fejd med grannarna. Ständigt förnyade pojkestreck gjorde alla i huset boende till hans afsvurna fiender. Han ringde på deras dörrar och sprang sin väg, innan de hunno öppna, han hemtade frisk luft på taket till ett uthus, dit han lätt praktiserade sig från sitt fönster, men hvarifrån det var mycket svårt att komma ned, han utlade försåtliga snaror i mörka förstugor, så att gummorna föllo på näsan, tappade koncepterna och spilde ut allt, hvad de buro, mjölk, dricka eller grädde, han ritade gubbar på väggarna, gubbar, som till på köpet hade en afskyvärd likhet med vissa i huset boende individer. Men dermed var ej hans meritlista slut. Han gick ibland om bord på ångslupar och reste långt för nitton i våld ut till landet, var mer än en gång borta öfver natten och lät de hemmarvarande i sällskap med polisen genomsöka hela staden, — han kunde gläfsa som en hund bakom någon fredsälskande gumma på gatan och plägade vid dylika tillfällen på samma gång peta till henne

med en käpp, och då hon gaf sig till att skrika i tanke, att hon hade efter sig en arg hund, så skrattade den galgfågeln. Aldrig hade han roligare, än när han fick göra förtret eller förarga folk. Med ett ord, pojken var alldeles omöjlig, af honom blefve aldrig folk, han borde sättas i lära och det så fort som möjligt, ty sådant läder skall sådan smörja ha. Och så glodde han med sina svarta ögon som en ond ande, påstodo gummorna, alldeles som om de sett någon dylik glo på sig, — nej, det stod säkert icke rätt till med honom.

Det der var nu en öfvervunnen ståndpunkt och tillhörde en förfluten tid.

Nu hade, som sagdt var Guido tillkämpat sig en ansedd plats inom skolans värld. Icke bekymrade han sig särdeles mycket om lexorna utan fann det roligare att rita karikatyrer öfver allt, vi läste om, att pröfva sina krafter på att illustrera Cæsar, Virgilius och Pütz's historia, hvarför vår gynn samma tanke om honom ej delades af lärarne, ty så snart desse slog upp en bok, — på hvars titelblad *andra upplagan* ständigt var ändradt till *andra plågan* — funno de sina konterfej än i en kostym än i en annan och med underskrift Tissafernes, Holofernes, Nebukadnesar — läraren i botanik, ätande gräs — eller Diogenes, liggande i skuggan af en öltunna.

En vinterafton inträffade en händelse, som medförde en vändpunkt i Guidos öde. Efter ett sammanträde i skolans vetenskapliga förening hade de literära vännerna gått ut för att blöta sin vänskap, stämningens termometer hade småningom stigit, man hade under jubel druckit ordförandens

skål, burit honom i procession kring bordet, och han hade hållit ett tal om ungdom, idealitet och evig vänskap, ett ord, som jag i all tysthet vågade betvifla hans tro på. Han hade med svårighet kunnat hindra kamraterna från att följa honom hem, de hade skiljts åt i hörnet af Regeringsgatan, och endast en, Kalle Askerström, hade samma väg som han. Denne var en liten flitig och stillsam gosse, som hade patent på att alltid få sitta främst i klassen och var mycket omtyckt af lärarne.

De båda ynglingarne gingo på en aflägsen gata på norr, då en karl kommer utrusande från en krog och utan minsta anledning, förledd endast af det prisade nordiska vikingalynnet, ger Kalle ett slag i ryggen. Guido tog emot sin kamrat, som föll framstupa, karlen skrattade. Nu var det Guido, som fattade eld, men den eljes så rädde Askerström förekom honom och gaf med sin käpp angriparen ett slag i hufvudet. Flera karlar hade kommit ut från krogen, det blef folksamling, polis kom till, och våra båda ungdomar måste uppgifva sina namn för ordningsmakten.

Kalle var alldeles förbi af rädsla, och Guido sade, att det var han, som, då de blifvit anfallne, tilldelat karlen ett slag i hufvudet. Falk hade genast beslutat att taga skulden på sig. Han hade ingen familj, han var ej son till borgmästaren i Bergköping han.

Inför polisen var målet snart utspeladt, ty Kalle hade sökt upp motparten och med en tiokronsedel köpt dennes tystnad. Nu förklarade slagskampen helt saktmodigt inför domstolen, att »han var nöjd med, hvad han fått», hvarpå »åta-

lade ynglingen Falk» fick sig en skrapa, och målet nedlades. Men i skolan väntade en svårare rättgång.

Rektorn visade aldrig öfverseende med uppträden utom skolan. Denna gång hade till och med ett par tidningar omnämnt saken och häntydtt på, hvilken uppfostran bättre mans barn få i hemmen och statens kostbara läroverk; skolans anseende stod på spel, då dess lärjungar inläto sig i slagsmål med druckna gesäller, kommo i tidningarna och fördes inför rådsturätten. Guido nekade också helt tvärt att ingå i närmare redogörelse öfver aftonens tilldragelser, det var omöjligt att få ett ord af honom, och slutet blef, att han lemnade skolan, sörjd och saknad af alla kamrater om ej af lärarne.

Kalle Askerström hade genomlevvat en orolig tid. Han var ju skuld till allt, han hade för en gång i sitt lif visat mod, och följden deraf vardt hans kamrats olycka. Men då Guido varit nog ädelmodig att uppoffra sig för Kalle, vågade denne ej visa sig lika högsinnad tillbaka. Hvad skulle väl borgmästaren och riddaren Napoleon Askerström sagt, om hans exemplariske son och tilltänkte efterträdare blifvit utstruken ur det läroverk, hvars prydnad han var? Hvilket uppträde skulle ej en dylik skandal orsaka i den lilla sqvallerlystna staden? Kalle darrade vid blotta tanken derpå. Med Guido var det ett helt annat förhållande. Han visade sig för öfrigt ej alls ledsen utan bad Kalle helt lugnt att inte bry sig om den der saken, — och Askerström tryckte hans hand och kände sig »enkel», som det hette på skolpojkspråket.

Guido hade länge haft för afsigt att sluta skolan och egna sig åt den konst, hvartill både lust och anlag ända från hans barndom visat vägen. Han tog, som vi sett, saken kallt, stoppade sin portfölj full med teckningar och vandrade med den under armen upp till en af landets mest ansedda konstnärer. Denne tog på sig glasögonen, medan Guido med stora ögon såg sig omkring i den rymliga ateliern med alla dess draperier, utkast, modellbord, högar af penslar och flaskor, gamla möbler och först och sist ett par kolossala, halffärdiga taflor. Målaren bläddrade i portföljen men häpnade ej öfver de många storslagna historiska kompositionerna, som voro så tvärsäkert kastade på papperet. Han omtalade buttert, att alla gossar rita gubbar, att det fans hundratals kluddare förut, och att man ej kunde bedöma något af dylika ritningar. Det var annat, än hvad vår unge förhoppningsfulle vän hade väntat.

Guidos yttre tilldrog sig deremot i hög grad professors uppmärksamhet, han frågade ynglingen om hans härkomst och hemland, som denne aldrig sett, bläddrade ännu en gång i portföljen, rynkade pannan, tappade glasögonen, lade in ritningarna, knöt mycket ordentligt i hop banden omkring dem, sade några ord om vanskligheten af att slå sig på skön konst och frågade sedan, om »herrn hade någon skizzbok?»

Ja, det hade han visserligen, men —

Det hjälpte ej, Guido måste ehuru ogerna fram med boken, som var fylld med porträtt af lärarne i skolan.

»Nej se på fan, det är ju gubben Orre!»

Och professorn skrattade, — och då Guido lemnade ateliern, hade han löfte att hos målarakademiens intendent blifva föreslagen till inträde vid nämnda läroverk

Några år förgingo.

Skolan hade Guido glömt, sina förra kamrater såg han sällan till, nickade och gick förbi dem, då de händelsevis råkades på gatan, eller stannade och utbytte några ord om likgiltiga ting. En vårdag hade han sett en flock ungdomar belägra en bod vid Regeringsgatan och komma ut derifrån klädda i hvita mössor. Det var kamraterna från hans klass.

»I dag skulle jag också ha blifvit student,» tänkte han.

Så gick han hem, såg sig i spegeln och fann den svarta, barettliska sammetsmössan passa mycket bra på hans mörklockiga hufvud — säkert bättre än en hvit studentmössa — åtminstone var den bättre i färgen, något sliten, som den var, och skiftande i grönt. Och så började han rita på en väldig komposition, som han skulle hafva färdig till akademiens utställning.

Kärror med klädkorgar kommo uppfarande för den lilla kullen utanför staden. Efter kommo randiga och rutiga, sommarljusa klädningar med hattar och hufvuden öfver. Du har ju varit i Bergköping? Visst har du det. Nog har du gått på de illa stenlagda gatorna mellan röda eller gråa trähus med tegeltak, du har köpt cigarrer i någon af dessa bodar, der inom fyra mörka väggar all verdens härlighet och litet till finnes samladt, der amykosflaskor och »kött och benfri anjovis» stå i broderlig sämja bland såpa, skor, klädningstyger och allehanda husgeråd, der innanför dörren uppenbarar sig en ung förhoppningsfull man i grå mössa och ljusa spetsiga mustascher, med blyertspenna och sax i bröstfickan, röd näsa och förbindligt leende, — och utanför boden stanna fader Ola och fader Måns med sina lass och fasta tömmarna vid dörrens gångjern, så att hela trottoaren blir afstängd för de gående. — Nog mins du »börsen», stadens lilla torg, der ett par gamla nära nog utgångna träd — undras, om de stå der än — nicka åt hvar andra, och der gräset frodas mellan kullerstenarna, — der bönderna bli af med sina varor — staden är så pass stor, att då husfadern går ut på morgonen

för att hämta frisk luft, säger husmodern: »om det fins smultron på torget, så skrik». — Nog kommer du i håg postmästaren, huru hjulbent och älskvärd han gick och rökte pipa på gatan, medan nyhetstörstiga stadsbor stodo längtansfulla i kö utanför postkontoret, som ej öppnades förr, än då generalens vagn syntes komma om hörnet borta vid tullen. Och du kommer nog i håg borgmästaren och riddaren af kungliga vasaorden, Napoleon Askerström med pince-nez på snuskammartaket och på hufvudet en ljusgrå »storm» med stora brätten — à femton krigare från Söderström vid Riddarhustorget, »jag ville pruta men qvinfolket i boden stod på sig», det fingo alla veta, som haft lyckan att tala med herr borgmästaren i fem minuter. Berlocker af gediget guld från Ambrosius på Drottninggatan dinglade på magen, och Nya Dagligt Allehanda stack fram ur bakfickan, ty denna tidning utgjorde »märgborstarens» älskingsläsning. Då ett nummer anlände, kastade han sig som en hungrig varg deröfver och studerade det, då han satt i sitt hus eller gick på vägen, då han nederlade sig eller uppstod. Mins du den nya, moderna tegelstenskyrkan, hvars lilla gotiska torn — »i den allra nyaste stilen» sade stadsborne — höjde sig öfver lindarna på den vackra kyrkogården, och den gamla klockstapeln uppe på kullen bredvid? Och kanske du mins skylten i hörnet vid torget: »A. P. SULANDER SKOMAKARE» och dess pendant: »Gull och sillverarbetare», — och krogen midt emot kyrkan — om lördagsqvälarna var der ofta slagsmål och gräl, ty man skulle naturligtvis avsluta arbetsveckan på ett värdigt sätt

för att sedan börja på ny räkning. — Hvad hafva vi mera att bemärka? Jo för all del, glömmom ej stadens största märkvärdigheter, nya spruthuset och Behns Alma, skönheten med »rosenröda kindorne, för hvilka alle falla ned till jord». Till henne återkomma vi — liksom teatergranskarne.

Fem minuters väg från stadens utkant och åtta minuter från dess medelpunkt ligger vid ån, du vet, den nyss omnämnda Kullen, omsusad af alm och lind. Der tillrustades ett sjudundrande kafferep i den soliga vackra sommarqvällen. Der stodo gungbräden och långa bord med bockar under — och får omkring, sade senare på aftonen ett qvickhufvud. — Nedanföör var stadens kägelbana. Då någon önskade ett parti, behöfde han endast gå dit och dundra med klotet mot väggen för att locka dit medspelare från staden.

Nu voro varorna uppdukade, blommor prydde duken, och kaffekopparna stodo i långa rader framför toma glas och fulla buteljer med lysande etiketter. Det var ett gladt och brokigt sällskap, som efter hand samlades i det gröna. Musiken blåste »Hvila vid denna källa», så att det skrälde i öronen och att lundens näktergalar flydde allt hvad vingarne buro af skam öfver, att de ej kunde täfla med Bergköpings frivilliga musikqvartett, som utgjordes af sjelfsta borgmästaren, postmästaren och två andra mästare. Säge hvad man vill, nog var musiken mästerlig.

Konjaken inmundigades med litet kaffe förut, stämningen blef glad, man lekte hög och dufva och sista paret ut, stupade kullerbyttan i gräset, föll på näsan i myrstackar eller brännässlor och hade

så roligt, som man endast kan ha det på landsbygden. Då man ledsnat på det — ty menniskoanden sträfvar ju alltid efter något bättre, än hvad stunden bjuder — så föreslog en uppfinningsrik herre en liten promenad i det gröna.

Sagdt och gjordt.

Några af herrarne sökte rätt på sina följeslagarinnor genom lifvet, andra spejade med framgång efter något lämpligt »föremål» — och hela sällskapet styrde under skämt och qvickheter kosan utefter gångstigen, som leder mellan väldiga, mossklädda stenar öfver en äng upp till krönet af en furutäckt ås. Härifrån hade man vacker utsigt öfver den vidsträckta dalen med trefna byar, med grönskande åkrar och ängar, mörk skog rundt omkring och en ljus rödskimrande aftonhimmel öfver.

Hvilken landtlig idyll! Så nätt! Man slog hö på ängen, det doftade ända hit upp.

Men hvad är det för ett stort hvitt paraply, som syns der borta? Det måste ligga eller sitta något derunder. Hela vårt älskvärda sällskap rigtade nyfikna blickar ditåt, en förständig herre hade tagit med sig en kikare, som verkligen dugde att se igenom, — mycket riktigt, det är en figur, som sitter och målar, svart hår, han ser ut som en italienare.

»Får jag se,» bad Askerström, borgmästarns son, som utgjorde medelpunkten i en förtjusande bukett af blomstrande sköna damer. Kalle var nu student och en betydande person i stadens sällskapskretsar. Han var med om alla fester, alla utfärder i det gröna, lustresor, musikaliska och andra slags nöjen.

Knapt hade han fått syn på målaren, förr än han bad sällskapet vänta en stund och störtade djerf som Rinaldo Rinaldini in i den tätaste skogen. Snart syntes han nere på ängen. Flickorna tittade efter honom, och Kalle tålde att ses på, ty han var en fin ung man, treflig och glad och elegant klädd, — ständigt nya handskar och dito halsdukar — en mörkröd näsduk stack upp ur bröstfickan, det doftade parfym om honom, och en blomma bar han i knapphållet, hvad kunde man då mer begära?

De sågo målaren springa upp, sågo Kalle trycka hans händer, hörde i andanom dem utbyta några hjertliga ord om detta oförmodade glada återseende efter långa års skilsmessa, hvar på främlingen lade i hop sitt staffli, Kalle tog skrinet, stolen, paraplyet, och allt samman bars in i stugan bredvid.

Så kommo de ut igen. Hvad hade de i bäcken att göra? De sitta der som kråkor — nej, se inte dit! — Herrn med kikaren upplyste, att den främmande tvättade penslar och att Kalle satt bredvid och såg högst intresserad ut. Flickorna fnissade och utbytte förtroenden. Akta dig, okände yngling, för damerna i Bergköping, ty de ha tändt mer än en eldsvåda i oskyldige unge mäns förut brandfria bröst.

De måtte vara gamla bekanta. Hvem kan det vara? Nu komma de, sa Per Olsson om vargarna. Flickorna tisslade och tasslade och togo på sig de sötaste miner — inte för främlingens skull, nej bevars, men af andra outgrundliga skäl.

Han var klädd i gråa rutiga kläder af en ny-modig snitt, hade en vidbrättad filthatt och bar en liten kinesisk solskärm, sådan Bergköpingsborne aldrig förut sett.

Kalle upplät sin språklåda och sade:

»Tillåt mig presentera en gammal skolkamrat, artisten Falk från Stockholm — — — min far, borgmästar Askerström (med Allehanda i bakfickan och berlockerna på magen), rådman Behn (röd i ansigtet som en gammal skådespelare), fru Behn (med krokig näsa, stor mun och präktig brun sidenklädning), fröken Alma Behn (skönheten, spruthusets medtäflarinna i rykte), fröken Emmy Behn (hvars förnämsta egenskap var släktskapen med skönheten), redaktör Pencloud (en kobent humlestör med röda polisonger), fröken Fisch, garfvar Ledrén, kunglig sekter von Göök (en ständigt skrattande herre, som slog omkring sig med pince-nez'en), kapten Bierheim (hvit mössa, hvita mustascher, snedgångna stöflar), fröken Anilin, dotter till stadens färgare, snickerifabrikören Hyfvelbom, fru Blomster och fröknarna Blomster — en, två, tre stycken — handlanden Schaber, herrar Fikenberg, Grisholm, Grodwall, Andersson, Pettersson och Lundström — — —»

Guido bugade sig ledigt för sina många nya bekanskskaper, hvarpå borgmästaren på stående fot bjöd på en konjak.

»Hvem kunde ha anat, att vårt lilla kafferep skulle få en sådan hedersgäst?» utbrast Kalle Askerström. »Jag hade ingen aning om, att du förrirat dig hit, käre Guido.»

»Jag är stadd på vandring liksom andra gesällar, visste inte, hvart jag skulle göra af med mig

under sommaren, beslöt att se mig omkring på landet — satte mig på tåget och for af — jag lefver så artistiskt, som någon kan begära, följer hvarje nyck, stannar eller reser, när och hvart jag vill —»

»Men nu är du tillfångatagen för en längre tid, min bror.»

»Här är ingen brist på vyer,» förklarade borgmästaren. »Staden sedd härifrån till exempel — vacker natur, inte sant? Kyrkan är fin — ligger bra till, är vacker inuti — ljusstakar skänkta af generalen —»

»Åh, tror farbror,» afbröt von Gök, svängande sin pince-nez i snöret, »att en ung artist nu för tiden bryr sig om sådana saker? Det hörs, att farbror är litet efter sin tid, hvad beträffar de sköna konsterna. Nu målar man en gårdsgårdstör eller en pöl med en fyrfoting i eller två gäss och en vattpuss, som solen skiner ned i och en grådaskig himmel öfver, he he he!»

»Du må måla folk eller kritter, så är du fast, käre bror. Ha inte damerna en kopp kaffe att bjuda vår vän? — Det är en fin tafla, han håller på med, skall jag tala om. Gångstigen och grinden och gamla Lottas stuga der bakom — ett ypperligt landskapsstycke. Ja, stå inte och se generad ut, bror lille, för här är en, som vet, hvad du duger till.»

»Ett glas punsch, mina damer, he he he,» sade von Gök.

»Inte? Åh, fru Blomster, det är inte första gången — hvad rycker du mig i rockskjörtet för, Malena? Men kanske fru Blomster föredrar stock-

holmspunschen. Var så god! — Skål, mine her-
rar! Det går lika bra utan tal, hvasa? Skål, herr
Falk, och välkommen till oss!»

Men den, som nu fann ett tal på sin plats,
det var Kalle. Han drack för sin uppståndne vän
och omtalade vidt och bredt dennes goda egen-
skaper. Guido rent af skämdes öfver allt beröm,
som regnade ned öfver honom, — om sjelfve
Makart förirrat sig till Bergköping, skulle man ej
kunnat rosa honom mera frikostigt.

Qvartetten blåste upp en vals, herrarne rusade
fram till sina »undersköna», men den yppersta af
dessa sväfvade vid Guidos arm i dansen. Ett sådant
par! Han högväxt med sitt svarta hår, sin in-
tressanta blekhet — och hon strålande och fager,
på en gång smärt och fyllig, med blixtrande ögon
och glänsande hår.

Hon slog sig ned på en toifbänk, uppbygd
dagen förut af stadens alltid tjenstaktiga ungherrar.
Guido stod bredvid henne.

»Hvem kunde ha anat, att min dag, som bör-
jades i jernvägskupén, skulle sluta på ett sådant
sätt?» sade han.

»Herr Falk tycker om att dansa?» frågade hon.

»Uppriktigt sagdt, så är jag hellre åskådare
och beundrar damernas behagfulla rörelser under
valsén.»

»Sätt er då, min herre!»

»Men med er är det ett annat förhållande,
fröken dansar som en bajader. Får jag lof? —»

»Det är oförlåtligt af Karl,» sade Alma under
nästa uppehåll, »att han aldrig har talat med oss
om sin ungdomsvän.»

»Om mig? Har han inte det?»

»Inte så jag hört det. Hvad skrattar ni åt?»

»Jag kom att tänka på något, som fröken visst skulle anse såsom mycket inbilskt och fåfängt.»

»Det tror jag inte. Säg ut!»

»För att genast sjunka i er aktning? Det gör jag i alla fall, om jag stannar kvar här i staden —»

»Hur kan ni tro det?»

»Derför att de flesta personer onekligen förlora på en närmare bekantskap.»

»Fy, jag tror, att ni är elak. Säg mig nu vackert, hvad ni tänkte.»

»Om fröken befaller så — Jag undrade bara, om Karl var lik mig och inte gerna talar om det, som ligger hans hjerta närmast —»

»Ni menar — —»

»Det är min tro, att flera än jag ha det sinne-
laget. Hvaraf hjertat är fullt, det tiger munnen
med, icke sant? Hvem vet, om inte också frö-
ken — —?»

»Jag?!»

Han såg ett ögonblick in i hennes blåa ögon. Sedan vände hon sig bort, såg ut öfver ängen och ån, öfver den motsatta stranden med åker och skog, hvarifrån koskällornas ljud fördes af vinden hit öfver. Och han, han såg också på den vackra, äkta nordiska taflan men samtidigt på henne, den vackra flickan med kinder blossande af dansen och ögon strålande af ungdomens och glädjens oskyldiga eld. Han märkte ej, huru Emmy, som hört deras ord, kastade en nästan sorgsen blick på dem, — men derefter vände hon sig till sin kavaljer

och skrattade så gladt, som hade aldrig en sorgsen tanke hemsökt hennes unga sinne.

Guido var aftonens hjelte. En och annan af herrarne såg kanske på honom med sneda blickar, då han alltid hade upptagit de vackraste flickorna för sin räkning. Och vid supén höll han ett ståtligt tal, »ett honom värdigt tal», sade Kalle — han hade småningom kommit i stämning — och utbragte en skål för den blomstrande staden Bergköping, för dess ärorika forntid, »som utgick ur sagans natt och omsväfvades af myternas morgontöcken», för dess älskvärda invånare och den framtid, som otvifvelaktigt måste vänta det mest blomstrande och gästvänliga samhälle i vårt land. Och i det han tömde bägaren i botten, uppstämde han till ära för staden ett trefaldigt hurra.

Talaren hurrade solo, och man skrattade så godt åt detta originela tilltag, skålade med honom, tryckte hjertligt hans hand och kom öfver ens om, att det var den trefligaste prisse, man kunde träffa på.

Och då man stälde upp sig för att två och två med musikkvartetten i spetsen tåga tillbaka till staden, var Guido bror med halfva samhället och hade lofvat bort sig till minst ett halft dussin familjer. Han förde fröken Alma Behn vid sin arm, efter kom Kalle med Emmy, glädjen och gamman var gäst i laget, och man skildes på »börsen» under högljudda ömsesidiga försäkringar om det utsägliga nöje, man njutit i den fridfulla sommaraftonen.

»Hvad tænkte du på, når du talade så der vidt och bredt om mig?» frågade Guido, då han något senare på qvällen promenerade arm i arm med Askerström genom gatorna.

»Jag blef så glad, när jag fick se dig så oväntadt. Hvarför har du inte skrivit, att du var här i trakten?»

Guido hade längesedan glömt, att hans förre kamrat lefde och hade sin varelse i denna del af verlden.

»Jag steg af vid närmaste station och gick framåt på måfå, tills jag fick se det der motivet. Jag bor så landtligt som möjligt der i stugan hos gumman Lotta — karaktäristiskt ansigte — skall måla hennes porträtt — och en sådan interiör, hennes stuga — jag bad tvärt att få måla den, men hon sa att, hvad spisen beträffar, så är den målad i fjor, och det andra tyckte hon var bra som det var.»

»Men nu flyttar du till mig. Jag har talat med gubben om saken, och han begär inte bättre än att få dig till gäst för en tid. Lilla hörnrummet står till ditt förfogande. Du sade ju sjelf, att du inte hade något att göra under sommaren,

— och måla gör du här lika bra som någon annanstädes.»

»Tack, Kalle! Du gör mig riktigt förlägen genom din godhet.»

»Prat! Du tycks alldeles ha glömt bort, hvad jag har dig att tacka för. Jag kommer i håg det, jag, och om jag i någon mån kan återgälda —»

»Seså, tala inte om det der. Det skulle hvem som helst gjort i mina kläder.»

»Jo, jag tackar jag.»

»Jag förlorade ingenting på bytet, tvärt om — var god och kom i håg det.»

»Nå, du fortsätter på akademien?»

»På tredje året.»

»Kniper dig väl kungliga medaljen i rappet?»

»Svårligen.»

»Åh, det är ju en smal sak för dig. Jag mins, hur du ritade af gubben Orre och Flusen och Halfstopet i skolan. Jag tror, jag ännu har ett par gubbar från den tiden. När du slutade skolan, så flydde konsten helt och hållet från inrättningen. Och din studie var fin, du — undrar om Edvard Bergh gör det bättre.»

»Sakta i backarna, bror lille. Min studie var inte värd ett öre.»

»Jag trodde annars, att du skulle bli historiemålare.»

»Nej, visst inte — genre ur vår tid, folklif —»

»Aha, Nordenberg, Amalia Lindegren —»

»Nej fanken, jag tänker måla efter naturen, jag. Fins det natur i deras taflor? Nej, Breton, Millet, Bastien-Lepage, om du vill ha namn.»

Dem kände man ej till i Bergköping, och Kalle förblef således i den ljufvaste okunnighet om sin väns mening.

»Men det få vi tala om sen. Du ligger i Upsala?»

»Jag läser på hofrätten. Har du träffat de gamle kamraterne?»

»Nej, vi känna knapt hvarann nu mera. — Trifs du här i stan? Tycks vara ett rätt gladt samhälle.»

»Åh ja, skapligt nog, bara man inte har för höga fordringar.»

»Fröken Behn var en söt flicka. Hon är väl inte uppjuden?»

»Hvasa? Du tänker väl inte —?»

»Bli kär? Nej, lugna dig, Kalle. En konstnär bör inte gifta sig förr, än han slagit sig till ro efter vandringsåren, som böra vara så många som möjligt.»

»Det var lugnt och sansadt resonneradt.»

»Ja visst, giftermålet är ju en affär, ett kontrakt, som man skrifver under mot bättre vetande för att slippa bli sologök på gamla dagar, för att komma ur tråkiga förhållanden i det så kallade hemmet eller slippa vara för mycket beroende af pappa och mamma. Hvad har det med kärleken att göra?» — Guido blåste ut en lång, fin rökstrimma i luften. — »För öfrigt förgår kärleken, som den kommer — uppkommer af eld, försvinner som rök.»

»Ta mig sjutton, har du inte blifvit filosof, Guido.»

»I så fall af den cyniska skolan. Men tala nu litet om folket här i stan. Hurudan är den der fru Blomster?»

»Hon är något för dig att rita af. Hennes salig man var trädgårdsmästare, mycket snål, mycket fet och mycket rik —»

»Kunde icke uppskatta sin frus värde, ja visst, det talade hon genast om för mig, »bildning, ser herr Falk, bildning», jamade gumman, och så tillstod hon, att salig Blomstret visserligen varit ett mycket snällt och beskedligt barn.»

»Vackert barn på femton lispund. — Frun förde med sig i boet tre döttrar, och för deras skull ämnar hon snart flytta upp till Stockholm — här finnas inga passande partier för majblomstren, som vi kalla dem.»

»Rullar mig. Hon underhöll mig en half timme med tal om sina flickors utmärkta egenskaper, och jag fick fullkomligt klart för mig att deras enda fel är, att de äro så blyga och oskyldiga som de barn, som föddes för tjugu år sen.»

Kalle skrattade. — »Jag märker, att du inte lagt bort att häckla folk.»

»*Que faire?* Jag är ett intet, om jag ej får häckla, sa Jago. Men hör du, Kalle, hvarför har du aldrig låtit flickorna Behn ana min tillvaro på jorden?»

»Åh — det har jag väl gjort. Jag mins inte precis —»

»Stiliga jäntor, båda två. Hon skulle passa som modell till elfva eller något dylikt med sina ljusblåa ögon och sitt vackra hår. Och den andra var en liten nätt unge, eller hvad tycker du?»

»Emmy? En snäll och söt flicka. Det vore något för dig, bror.»

»För mig?»

»Ja, vet du, ni två passa bra i hop, och vore ditt hjerta inte omgifvet af koppar och tredubbel jernek, så skulle du fatta eld, om hon lade an på dig, men det gör hon inte. Hon vill vara fri och glad —»

»Hör du, hvad är den der kaptenen för en figur?»

»Bierheim? Han har afsked och bor för sig sjelf som i ett läger. Han hade en gammal kal-faktor, och med den brukade han brottas, så att huset höll på att ramla. Sen kamraten dog, har Bierheim varit krasslig och tråkig — han är absolut nykterist, och det är i sjelfva verket därför, han är sjuk — kan man vara annat? Doktorn har ett djäkla göra med honom, blir efterskickad både bitti och sent, men kaptenen tar aldrig in ett skedblad medicin och går inte en tum från sina vanor, och så förvånar han sig storliga öfver, att han inte är frisk —»

»Det var en rolig herre, han med röda håret, den skall jag rita af med första.»

»Grisholm? En otreflig figur — — —»

»Han pratade om alla Stockholms härligheter, om operakällaren, Blanch, Berns, Augusta i en cigarrbod, aborrarna på Lidingöbro och flick-rakstugan — —»

Medan de båda ungdomarna skärskådade stadsbornas fel och förtjenster, vilja vi vara obehfvade nog att lyfta på gardinen i fröknarna Behns sofrum. — Nej, det går icke an, vi skola endast en

minut lyssna utanför dörren till, hvad de ha att säga hvar andra på aftonqvisten. Det är visserligen ej vackert att lyssna, men vi skola strax fattas af ånger, inse vår synd och med de bästa föresatser, en dödlig ännu fattat och brutit, lemna vår plats utanför dörren. Ett ögonblick endast!

»Märkte du, när han kom i sin enkla dräkt — han såg ut som en engelsman, tyckte jag — så ledigt han hälsade. Det är inte lätt att hälsa på ett stort sällskap.»

»Jag kände mig riktigt ängslig, när han såg på mig med sina svarta ögon», bekände Emmy skrattande. »Lade du märke till den lilla döds-skallen, han bar på bröstet? Ett sådant infall!»

»Det är bestämdt för att väcka uppseende.»

»Och en så liten söt ring, han hade. Undrar, hvem han har fått den af —»

Då Guido blifvit ensam, flögo hans tankar till dem, som samtidigt talade om honom, och han undrade, om det i sjelfva verket vore så tråkigt att nyttja sommaren till en liten erotisk idyll. Han smålog mot sin vackra bild i spegeln, kastade en blick på sin ring, som han sjelf köpt och alls icke fått till skänks, kastade från sig manschetterna, hvilkas knappar utgjordes af små fint arbetade papper, och drog ur sin halsduk nålen med den blänkande döds-skallen.

Det var ett litet fint rum, han hade. Här skulle han trifvas bra. »Jag finner mig så väl öfver allt utom hemma», plägade han säga. Och nog var detta bekväma och väl ombonade rum, så väl ombonadt till och med, att det kostade honom en kvarts timmes arbete att öppna fönstret,

Guido.

nog var det bra mycket treffigare än hans vindskupa i Stockholm, dit han efter de båda fröknarnas död flyttat med sin döds-kalle, sin ödla, pistolen och teckningarna. Visserligen egde nämnda vindsrums alla goda egenskaper, var beläget åt norr, så att ingen vänlig solstråle bröt den jemna gråa dagern der inne, hade fri utsigt öfver en mängd tak, vindskupor och skorstenar, så att inga reflexer störde målaren, då han studerade gubb- och barnhufvuden eller målade stilleben, drufvor och blommor, gamla glas och böcker, siden och sammet, bröd, sill och buteljer.

Aldrig hade jag träffat på någon, som tog sin tillvaro så lätt som han. Blef en teckning misslyckad, så ref han sönder den och gick hvisslande ifrån akademien, fullkomligt obekymrad om följderna; sina målningar suddade han oftast ut, då de voro halffärdiga. Och allt annat tog han lika lätt. »I dag skall jag gå på teatern» eller »i dag skall jag ha mig ett glas punsch. Har jag pengar? Godt!» Då bjöd han någon med sig. Ofta hände det, att han dagen efter en dylik afton förgäfves sökte genom alla fickor och lådor. »Nå, då är man utan middag.» Han viggade sig då pengar till ett frimärke och skref efter förstärkning i kassan, ty i allmänhet led han ej brist på penningar, och vid sådana tillfällen, då börsen var tom och magen likaså, satte han sig ned i biblioteket och mättade sig genom att se på franska teckningar. Då njöt han i fulla drag af Jules Bretons och andra nutida storheters behagfulla och, hvad mera är, sanna fiskarflickor och nordmandiska bönder, sköt Rafaels skizzer åt sidan och lefde i den

verld, som borde höra honom till och kanske också i en framtid skulle göra det.

»Hellre är jag ensam,» sade han, »än jag har en familj, som jag inte känner,» ty han hade gjort den iakttagelsen, att i de flesta hus, dit han kommit, medlemmarna af familjen i grund och botten voro främmande för hvar andra. »Då tycker jag mera om *mina* släktingar, dem har jag alls ingen olägenhet af, och när de lägga sig att dö der nere i Tyskland, så slipper jag lipa och får i stället ärfva dem.»

Och Guido drog täcket öfver öronen och somnade utan att räkna fönsterrutorna.

»Tyst, B., att du inte röjer din dumhet!»

Med dessa ord plägade en viss fru, som jag kände förr i världen, afspisa sin äkta hälft, då denne någon gång blandade sig i hennes högtsväfvande — för att ej säga utsväfvande — samtal med främmande.

»Gå du och sätt dig, Behn!» brukade fru Barbara Behn säga, då hennes »gubbe» blef för mycket intresserad af samtalet. Och grosshandlaren och rådmannen Laurentius Behn drog sig saktmodigt undan till konjaksbrickan, fylde på glaset, hviskade till sin närmaste man, att det är fruarna, som styra här i världen, skålade och började berätta en historia, som stamgästerna i huset hört hundraelfva gånger förut. Efter en stunds förlopp stod han ensam och berättade, fann sin historia så fördömdt rolig, såg sig som efter någon, som han uppsluka månde, upptäckte en »novus homo», slog ned på vår arme Guido, trängde in honom i ett hörn, och der måste han höra den ena berättelsen efter den andra, och hvar och en historia två gånger och åtföljd af förklaringar öfver qvickheterna. Under tiden studerade vår unge konstnär gubben Behns ansigte, och råkade han

derunder att aldrig så litet draga på munnen, slog berättaren genast till ett flatskratt, medan Guido i tankarna ritade hans porträtt.

De öfriga gästerna hade roligt. Flickorna sutto i ett trefligt hörn med armarna om hvarandras lif och hade så många förtroenden att utbyta.

»Lilla Emmy arbetar så flitigt, som skulle hon stå brud i morgon,» sade fröken Blomster.

»Du pratar!»

»Nog tycker du, att det vore bra roligt!» hviskade yngsta Blomstret, och så fnissade de en stund igen.

»Du är tokig, Amanda!»

»Det skall du säga, som hade den saken klar för tio år sen! Kommer du i håg, Emmy, när Kalle föll i stora diket vid Kullen? Jag måste springa efter Larsson jag, — och så rolig han såg ut, när han kom upp, och hans ena känga ligger der ännu i dag, för den fick man aldrig rätt på, — mins du det?»

»Ni rände omkring som bondbarn,» anmärkte stora syster.

»Och hennes höghet satt i soffan,» sade yngsta dito, »och ville, att Kalle skulle göra så med, men det gick inte.»

»Amanda!»

»Jag tycker det är roligt, jag, så länge man orkar springa och leka och vara glad. Man får nog sitta och torka sedan.»

»Men sådana uttryck, kära du!»

»Amanda skall inte tala om saker, som hon ändå inte förstår.»

»Åhå, fast jag inte har läst så många romaner som du och inte haft två få . . .»

»Tag litet saft, flickor, det är så varmt här inne —»

»Prata persilja,» skrek kapten Bierheim till värdinnan, »det var ju ett långskrangligt qvinfolk i huset, som lärde dem spela, vet jag. Är det inte nog det? De bli nog gifta ändå.»

»Men käre bror,» började borgmästar Askerström.

»Brora mig hit och brora mig dit, gå du hem och läs Allehanda du, och låt mig tala till punkt.»

Kaptenen fortfor att med sin hesa stämma tala om flickornas studier, som borde inskränka sig till det minsta möjliga, ty, som han sade, »galna qvinfolk ha vi godt om.»

Utan att taga åt sig dylika rättframma yttranden tronade fru Blomster i soffan. Hon hade sett i en färsk tidning och frågade nu, om herskapet läst om den rysliga jernvägsolyckan i England. Det skulle de för all del läsa, det var så hemskt, »så man blir riktigt sjuk af att läsa det.»

Till dessa ord lyssnade Guido, medan han åhörde grosshandlarens eviga historier. Nu kom en hjulbent herre och hälsade på värden.

»Får presentera herr Falk — postmästarn» — och så återtogs berättelsens tråd. Efter en stund uthärdade Guido ej längre utan fattade ett djerft beslut. »Vill inte rådman dricka ett glas?» inföll han, då berättaren gjorde ett ögonblicks uppehåll för att taga sig en pris snus. Denne blef alldeles virrig — kunde omöjligt påminna sig slutet på

berättelsen, lät sig viljelös föras fram till bordet, klingade, drack och teg.

»Hvad heter postmästaren?» hviskade Guido till kunglig sekter von Göök.

»von Post,» svarade denne.

Guido drog sig nu till damerna, som sutto kring divansbordet. Der lågo fint inbundna böcker, diktsamlingar af Wirsén, Björck, Bäckström — man följde med sin tid — Strandberg, Rydberg och Snoilsky saknades deremot helt och hållet. Fru Blomster, som med ens hoppat från jernvägsolyckan till poesimens solljusa dalar, omtalade, att Nicander var hennes älsklingskald, och att endast den, som haft verkliga sorger i lifvet, kan uppskatta hans dikter.

»Det är väl hans blomsterspråk, som slår mest an på frun,» hviskade von Göök, qvickhufvudet, som skrattade och svängde pince-nez'en.

Men det var synd om Guido. Han var tvungen att höra talas om saker, som han naturligtvis ej förstod, ty konstnärer bry sig aldrig om annat än sitt yrke, poesi och estetik och dylikt har intet värde för dem. Låt oss därför tala om konst! Man började bläddra i ett planschverk öfver Italien. Det är bra roligt att se vackra taflor. — På konstföreningen i Stockholm fins det så nätta saker, så utomordentligt fina landskap, att man kan gå ända inpå dem, utan att de förlora sig det minsta, och så söta månsken sedan. På museet fans också bra taflor, fast många voro gamla och fula. »En gammal historia» var den allra bästa näst en, som nyligen lemnats dit till inköp men besynner-

ligt nog ej blifvit gillad, fast den var så utmärkt väl gjord.

Ingen lade märke till Guidos ironiska leende, då han gjorde den upptäckten, att de hedervärda fruarna förstodo sig på konst precis lika bra, som ett visst djur förstår sig på en väderqvarn.

»Nej se, så vackert! Det är Sorrento,» utropade ett af Blomstren.

»Gudomligt, förtjusande!» ljöd i korus, och planscherna lemnades från den ena till den andra.

»Och här är Neapel — Oh! *Eppure si muove*» — deklamerade fru Blomster patetiskt. Hon ville lysa med sina kunskaper och säga: »Vedi Napoli e poi muori» men gjorde en ohjelpelig bock, som dock hvarken den värda damen sjelf eller flertalet af åhörarne märkte.

»Och Pompeji,» sade äldsta dottern. »Se, det är Vesuvius.»

»Jaha, det röker — det gör det,» medgaf frun.

»Jag svärmar för allt italienskt,» upplyste andra dottern och rodnade sedan så vackert öfver sina obetänksamma ord.

»Adelaide lilla, hvad tänker du på?» —

Fru Blomster sade dessa mildt och kärleksfullt förebrående ord med en väl afpassad teaterhviskning, som hördes öfver hela rummet.

»Men hvad är det, som står upp der?» frågade hon, då man beskådade Pompejis gamla forum.

»Det är kolonner» — upplyste Guido.

»Hvad det ser besynnerligt ut!»

»Ja, öfre delen har störtat in med taket. Det var så, när det gräfdes upp.»

»Gräfdes? Är det uppgräfdt? Allt det här? Ah!»

»Herr Falk har väl varit i Italien? — Inte det?»

Nu nalkades borgmästaren — med Allehanda i bakfickan — och herr Behn.

»Känner herr Falk possessionaten Hummel?»

»Ja, tyvärr.»

»Han målar bra.»

»Det tycker visst inte herr Falk?» inföll någon.

»Det beror på, hvad man fordrar af konsten,» sade Guido. »Vill man bara ha en vacker ram med en blå himmel, gröna träd eller såpgrönt månsken inuti, då är Hummel en bra målare, men det fins ett ord, som han aldrig förstått, och det heter natur.»

Guido var nu inne i sitt ämne. Han glömde, hvilka han talade till, och trodde sig kanske stå på talarstolen i artistklubben, allt nog, han sade sin öfvertygelse med kraft och värme, och publiken hörde på. Samtalen afstannade, och alla lyssnade till honom.

Hvad han var söt! Och så han talade! Ett märkvärdigt ansigte. Men den der öfverlägsna tonen slog icke riktigt an på Bergköpingsborne.

»Bra taladt!» sade Kalle, då Guido tystnat.

»Det var märkvärdigt!» yttrade rådman Behn.

»Gå och servera herrarne,» hviskade frun med ganska hörbar röst. »Du är ingen artig värd, Laurentius.»

»Ja, de fruarna! — Så der blir man bemött efter bröllopet. Gift sig aldrig, herr Falk, he he!»

Guido höll nu ett fullt glas i handen.

»Får jag lof att dricka med herr von Post?»

»Hvad behagas?» frågade postmästaren.

»Ett glas, herr von Post.»

»Är det — är det meningen att drifva med mig?»

»För all del, hur kan ni tro det? Jag menade, att herr von Post och —»

»Heter icke tusan von Post, jag heter Pettersson.»

Postmästaren drog sig undan, så fort han kunde. I honom hade Guido tack vare von Gööks skämt ej funnit en vän.

Nu passade vår hjelte på att tala med flickorna, och han fick nu höra åtskilligt om stadsborna, och hvad som händt i staden på sista tiden. Under vintern hade man haft så förtjusande soiréer och ett rysligt roligt sällskapsspektakel. Alma var en utmärkt skådespelerska.

»Verkligen?»

»Tror ni inte det, min herre?»

»Jag menade blott, att fröken ser ut som själfva öppenhet. Ni kan visst inte alls förstålla er.»

»Hvem vet?»

»Och Karl var så rolig som lurad älskare. Alma lurade honom. Och herr Grisholm, jo, det var en ljusblå herre! Han kunde omöjligt lära sig sin roll, han kom af sig oupphörligt och hviskade till sufflören: »hvad skall jag säga,» och när han fick veta det, sa han: »tackar!» — Jo, det var en aktör!»

Nu var samtalet i gång, men nu bröto också gästerna upp. Fruarna hade från konsten hoppat till stadens sockerbagare. Till följd af en outgrundlig tankeförbindelse hade borgmästaren då

börjat talat om muhammedanismen — han förklarade som sin mening, att alla muhammedsdyrkare gerna kunde omvända sig — och fruarna hade ordat om pigor, från detta ämne kommit in på kapitlet om en afliden väninnas fel och brister och derifrån öfvergått till bästa sättet att laga äppelkaka.

Nu var förmiddagsvisiten slut. Man bugade och neg, log och omtalade för värdfolket, att man haft en ofantligt angenäm stund.

Hvad var det, han hade ritat på det der papperet, som låg i målarskrinet? Det var ju fröken Almas porträtt, verkligen likt, uttrycket träffadt fastän ej smickradt. Han såg på det och smålog. Noga räknadt kunde hon ej kallas skön, hennes ansigte var högst oregelbundet, men täck var hon, obeskrifligt täck, en liten älsklig, behaglig, musikalisk varelse. Guido visste ej att likna henne vid bättre än den ungmö, Thorwaldsen framställt i reliefen »Kärlekens fyra åldrar» — hon, som med utsträckta armar håller kärleksguden framför sig. Han hade ingen skarp blick i vissa afseenden, den käre Guido, då han kunde göra en dylik jemförelse. Då fann jag för min del oändligt större likhet mellan Alma och den unga qvinna, som i så många exemplar förekommer på flera af Hans Makarts taflor — djupa, värtaliga ögon — verkligen lika hennes — fint tecknade kinder, rödtskiftande hår, särdeles vacker böjning på halsen — ej ett spår af Thorwaldsens outvecklade blomknopp.

Vår unge målare satt vid sitt arbete på samma plats, der han aftonen förut blifvit fångad af stadsborne och bortförd i triumf, kanske i bojor. Han bättrade på sin studie, skrapade och lassade på

tjock färg, fann ingenting i sin smak, — den der grindstolpen hade han nu målat öfver fem gånger, och den verkade ändå ej fullt som naturen. Han satte fram sin studie invid stolpen, jmförde färgen, rynkade pannan. — Det var alls inte nyttigt att vara på fest på förmiddagen, när man skulle arbeta på eftermiddagen. Han blef otålig, hvisslade ifrigt och sög på den längesedan slocknade cigarrstumpen. Von Göök stod bredvid med käppen på ryggen talande om stadens flickor, och Guido fick bland annat veta, att Alma var grosshandlar Behns enda barn, Emmy var hans brorsdotter, en fattig flicka, hvars fader dött för flera år sedan efter att ha slagit vantarne i bordet.

Kors, Guido hade trott dem vara systrar. Emmy var söt, hon också, men något för tjock om lifvet, då man deremot nästan kunde fatta Alma om midjan med båda händerna. Emmy skrattade alldeles för mycket, flinade åt allt, hvad man sade: »God morgon, herr Falk, ha ha ha! Vackert väder, hi hi hi!» Vore hon inte vacker, verkligen vacker, skulle man blifva utledsen på henne. Doktorn säger, att hon har anlag för lungsot, men det tror ingen människa på. Hon var mycket yster som barn, omtalade von Göök, sprang i kapp med de lifligaste gossar kring berg och backar, och det var först sedan Kalle Askerström kom hem, som —»

»Kalle? Hvad har han med Emmy att skaffa?»

»Det vet alla människor, att de ha förgapat sig i hvarann. I julas var det ingen hejd med deras känslor. Hon sqvatt ut ur rummet, och vips smet han efter, hon kunde knapt dansa med någon

annan än honom, och ständigt och jemt promenerade de till samman med Alma som förklåde. Här pratas och sqvallras, som du nog kommer att erfara, alldeles förbannadt. Du vet väl, att Kalle skall bli borgmästare efter gubben?»

»Hvem skall afgöra det?»

»För oss är ingenting omöjligt. Gubbarna Askerström och Behn hålla till samman som ler och långhalm, och du skall se, att de lyckas.»

»Gerna för mig. Kalle är en präktig pojke.»

Guido talade om sin väns skoltid men förbigick helt och hållet en händelse, som äfven Kalle aldrig omnämt. Han hade mera än en hemlighet, Kalle.

Målaren satt kvar, sedan kunglig sektern gått för att träffa ett par »hudikar» på stadskällarn. Jaså, Kalle och Emmy! — Det var därför, den skälmen anbefalde henne åt sin vän. Hvaraf hjertat är fullt — ja visst ja! Den satsen hyllar litet hvar i all tysthet. Borgmästaren var rik, och hans son behöfde således ej göra afseende på flickans fattigdom.

Kapten Bierheim nalkades på gångstigen, han gick fort med raka ben och utåtvända fötter, lyfte nästan omärkligt på mössan till svar på Guidos hälsning och fortsatte sin vandring. Det var en rolig herre. Han hade ett eget sätt att tala med flickorna. Emmy behandlade han i synnerhet som ett barn, talade till henne, som förstode hon ingenting, såg med ett småslugt leende på henne och skrattade hest, då han sagt någon qvickhet, som möjligen kunde ha slagit an på henne för tio år sedan. Nå, hvad rörde det Guido? Kaptenen var litet dum, det var hela saken, men som han

såg ut att vara ett godt stycke in på femtitalet, så hade han rättighet att bära sig åt hur som helst. Guido önskade, att han vore vid samma afundsvärda ålder.

Nej, det var honom omöjligt att få sin studie naturtrogen, och likväl hade uppläggningsen lofvat så godt. Om kamraterne sett den, skulle de jublat, som de oftast gjorde åt hans gips- och modellteckningar, åt hans kompositioner, anlagda stort och kraftfullt men sedan småningom utarbetade och förstörda. Ty sällan gjorde han något färdigt. Innan denna afton gått till ända, hade han också suddat ut sin skizz och med knifven skrapat af tumtjock färg, som torkad på duken liknade hyfvelspån. Vill du veta, hvad det fans på denna duk? Guido hade en gång bestält den för att derpå måla ett porträtt. Detta upplade han så saftigt och kraftfullt, som endast han kunde det. Kamraterna förklarade, att det såg ut som en gammal nederländare, men Guido ledsnade derpå, skrapade ut det och målade i stället en egyptisk danserska, — behagfull, sinligt skön, yppig — som snart fick dela porträttets öde. Öfver henne kom ett vårlandskap i Törnås stil, friskt och saftigt, men efter ett besök hos denne mästare, då Guido sett hans studier efter naturen, strök han ut sitt fuskverk, och duken upptogs nu af en tiggarpojke, som i sin ordning fått dölja sina trasor under det senast förstörda landskapsmotivet. Säge hvad man vill, så sparade vår vän på duk, hvad han slösade på färger.

Var han då ej äregirig? Nej, icke alls, han tog dagen, som den kom, och brydde sig hvarken om samtid eller efterverld, målade för konstens

skull och icke för bifall af en allmänhet, som i alla fall förstod mycket litet deraf.

Efter en stund kastade han bort penslarna, slängde in paletten i skrinet, strök terpentin på de fläckar, hvarmed han prydt sin rock — venstra armen var i synnerhet illa ute, der funnos en hel rad klickar af bensvart, — så tände han en cigarr, stack orätt ända deraf i munnen, då han samtidigt skulle se på Almas porträtt, svor en ramsa, skratade åt sin tankspriddhet och började gå åt staden till, hvisslande alla tyskars älsklingsvisa; »Hier ist ein Himmel blau.»

Den der kullen med träden och kägelbanan nedanför borde han allt rita af, det var der, han dagen förut gjort deras bekantskap. Tyst, när man talar om trollena — så är man utsatt att bli förtrollad, ty der kommer Kalle promenerande med båda flickorna en på hvar sida om sig. Alma var förkläde, som von Göök sagt, alldeles riktigt.

»Der ha vi Rafael!» ropade Kalle. »Praktfull som en furste, ung som en gud.»

»Hans lefnad liknar lärkans flygt, han försvinner en vacker dag i molnen,» fortsatte Alma att citera. Guido kände sig ej rätt väl till mods vid denna anmärkning.

Man började prata om ett och annat, flickorna sökte pumpa sin nye bekante angående hans slägt och orsaken, hvarför den flyttat till norden, och derom fingo de också veta allt, hvad Guido visste, eller nästan intet. Men om släktens hemland kom han så väl i håg sin gamla mormoders berättelser, då hon satt framför brasan med barnet på sitt knä. Han kom nogsamt i håg det stora rummet med

mörka väggar och små rutor i de låga fönsterna, den smala gatan utanför och höga gråa hus, hvarur många svarta fönstergluggar gapade hemskt mot honom. Långt borta sträckte sig högre än molnen ett klumpigt, spetsigt kyrktorn, grått och gammalt, der uppe bodde kajorna och der fans ett klockspel, som ringde hvar middag. Han kom i håg soldaterna och hundarna, som drogo lass, de mörka kanalerna och husen af korsvirke och trädgårdarna och de nya, vackra, leende bygnaderna. Det var den stad i Tyskland, der han tillbragt sina första år, det var hans egna barndomsminnen. Men hans mormor berättade om något helt annat. Det förekom honom — nu då han var vuxen och drog sig hennes underbara skildringar till minnes — som hade hon beskrifvit en sagoverld, som ej fans till i verkligheten, som hade hon talat om paradiset i »Tusen och en natt» eller om fågel Fœnix' ö, der det ej fans synd och sorg. Den gamla fördes ofta af sina solklara ungdomsminnen till orange-lunden vid den blåa, djupa sjön och hörde fiskarenas entoniga men så obeskrifligt stämmingsfulla sång, medan vinden lekte i cypressens blad och pinierna höjde smidiga stammar och vajade sakta med kronorna aftecknande sig mot en klar luft — från klostret uppe på höjden pinglade aftonklockan sitt Ave Maria. Guido talade om allt detta, han kom allt djupare in i sitt ämne, han hade sjelf mer än en gång i drömmen sett all denna herlighet, han behöfde blott sluta till ögonen för att se den, och han längtade af hela sin sydländska själ att få andas denna rusande luft, som medför glömska, att få trampa den förtrollade marken på Sagas ö

och glömma sig sjelf. Hvad är vår kalla nord i jemförelse dermed? Den gråa himlen trycker oss till jorden, till den frusna, ogästvänliga jorden, människorna kunna ej glädjas, de gå med lungsotsröda kinder eller försupna näsor och skaka af köld. Men der nere! Bruna kinder, svarta ögon, mandolinklang, saltarello, vin, eld i sinnet, drufvor och solsken, blommor och glädje! —

Då man skildes utanför Behns port, tryckte flickorna ej utan rörelse Guidos hand och bådo honom snart komma och hälsa på. »Kom snart!» ropade Alma ännu en gång efter honom, nickade och försvann bakom buskarna vid förstuguqvisten.

Guido hade talat ensam hela tiden. Kalle hade icke sagt ett ord.

De gingo tyste, ända till dess de voro helt nära hemmet.

»Kalle du, har du inte förtroende för mig?»

»Hvad menar du?»

»Eller hvad är orsaken till, att du inte talat om, att du är kär?»

»Jag? Åh, ser du —»

»Jag borde ha märkt det redan i går. Du var ju hela aftonen fröknarna Behns förklarade riddare.»

»Den äran delade du med mig. Men efter du vet det —»

»Lycka till, bror! Vore jag inte brandförsäkrad, hade jag sannerligen lust att fortfarande dela den der äran.»

»Är du brandförsäkrad?»

»Ja. För två år sen var jag kär. Det var för galet, ett halft år gick alldeles förloradt. Jag

rände på gatorna från morgon till qväll för att få se en skymt af henne, jag försummade lektioner och gaf akademien tusan, så jag var nära att bli bortkörd derifrån. Jag åkte skridsko med henne i stället för att läsa anatomi, jag var med ett ord litet vriden. Men det gick öfver, gud vare lof. — Nej, ingen människa har tid att vara kär. Jag skall arbeta, jag skall ta studier till prisämnet, som skall målas i vår, och får jag medaljen, så bär det af »bort till fjärran land i söder.» Du är emellertid en lycklig ost, du Kalle!»

»Tala inte om det, hör du det. Det sqvallras inte litet i den här hålan, och om det kommer ut, så är jag förlorad.»

»Hvarför det?» undrade Guido. Alla visste ju af det, hade Göök sagt, — hvad skulle det då göra....?

 m vår hjelte haft förmåga att se genom väggarna i det goda samhälle, han för tillfället hedrade med sin närvaro, skulle hans sommar otvifvelaktigt fått ett helt annat slut, ty fastän hans uppfattning af människorna ej var särdeles optimistisk, skulle han dock häpnat, om han fått titta in till den rikaste familj i staden.

»Jaså, det är ingen här!» Med dessa ord trädde rådmannen och grosshandlaren Behn in i sin äkta hälfts rum, der hon satt och bildade sin själ genom att läsa en tjock roman i två delar af Ouida. Förvånad skulle som sagdt Guido blifvit, han som i sitt inre beklagade den under toffeln stående grosshandlaren, som skickades af sin fru än hit och än dit, som blef ombedd att gå och sätta sig och då visade ett så undergifvet ansigte eller lät höra någon sorglustig anmärkning om damernas makt, förvånad skulle Guido blifvit, om han nu hört herrn i huset anmärka på allt och gifva sin älskade hustru skulden för alla motgångar i lifvet, gräla om maten och på pigorna, med ett ord, uppträda som en helt annan personlighet än den, som visade sig för främmande. Nu var det frun, som såg undergifven ut och lät gubben hållas.

Hon var längesedan van vid hans tyranni och tog igen sin skada, då främmande personer voro tillstädes och herrn ej vågade säga något. De voro nu mera så vana vid detta sätt att plåga hvar andra, att hvar och en å sin sida fann sitt uppförande helt naturligt.

Denna dag var grosshandlaren vid ovanligt dåligt lynne och förklarade, att han ej ämnade bjuda den der »artisten» till sig på aftonen. »Hvad skall den här att göra? Fast han är gäst hos Askerström, är han det inte hos mig, — jag känner inte karlen. Hvem vet, hvad han är af för slags folk? Vet du det, du?» (Behn sjelf hade börjat som bodpojke hos sin blifvande svärfader, han hade sopat trappan och sålt såpa, sill och »gröna nöden», cigarrer af Skinnarvikshavanna, åt bönderna.) »Man måste se upp med sitt umgänge; det är något, som du i allmänhet inte förstår. Bara man bockar sig, så är du nöjd. En sådan der skandalritare! Tror du inte, jag vet, att han redan har ritat af oss alle samman, — jag väntar bara att få se mig skylta i Kasper eller Nisse en vacker dag. — Nej, den bekantskapen är jag inte stursk öfver. — Se så för attan, nu ringer det! Hvar nitton är stöflorna?»

Och rådmän Behn slängde tofflorna i väggen och kom en och en half minut derefter med den gladaste uppsyn ut i salongen.

»God morgon, bror Bierheim, vi talade just om dig. — Fina lilla, konjak och vatten, så är du snäll!» — —

Om Guido kunnat från paradrummen flytta sig en trappa upp, skulle han fått se den sötaste

jungfrubur, det nättaste dockskåp, der allt var för-
tjusande, från småsakerna på atheniennen och till
invånarinnorna. Thorwaldsens Kristus bredde ar-
marna välsignande öfver den helgedom, der natu-
ren lät »i lätta drömmar en engel ur sin puppa
gå», Cots »Våren», det älskliga paret i gungan,
belyst af vårsolen, denna ungdomsfriska, täcka bild
ledde »engels» sväfvande tankar till en kanske ej
så aflägsen framtid, då puppan skulle brista för
den i hjertat boende värmen och skalets innehåll
utbreda sina oskuldsrena vingar och ila mot skyn,
som rodnar för solens kärleksvarma blick, — och
som ett »*memento mori*», en påminnelse om vårens
och lyckans korta varaktighet, hängde bredvid
nämnda tafla en stor fotografi af Kaulbachs »Utdrif-
ningen ur paradiset». Framför toiletten skulle
Guido sett Alma småle mot sin spegelbild, då hon
fäster rosen i sitt hår, och rynka pannan vid upp-
täckten, att hennes kind täflar i frisk färg med
blomknoppen, ty hon ville hellre vara blek. Han
skulle sett henne böja sig ned och betrakta en
ung mans porträtt, som hon snart åter gömde i
en låda. Och i rummet bredvid skulle Guido sett
Emmy, som för tillfället ej skrattade utan tvärtom
såg mycket sorgsen ut, der hon stod vid fönstret
med kanariefågeln på axeln utan att lägga märke
till sin lilla lifliga gulskimrande älskling och som
vanligt mata den ur sin hand. Jag tror, hon suc-
kade. Tänkte hon kanske på en tid, då i hennes
drömmar framstod bilden af en ung gosse, som i
sina ungdomstankar också såg i henne sin trofasta
följeslagarinna i livvets strider och segrar. Då
Alma öppnade dörren, var emellertid molnet all-
deles bortblåst från hennes kusins panna.

Denna dag utsträckte de båda flickorna sin morgonpromenad, ty de trotsade uppenbart det herskande modet att sky den friska luften, till stadens begravningsplats, som låg fem minuters väg från »kyrkvärdens hörn», Bergköpings yttersta punkt åt söder. Då fogade ödets nyck, att bakom staketet dök upp först en studentmössa med ett par ögon och en cigarr under och sedan en bredskyggig filthatt, som satt på ett svartlockigt hufvud. Guido hade som vanligt stigit upp vid sextiden, och sedan han en stund betraktat det märke: *E. B.*, som prydde Kalles arm, och smålett öfver sin »käre» kamrats älskogsqual, väckt denne, hvilket icke var det lättaste. Denna gång gick det dock fortare än förut, ty då det ej hjälpte att långsamt drypa vatten i den sofvandes mun, hade Guido — sedan han på ett stort papper ritat af Kalle lik en gapande flundra med oändligt dum uppsyn — tillgripit ett radikalt och patenteradt medel, hvartill bland annat fordras ett säkert öga och ett glas vatten. Tack vare Guidos ansträngningar, hade de båda ynglingarne börjat gå ut om morgnarna för att öfva sig i spjutkastning och målskjutning med revolver. Då de nu slagit sig ned i gräset utanför kyrkogårdsmuren, ämnade Kalle just lätta sitt hjerta med en bekännelse, som, om den blifvit gifven, skulle förändrat båda vännernas öden. Nu öfverraskades de af att se föremålen för bådas tankar gå och spatsera mellan grafvarna, och detta vid en timme, då unga damer pläga sitta framför spegeln, kamma de böljande lockarna och pröfva ögonens tjusningskraft. Just denna iakttagelse uttalade Guido, då han raskt

hoppat öfver muren och hälsat på damerna, och till svar omtalade skönheten, huru Emmy, som alltid varit så ostyrig, då hon var liten plägade stå och »göra gubbar» framför spegeln och ofta måste skickas ut i ett annat rum för att göra grimascher i ensamheten och ej drifva främmande på flykten.

Kalle hade i allt lugn gått in genom porten, och vår quartett vandrade nu i skuggan af lönnar och popplar, under hvilka grafvårdarna stodo på torftäckta kullar. Ej en vindfläkt lekte i löfmassorna. Detta motiv borde Guido måla, det der gamla lutande korset och solen, som tittar in mellan träden.

»Sätt då en liten bedjande flicka på grafven,» sade quartettens qvinliga medlemmar.

»Hvad skall hon be om? Om att få en man? — Nej, hellre satte jag dit en svärm pojkar, som hoppar bock öfver grafvården. Då passar det också bra, att majstången skymtar fram der borta mellan de röda husen. Lustigt lif! Den lefvande har rätten på sin sida, och den döde är glömd.»

»Hvem är begrafven der borta, — korset lutar betänkligt?» frågade Guido en stund senare.

»Det är snickar Lund, han tog lifvet af sig, — det var förskräckligt.»

»Ja, vi träffade honom just samma dag och talade med honom; jag frågade, om han inte mådde bra, han var så blek. »Jo mycket bra», sa han, och när vi satt och åt middag, kom Johanna och talade om — det glömmet jag visst aldrig.»

»Hvarför tog han lifvet af sig?»

»Man sade, att han var kär, — det är en mycket invecklad och besynnerlig historia.»

»Gå och döda sig af kärlek, det kan jag omöjligt förstå,» sade Kalle blossande på cigarren. »Om man inte har någon glädje af lifvet, om man är till exempel jernvägsarbetare eller skolmästare eller ungtkarl, då är det deremot helt naturligt, att man tar en pistol och säger världen god natt —»

»Så du kan säga! Det är ju rysligt!» yttrade flickorna.

Guido utsade ej sin mening härom, och ingen frågade honom om den.

»På tal om olycklig kärlek,» sade Kalle, »så ligger här begravnen en verklig riddare af den sorgliga skepnaden.»

»Om honom tillåter jag ingen säga ett gycklande ord, kom i håg det, min herre.»

»Jag ber tusen gånger, min fröken, men vi kallade honom Don Quixote.»

»Det var alls inte hedrande för er.»

»Ser herr Falk, han tyckte om en flicka här i staden. Kärleken kom en vacker dag flygande — med ens —»

»Det är ju så, det skall gå till,» sade Guido. »Som eld i en kruttunna.»

»Och hon såg också litet kärvänligt på honom. Men så förkyler han sig en vacker dag.»

»Den var inte alls vacker, för det blåste genomträngande och kallt, när han väntade på henne om aftonen. Hon var med sin familj borta på middag, och han gick i timal och väntade på att få se henne ett ögonblick, när de gick hem. Så blef han sjuk, fick lunginflammation. Och hvad gör

Guido.

han sen? Far till Marstrand på sommaren och kommer aldrig igen.»

»Flickan sörjde —«

»Naturligtvis,» inföll Guido. »Hon sörjde sig förderfvad, men sedan blef hon gift med skomakaren i byn, som det står i visan.»

»Fy, herr Falk! Ni är stygg.»

»Jaså, hon gifte sig inte?»

»Jo-o —«

»Visste jag inte det — det är en gammal historia.»

»— men det var inte förr än två år efteråt. Hon trodde, att han bara hade lekt med henne som katten med rättan —«

»Men sade han då aldrig —?»

»Hans bröstlidande var sådant, att han dömdes till en långsam undergång, hans hopp både på en framtid och en lycka var borta, och han lemnade henne utan att hvarken förr eller senare ha sagt ett ord om sin känsla. Efter några år kom han hit — som död!»

»Och fick namnet Don Quixote — mycket betecknande!»

»Tar ni hans parti?»

»Ja visst. Det hade ju varit uselt gjordt, om han för att förljufva sina få återstående år bundit hennes hela framtid. Det är ett brott att leka med en annans kärlek, ett brott, som man ej ens kan förlåta en ung flicka, hon må vara hur skön och hur firad som helst.»

»Det var stränga åsigter.»

»Förstås, så vida hon inte haft bra många tillbedjare, ty der synden öfverflödar — —»

»Det är således er åsigt om oss, qvinnor?»

»Om er? Åh, bevars — Jag dyrkar er, mina damer.»

»Det märks inte på edra ord.»

»Inte det? När jag just prisar troheten, som är så mycket mer berömvärd, då den är lika sällsynt som lyckan.»

»Jag kan aldrig tro, att ni menar —»

»Att lyckan är sällsynt? Känner då fröken någon, som är lycklig, som har varit det längre än på sin höjd några månader? De förlofvade, menar ni? Jag har inte sett mer än en enda förlofning der sujetterna i komedien passat för sina roller, och det var, då gubben Orre gifte sig med sin hushållerska. Han var lycklig, så länge hon lagade sina berömda, möra biffar åt honom.»

»A propos mat,» inföll Kalle, »så borde vi allt hälsa på hos prosten.»

»Är det andlig svafvelsoppa, han bjuder på?»

Guido hejdade sig efter de första orden och utsade aldrig denna för honom ganska betecknande fras.

»Det är en synnerligen treflig familj,» sade Alma.

»Spelar prosten vira?»

»Nej, men Helga spelar piano och sjunger som en näktergal.»

»Prosten är en bra predikant. Tyckte ni inte det?»

»Det var på en hvardag, jag var i kyrkan.

»Träffas i kyrkan alla dagar utom söndagarna», stod det på gubben Brunius' dörr, när han höll på att lappa lundadomen. — Der inne fans en gammal rolig tafla, hängd i ett mörkt hörn. —»

»Nu ska vi binda en bukett,» sade Emmy.
»Bara vilda blommor. Se, herr Falk, hvad der växer mycket blåsippor.»

De plockade i kapp.

»Alma,» hviskade Kalle, då de andra förirrat sig bakom de närmaste grafvarne, »när vi upptäckte er, ämnade jag just tala om allt samman för Guido.»

»Nej, gör inte det.»

»Inte? Men, min söta — —»

»Säg inte ett ord åt honom.»

»Kom hit, Alma! Här finnas de vackraste blommor.»

»Kommer du i håg,» frågade Emmy, då vår quartett höll på att binda sina buketter, »att jag brukade kalla rosor för *kärlek* och hvitsippor för *oskuld*?»

»Blåsippor äro då *illusioner*. Herr Falk kan just ge mig några illusioner.»

»Då måste fröken ge mig *falskhet* i utbyte.»

»Var så god!»

Han fick en mängd smörblommor med falskhetens färg i stället för de blåa blommor, han gaf henne.

Han tänkte sedan ofta på dessa ord. Nå ja, de hade ju ingen betydelse. Guido »nyttjade inga illusioner», ty den, som saknar dylika, lefver lyckligt och länge på jorden, utan han tog dagen, som den kom, och tänkte sällan framåt. Då han gjort något, först då undrade han, om det ej varit bättre att handla på annat sätt, men då var det alltid för sent.

»Nej, nu ska vi hem och äta frukost.»

»Är klockan redan så mycket?»

»Tycker ni, att tiden gått fort?»

»Ja, jag måste skaffa mig en klocka, som går långsammare.»

Qvartetten skildes åt. Den qvinliga delen gick hem, den manliga begaf sig för att skjuta till måls på en gammal lada bakom kyrkogården.

»Är du bjuden till Behns i qväll?» frågade Kalle på eftermiddagen, då de sutto vid sitt kaffe med *avec* och borgmästaren tagit fram sitt *Alle-handa* och börjat läsa om väderleken på första spalten för att efter ett par timmars arbete sluta med annonserna i sista sidans nedersta hörn. Då han hunnit så långt, återstod af bladet ej en tum, utan allt samman utgjordes af tillskrynkade, sönderrifna trasor, till den grad visste han att suga musten ur sin tidning.

»Nej, jag är inte bjuden,» svarade Guido.

»Följ med ändå.»

»Nej, jag tackar. Jag tränger mig inte på någon.»

Kalle var orolig. Borde han ändå inte tala om allt samman? Men Alma hade afrådt honom i så bestämda ordalag som möjligt, och han var van att lyda henne. Ännu ett par dagar kunde han ju skjuta upp det; man bör tänka sig för, innan man handlar. — Och så gick unge Askerström till rådmannens hem.

Jaså, de hade bjudit Kalle men ej hans gäst. Denne gick fram och åter i sitt rum och visste ej rätt hvad han skulle taga sig till. Han hvisslade: »Trindskallar ä vi allihopa», ritade af gubben Behn: en oval, inuti den en *pince-nez*, en stor mun,

två polisonger — jaha, det var verkligen karaktär i porträttet. Det var stadens rikaste man. Alltid äro de rikaste de största brackorna, tänkte vår otacksamme hjelte. Fram med kol, här skall ritas!

Han drog fram en halffärdig teckning, ett utkast till en tafla, framställande en ung målare, som förtviflad har sjunkit ned framför ett bord i sin atelier döljande sitt ansigte i händerna. Framför honom ligger ett uppviket bref med svarta kanter, på golvet ses ett fotografiporträtt och några pressade blommor, och bakom står mannekinen med sitt orubbligt lugna ansigte stirrande på den tillintetgjorde unge målaren.

Det var i det hela en besynnerlig tafla. Han hade sökt afbilda sig sjelf i dess hufvudfigur. Glömmom ej, att på bordet ligger beredvillig en revolver, färdig att fattas af hans hand.

Om han skulle teckna denna tafla färdig — ämnet var ju icke så galet.

Han bröt af en udd, formerade omsorgsfullt en annan kolstång, skar den i tankarna tvärt af, lät en tredje dela samma öde, fick ändtligen en skaplig udd, tecknade en figur, strök med armbågen öfver den och kastade bort allt samman. Vore det inte för hennes skull — för flickornas skull, gånge han hela familjen så många, som flyger och far, men han fängslades verkligen af deras sällskap, Almas — och Emmys med — — Kanske de anse sig som ett för tarfligt sällskap för honom, efter som han inte var bjuden. Hvilken tanke hyste grosshandlaren och rådmannen Behn om honom? Sjelf ansåg han sig i närvarande stund för ett dumhufvud, som kunde bli ond öfver en

sådan småsak. Han ville visst inte täfla med de andra brackorna, nej, gudbevars, men likväl gick han och upphetsade sig småningom. Det var en förolämpning, man hade intet folkvett här i staden o. s. v., och Guido tog fram ett nummer af Sveriges kommunikationer och såg efter, hvart han kunde fara, när han skuddade stoftet af sina fötter och lemnade »hålan» Bergköping. Topp — afgjort, han skulle fara till Visingsö, det låg i hans väg, och den ryktbara, pittoreska kyrkan vid Visingsborg hade väntat i århundraden och väntade ännu att bli förevigad af Guido Falks hand. Kan ni undvara mig, nog kan jag vara utan er!

Det knackade på hans dörr.

»Jag skulle hälsa så mycket från herskapet Behn och fråga, om herr Falk ville komma dit. De bad så mycket om ursäkt, men Larsson hade glömt att bjuda herr Falk i morse.»

Han borde ha sagt nej, han var visst upptagen, — den stackars Larsson hade fått släppa till sitt rykte för dagen, men det var nog fru Behn, hon och ingen annan, som då gästerna voro komna, saknade herr Falk och påminde sin foglige herre och man om denne. Eller — om det vore någon annan! Oaktadt sitt djupa förakt för familjen och för hela staden ref Guido allt hvad hade i sina lådor om hvart annat, slog ut siccativ på golvet, — det blir månlljust att få bort den fläcken — och smorde olja i sitt hår, skrattade för sig sjelf, sjöng och strålade af glädje. Det var ett häftigt omslag i väderleken — från storm till solsken, — barometern hade stigit med fart — på med en fin halsduk, grön — hoppets färg, — fram med

söndags-aftons-gå-bort-skorna, — döds-kallen lem-
nade han hemma, men manschettknapparna med
paletterna skulle med. — Var han snygg nu?
Kors för nitton, der dingla hängslena som en svans
nedanför rockskjörtet! Speglar äro bra att ha!
Så der ja, *all right!*

Och det bar af till grosshandlar Behn, hos
hvilken ett inskränkt — förlåt: ett *utvaldt* sällskap
var samladt för aftonen.

En morgon stod han vid sitt fönster rökande sin cigarr. Det var mycket tidigt, och han lät Kalle sofva, så syndade han icke. Han tog fram Almas porträtt, ej ur skizzboken, der fans hon icke, men ur en låda, i hvars dunkla djup en uppmärksam iakttagare kunde upptäcka hennes bild i alla möjliga ställningar och från alla tänkbara håll, bakifrån spelande piano, i profil läsande, framifrån broderande. — Det var verkligen likt. Han smålog, skrattade. »Ja visst nitton är det likt,» sade han högt. Det var något nytt för honom att hålla monologer i ensamheten, det hade han aldrig förr gjort. Det var en rolig sommar! Aldrig hade Guido känt sig så lätt och fri förr. Han besvärades ej mycket af sin värd, Kalle hade så mycket att tänka på, och borgmästaren läste Allehanda och sade: »han har mycket rätt, det kan inte nekas», om en granskning, som nedgjorde en broschyr, skrifven »alldeles som om jag skulle skrifvit den». Guido hade alltid varit svår att tillfredställa, alltid hade han funnit verlden tråkig och människorna fadda eller dumma; en del af dem brydde sig icke om honom, och den andra delen smickrade honom. Men nu, nu var visserligen

allt som förr, men »han var annorlunda», nu fingro både Behns och borgmästaren, ja till och med dem tråkige Grisholm och postmästaren — herr vom Post — nåd för hans ögon.

Såg han rätt? Var det Alma eller henness ande, som kom om hörnet? Klockan var half sju, ingen annan människa syntes till, alla gardinerr voro nedfälda.

Skulle han gå ned? Nej, det var för sent.

Han hvisslade en kort och skarp signal, känd af målarskrået. Alma stannade tvärt och sågg uppåt. Guido skrattade.

»Blef fröken rädd?»

»Ne-nej!» — Hon ritade med sin parasollkäpp i marken.

»Förlåt mig, men fröken kom så oväntadt —»

»Jag gick och tänkte.»

»Får jag fråga på hvad?»

»Nog får ni fråga alltid —»

»Åh, tala om det!»

»Det var på en dröm, om ni så gerna vill veta.»

»Som jag får höra, inte sant?»

»Nej, visst inte.»

»Det var grymt.»

»Nå ja, vi få se — när vi råkas härnäst.»

»Tack! — Hvad fröken är tidigt ute!»

»Jag kan aldrig sofva om morgnarna.»

»Alldeles som jag, men Kalle har alls ingem sympati för er, han sofver för tio.»

Hon luktade på en liten bukett, som hon bar.

»Så vackra blommor!»

»Vill herr Falk ha dem?»

Hon kastade buketten upp mot fönstret. Den var helt nära. Guido fattade med ena handen om midtelträdet och nästan kastade sig ut för att nå den. Alma skrek till, hon var blek af rädsla.

»Så ni skrämde mig!» — Guido hade lyckats fånga blommorna i flykten och visade dem nu triumferande.

»Det var ofrivilligt,» sade han. »Jag ber om förlåtelse.»

»Tänk, om ni fallit ned!»

»För mindre har mången gått döden till mötes.»

»Tala inte så! Oh, det var förskräckligt! Det var mitt fel.»

»Naturligtvis. Qvinnan är ju roten och upphofvet till alla olyckor här i verlden.»

»Mycket artigt sagdt!»

»Brukar fröken alltid gå ut så här tidigt om morgnarna?»

»Visst inte, — mycket sällan. Adjö.»

»God morgon så länge. Hoppas få se fröken i middag.»

»Kanske.»

Hon gick. Guido såg efter hennes behagfulla gestalt, han såg på de till honom kastade blommorna, kysste dem och beundrade hennes mod att i en småstad så obesväradt tala med en herre, som stod i ett fönster en trappa upp. Och han diktade i sitt hufvud en idyll, sådan som du också har diktat någon gång. Han glömde allt, sig sjelf, sina fel, sin framtid och lefde för en stund i en solljus, lycklig verld, ur hvilken han slutligen väcktes af röster från gatan. Han skyndade med klappande hjerta till fönstret, tänk om det var hon igen. »Det blir ju sjuttiofem öre marken,» sade någon der nere.—

På aftonen samma dag gick vår unge vän framåt landsvägen. I gathörnen stodo stadens hedervärde borgare och rökte, eller gingo de med händerna på ryggen fram och åter på Storgatan eller på »börsen», eller stodo de och sågo med kännaremin på ett hus, som reparerades — ett mycket märkvärdigt hus att döma efter det uppseende, det väckte. Det var deras sysselsättning om dagarna.

Guido hade åter varit hos Behns. Det var naturligtvis Kalle, som drog honom dit. Men Kalle var ej riktigt lik sig på sista tiden. Kanske ångrade han, att han fört in sin gamle kamrat i Bergköpings lugna samhälle, eller fruktade han en medtäflare, och då han hörde andras åsigter om Falks besök hos Behns och orsakerna dertill, så kände han sig något beklämd till sinnes.

Så mycket mera roade voro flickorna, då de båda ungherrarne besökte dem. Då flyttades genast stolar ut på verandan med slingerväxterna, rosorna, assurancesprutan och den täcka utsigten öfver Kullen, kägelbanan och ån. Här plögade familjen oftast sitta om eftermiddagarna, och man talade då vanligen om moder och nyheter från hufvudstaden, om Lundströms Fina och långa Andersson, om den nya klockaren eller om den uppslagna förlofningen mellan handlanden i hörnet och den koketta fröken midt emot, som alltid plögade titta i reflektionsspegeln efter herrar —

Nu talade man om annat.

»Är det möjligt, att herr Falk har förstört sin tafla?»

»Ja, den var dålig.»

»Karl tyckte ju om den?»

»Må vara, men jag vill inte visa världen något medelmåttigt.»

»Inte det? Det var eget,» sade gubben Behn.

»Jag har större fordringar såväl på konsten som på mig sjelf. Eljes stälde jag mig ju i jem-bredd med dessa fuskare, som sälja taflor i dussin-tal, snushandlar A., notarien B., löjtnant C. och fröken D. — dessa diletanter, som hos oss kallas konstnärer. Nej, högre sätter jag mitt mål. Konsten är till för att höja människorna från hvardagslif-vets grus till de solljusa höjder, der friska vindar blåsa bort molnen från deras pannor, der en rikare vår strör blommor på deras stig och ett gladare, skönare slägte ilar fram på sin hårda men ljufva väg mot fullkomligheten. Hvad tjenar det till att måla taflor, smått skräp, som de andra? Kan det tillfredsställa mig? Nej, jag målar inte för förtjenstens skull.»

»Det var märkvärdigt!» menade värden. Han hade alltid så mycket att förundra sig öfver. —

»Nu skulle jag få höra frökens dröm,» sade Guido med låg röst en stund senare.

»Ts!»

Alma steg upp och gick ned i trädgården. Guido kände sitt hjerta klappa, och då han gick efter, gnlade han visan: »Ticketicketack, mitt hjerta slår, när flickan fyller sina femton år!» — Det lilla ord, hon sagt, och som ingen annan hade märkt, innebar ett närmande, ett förtroende mellan dem båda. Kalle hviskade några ord till Emmy, och så skrattade de en stund, frun sydde, och rådmannen ansåg troligen allt vara mycket märkvär-

digt, i synnerhet, att den der kluddaren fann en sådan trefnad i hans gästvänliga hus.

Ungdomen gick ned i trädgården för att se efter, om vinbären snart skulle blifva mogna.

»Nu får jag höra det,» hviskade vår hjelte.

»Jag var dum, som lofvade er — det var ingenting af vigt, bara att — nej, jag kan inte säga det.»

»Fröken måste, här är ingen pardon.»

»Att jag var på ert bröllop.»

Hon luktade på en ros och undersökte den mycket noga på alla sidor

»Vacker blomma!» sade Guido.

»Ni är rysligt elak.»

»Det är ingenting mot hvad jag är envis. Nå, med hvem gifte jag mig?»

»Med — med fru Blomster.»

»Mjuka tjenare! Tror fröken, att drömmar slå in?»

»Åh! —»

»Hvem vet? Jag känner mitt hjerta slå. Hon är en ovanligt älskvärd dam, fru Blomster. — Skilnaden i ålder gör ingenting, och kärleken kommer efteråt som arboga-ölet. Och för öfrigt, så gifter man sig sällan med sin första kärlek» —

Nu gick han senare på aftonen ensam med sin kinesiska parasoll, som väckte sådant uppseende i staden och tänkte på aftonens händelser. Då han ett par år förut varit en smula kär, och denna kärlek gick i putten, hade han kastat undan sina moderna kläder, pomadburkar och skönhetsmedel, uppträdt så sluskig som möjligt och sagt sig skola bli en cyniker. »Det har du alltid varit,» invände då en

uppriktig kamrat. Huru hänger detta i hop med Guidos högstämnda tal, som alltid vände sig kring det sköna, det sanna. Var han en hycklare, han, som ju i grunden ej hyste aktning för något?

Nej, han hycklade ej. Då han höjande sin blick såg fyra qvinnoögon följa alla skiftningar i hans ansigte, alla vändningar i hans tal, då han blickade in i ett par af dessa ögon — för djupt, bestämdt för djupt — då kommo orden af sig sjelfva, han kunde ej hjälpa det, det var hans eldiga känsla, som spände vingarna, och så bar det af upp i skyn. De första dagarna hade han möjligen utfört en roll, ty *då* gälde det att göra uppseende och att trycka sin prägel på sällskapet, något som äfven lyckats, tack vare hans ståtliga uppträdande och hans ur tal och föreläsningar på klubben hemtade fraser. Det var detta, som först öppnat Kalles ögon. I Guidos närvaro hade flickorna roligt, dessemellan längtade de efter honom, undrade, hvar han höll till, och hvad han gjorde —

Guido vände sig, då han talade, oftast till flickorna, ty lät han sina blickar irra åt soffan, mötte han fruns hvardagsansigte och husfaderns förvånade min. Och då denne började att tala om konst, då kunde vår vän sällan afhålla sig från att svara ironiskt, och detta hade gubbens goda ögon längesedan upptäckt. Och då den hedervärde rådmannen klämde fram sina qvickheter, så visade hans gäst nog liten takt att se allvarsam ut, och det fastän berättaren sjelf skrattade så godt.

På allt detta tänkte Guido, der han gick landsvägen framåt och såg solen sänka sig öfver ån, som glittrade silfverhvit. Så mörka de hvita husen

stodo mot vattnet, den stämningen borde han måla. Det var så mycket, han borde måla men som dock fick vara i fred för hans pensel.

Han gnolade på en visa, som Alma sjungit under aftonens lopp, han såg på sin ring, — nog visste han, åt hvem han helst ville gifva den. Så kom han till en berghäll, prydd med flera initialer till kära namn, och hackade der med en spetsig sten ett stort och prydligt *A*. —

Jaså, står det så till, käre Guido? Nå ja, hvartill skulle det tjena att neka? När han var kär en gång, så kunde han ju roa sig litet. — De der orden öfverensstämde icke riktigt med hvad han sagt på kyrkogården, men det var ju ett par dagar förflutna sedan dess, och på så lång tid måtte man väl hinna byta om åsichter ett par gånger. Snart skulle i alla fall afskedets timma slå, han skulle taga af sig hatten, tacka för den angenäma sommaren och resa till en annan marknad. Troheten var lika sällsynt som lyckan, hade han sjelf sagt, och den erfarenhet, som dikterat dessa ord, hade han säkert funnit i sin egen barm. För öfrigt, hvem är icke falsk, »vi ä skälmar allihop», och det tjenar till intet att förgylla benranglet, att måla ut oss bättre, än vi i sjelfva verket äro.

Guido blåste ut cigarröken, såg på dess lätta, smidiga hvirflar och blåa fina färg, kastade en blick på *A*:t, som han huggit in i stenen, och vände åter till staden.

En månad var gången, och Guido befann sig ännu i staden. Vill du nu råka honom, så gå ej till Askerströms, ej heller till Behns, sök honom ej bland stadens herrar, som stå i gathörnen med händerna på ryggen eller sitta på stadskällaren och dricka konjak och vatten, utan gå till stugan nedanför Kullen, der han först ertappades af kafferepets medlemmar. Der ser du honom sitta iklädd en lång, nedmålad blus — postmästarn förklarade för hvem, som ville höra på, att det utvisade mindre uppmärksamhet mot staden att på ett offentligt ställe uppträda så oklädd — sitta framför en stor tafla framställande ungefär det samma som hans illa förstörda studie, gångstigen och grinden, ankdammen med näckrosorna och gässen, några barn lekande i det friska gräset. Taflan är snart färdig, modellerna stå med vidöppna ögon och fingrarna i munnen bakom konstnären, som en gång till laserar öfver grindstolpen för att få den riktigt gammal och genomrutten.

Han har fullbordat taflan på två veckor. En lår står färdig, i morgon packas konstverket in, ramen väntar i Stockholm, och Guido väntar otåligt i Bergköping. Hvad kommer åt honom, efter

han nu fått ett sådant anfall af arbetsamhet och ej ens kommit sig för att sudda ut sitt verk? Han ville bli känd och skref nu på sin sköld: »Ära söker jag, blott ära och för resten ingenting.»

Och orsaken till detta omslag i hans skaplynn?

Vi bestå oss med två naturer, den ena är klädd i frack och glacéhandskar, den är polerad, slipad och dresserad i läroverk, dansskolor och på marknaden, som Thackeray beskriver, — men under skalet, under denna natur, döljer sig en annan, som kommer fram och visar sig i ruset, detta må vara framkalladt af Amor eller Bacchus.

För en månad sedan nytjade han inga illusioner, och nu var han byggmästare för luftslott så himmelshöga, att man för att nå dess tinnar lätt nog kunde bryta nacken af sig. Det hade varit en afton, då han hållit på att teckna Almas porträtt för att skänka det åt hennes fader. Hon satt framför honom. Hennes ögon hade något utmanande, då hon såg på honom med blickar så skälmska, som ville de utröna hans själs djupaste hemlighet. Han tänkte på sin lärares uttryck, att man skall måla med kärlek till motivet, och kunde dervid ej återhålla ett leende. »Hvad tänker herr Falk på?» frågade modellen men fick denna gång intet svar. De voro allena. Kalle hade giltiga skäl för sin bortovaro, han var alldeles tvungen att gå och profva en ny sorts malaga, som vinagenten Schaber fått sig tillsänd. Föräldrarna voro borta, de skulle ingenting få veta; porträttet skulle öfverraska dem — och de ungas förkläde, Emmy, var för tillfället ute i köket för att gifva order om qvällsvarden.

Guido tecknade och tänkte, och då han långsamt höjde blicken, och den korsade strålarna från hennes ljusblåa ögon, då sågo de båda för en sekund in i hvar andras själar. Ingen af dem sade ett ord.

Från den stunden var det förbi med Guido. Han undvek sällskap, gick ifrån Kalle, kom på flera dagar ej en enda gång till Behns utan ströfvade milsvidt omkring i skog och mark. Och när några oroliga dagar, hvarunder han ej gjort guds skapande grand, voro förbi, skrapade han den torra färgen af sin palett, lade upp ny, frisk färg, satte sig ned och började måla sin stora tafla, målade så, som han aldrig gjort och aldrig skulle komma att göra.

I Kalles sällskap nämde han aldrig flickorna Behns namn. Båda ynglingarne kände på sig, att de borde undvika detta ämne, och likväl visste de mer än väl, att de ej voro på det klara med hvar andras känslor angående Alma och Emmy. Till följd häraf kände de sig besvärade på tu man hand, och den förtrolighet, som utmärkt Kalle under den första tiden af deras sammanvaro, var nu alldeles borta.

Bref från Stockholm förkunnade snart, att Guidos tafla väckt uppseende, och att man väckt fråga om att öfverflytta ett ledigt stipendium på den förhoppningsfulle unge mannen.

Rådman Behn fann nyheten mycket märkvärdig och berättade med anledning deraf en historia om en för detta vän, borgmästar Askerström läste om konstverket en förmånlig uppsats i sin tidning, och de andra herrarne, som förut kommit öfver

ens om, att taflan var grå och ful »och inte utförd, bara klatschar och färgklunsar,» de uttalade nu sin mening, att det var ett präktigt konstverk. Det hade de sagt från början, taflan var utmärkt. Hade de inte sagt det, hva befalls?

Telegram: Taflan var såld, och hvad som var mera egendomligt, ja, ensamtstående i svenska konstens häfder, köparen, en bankir, hade betalt ett par hundra kronor mera för den, än målaren begärt.

»Tusan till karl, den der Falken! Jag såg det genast på honom, — blir en stor konstnär med tiden —» förklarade Bergköpingsborne.

Guido fick en vacker dag bref med under rättelse, att stipendiet var bestämdt åt honom, två tusen kronor, med skyldighet att studera i utlandet.

Dit hade all hans sträfvan gått, att fara ut, att få njuta af samtidens — och förra tiders — bästa verk, att insupa det unga, friska slägtets idéer och värma sig vid konstens egna härd. Det hade synts honom så aflägsset, detta mål, och nu nådde han det med ens, utan ansträngning — det var allt samman som en dröm. Kunde hans tafla verkligen vara så bra? Kamrater skrefvo och lyckönskade honom, han fick bref med loford, — han kastade dem i elden. Var han lycklig nu?

Skyldighet att resa utrikes. — Nå ja, i alla fall skulle de ju skiljas — det är så godt först som sist. En konstnär bör vara ogift, det var hans egna ord, hans hjertas tanke. Äktenskapet är ju för öfrigt en affär, — men hvem hade också tänkt gifta sig? — Jo, jo visst hade han tänkt — Så vida han — — Nej, hans tankar gingo rundt, der

han spatserade kring gatorna, gråa och gula hus dansade förbi hans ögon, och han behöfde endast stanna och vänta, till dess Behns hus kom.

Der satt Alma i bersån, i »drömmarnas vrå». Han låtsade ej se henne. Nej, det var dumt gjordt, han vände om, öppnade grinden och gick in.

»Vet ni, jag är så glad i dag,» ropade Alma emot honom. — »Sitt ned en stund, — hvart skulle ni gå? Kan herr Falk gissa, hvad som har händt?»

»Kanske det har kommit en friare?» skulle vår hjelte med sitt mest sarkastiska leende ha frågat, om det varit någon annan flicka, han talat med. Nu blickade han endast frågande på henne. Hon stickade strumpor, ty fast man är den rikaste flicka i staden, så skadar det likväl icke att visa en beundrande verld sin färdighet i enkla, husliga sysslor. Herrarne vilja nu för tiden ha ej blott vackra utan äfven husliga huskors.

»Pappa har gett med sig. Vi komma att bo i Stockholm hela vintern.»

Hvad hon såg söt ut, der hon lekte med de fina blanka stickorna!

Farväl med mitt stipendium! tänkte Guido.

»Så roligt det skall bli! Men ni ser inte glad ut. — Ni skall ofta komma och hälsa på oss, herr Falk, lofva mig det.»

»Är det frökens verkliga önskan?»

»Naturligtvis! Men är ni verkligen inte glad öfver min nyhet? Och jag, som trodde mig göra er ett så stort nöje genom att nu genast tala om det. Det är så roligt att vara ensam om en hem-

lighet, ingen vet af det, ingen enda. — Det var sant, Karl sade, att herr Falk ämnar resa.»

»Ja, inom en vecka måste jag —»

»Så ledsamt!»

»Tycker fröken det?»

»Vi ha haft så roligt, -- jag tror vi aldrig haft en sådan sommar, icke sant?»

»Nej, det är sant.»

»Det är helt och hållet er förtjenst. Ni kom hit som en lifgifvande sunnanvind om våren.»

»Vårvinden är farlig,» sade Guido, »och sunnanvinden kommer från öknen. Då sciroccon gått öfver, reser ni ert hufvud och drar en suck af lättnad — och då blir allt som förr.»

Hon såg ned på sitt arbete.

»Det blir aldrig som förr.»

»Hvad menar ni?»

Nu såg hon på honom.

»Hvarför är ni så sarkastisk, herr Falk? Tror ni verkligen människorna om bara ondt?»

Hur skulle han kunna bibehålla en sådan tro, då tvenne dylika ögon blickade rätt in i hans?

»Nej, inte nu mera —» lydde hans svar.

»Hvarför är ni då så elak mot dem? Jag har nog märkt, hur ni pikat herrarna i stan — den stackars postmästarn till exempel —»

»Rår jag för, att man narrade mig, att han hette von Post? Sen dess ser han på mig, som en bandhund på en sotare.»

»Men de andra?»

»Ni måste medge, att de inte ä roliga. Något dylikt har ni visst sjelf sagt. Jag tror knapt, att de duga ens till föremål för drift.»

»Nu återfaller ni genast i synden. Kom i håg, att vi ha till exempel Karl —»

»Nå ja, han kan duga till det —»

»Och de, som tala så godt om er,» fortfor Alma utan att lägga märke till hans sista yttrande.

»Menar fröken då, att jag tror på, hvad folk säger?»

»I annat fall måtte ni vara olycklig.»

»Jag? Tvärtom, jag är så lycklig, som endast den kan bli, som —»

»Som —?»

»Som har tviflat på, att det fans lycka till i världen. Och därför jublar jag vid tanken på framtiden.»

»Se, det var bra sagdt. — Vet ni hvad? Jag är säker på, att vår stockholmsresa inte blir af.»

»Är den då inte bestämd?»

»Jag tror, att någon jordbäfning eller öfversvämning eller någon annan naturrevolution kommer i vägen.»

»Hur ofta har jag inte önskat en dylik revolution! Jag skulle, som skalden säger, lägga torpedon under arken, om någon Noach ville rädda sig och andra. Det var *då* det!» —

»Ni har ett egendomligt sinnelag.»

»Smickrar mig med att inte sjunga med i kören, — som för öfrigt oftast är högst medelmåttig. Det gör inte fröken heller för resten.»

Nej, spruthuset och fröken Behn stode *hors de ligne* och utförde solopartierna i Bergköpings komedi.

»Jag har mycket undrat,» fortfor hon, »hurudan ni i sjelfva verket är.»

»Nå? Har ni uppdagat det?»

Han såg oafvänt på henne, men hon såg endast på sina stickor.

»Jag tycker, att ni är så olik er sjelf.»

»Visst är jag det. Hvarför skulle jag bära skylten på mig? Men fröken deremot är ständigt lika ...»

»Ah!»

»Hvad var det?»

»Jag tappade min »lycka». — Det vet herrarne inte, hvad det är.» Hon visade på strumpan, hon stickade.

Guido skulle erfara, hvad det var. —

»Nu spelar Emmy der inne. Det är signalen för mig att gå in. Kommer ni snart igen?»

»Alltid har fröken så brådt.»

»Det kan man inte säga om er, min herre, och ändå hinner ni göra storverk. Har ni lust att gå ut och promenera i afton till Kullen, så får ni angenämt sällskap?»

»Det var en fråga!»

»Vänta då klockan sju vid kyrkvärdens hörn. Adjö! — Herr Falk, ni åker väl skridsko?»

»Ja!» — Han hade icke stått på en skridsko på flera år. — »Ska vi gå på skridsko till Kullen?»

»Nej, men på Nybroviken i vinter.»

»Och fröken är inte rädd —» att falla, skulle han sagt till en schweitzeri- eller cigarrfröken, men nu sade han i stället: »fröken är inte rädd för vakar?»

»Inte om jag har er, som vakar öfver mig. Adjö så länge!»

Hon sprang ledigt upp för trappan, vände sig om i dörren och nickade ännu ett farväl åt Guido. Han glömde aldrig den täcka figuren i den blåa smakfulla sommardrägten, med ljusa lockar, som glänste i solskenet, spelande ögon, skälmska gropar i kinderna och hatten med en krans af förgät-mig-ej virad omkring kullen.

Guido gick raka vägen hem till sig med händerna i fickorna och fasta steg, såsom det anstår den, som fattat ett djerft och ödesdigert beslut. Det jublade och sjöng i hans inre, det var så roligt att vara ensam om en hemlighet, hade hon sagt, och det tyckte äfven han. Om han kunde företaga sig något riktigt ovanligt, slå in några rutor till exempel eller upphäfva ett krigstjut à la indian eller leka bältespännare med någon mötande och få det stora nöjet att slå honom i gatan. Han nickade åt en liten gosse, som sysselsatte sig med att trubba näsan mot en fönsterruta, han räckte lång näsa åt en papegoja, som till svar bad honom lära sig, hvad hatt heter på tyska. Det var hvarken den cyniske eller den idéele Guido, som nu trampade Bergköpings gator, det var en yster och öfverdådig pojke, färdig till hvilket skälmsstycke som helst. Om han skulle taga sitt färgskrin och måla af borgmästarn i öfvernaturlig storlek på rådhusväggen, staden saknade hittils freskomålningar och der på den breda, fönsterlösa gafveln fans det liksom i Stockholms nationalmuseum plats därför. Ett länge känt behof skulle genom ett dylikt storverk fyllas. Med ett språng svingade han sig öfver grinden till borgmästarens gård, sprang i trappan om kull pigan Anastasia, som kom seg-

lande med en bricka, trampade knähunden på tassarna och befann sig slutligen helbregda vid sitt skrifbord.

Här skall skrivas bref! Hatten i ett hörn, käppen i ett annat. Hvar är papperet? Ja, ritpapper ja — hvar sjutton är postpapperet? Herr Grisholms porträtt... Kompositionen — den försvifade målaren — skräp! Undan med det! — *Voilà!* Buh, så varmt här är — upp med fönsterna! Aj tusan, det slog i väggen. Kratsch, ruter ut, sa glasmästarn — klingikling, bitarna i gatan. — Nå ja, det kan lagas. Här skall, ta mig den helige Polykarpus, skrivas bref!

Och han skref, att som han ej kunde fullgöra villkoren för stipendiets åtnjutande, kunde han ej mottaga det. Bra! Beslut och handling äro ett hos mannen! Sigillet på, fint skall det vara! Utanskrift! — Hvad nitton? Sitter han inte och skriver *Fröken Alma* —»

Ett så fatalt misstag — men lustigt var det. Allting var roligt under dessa dagar.

Fram med ett nytt kuvert. Hvem har ätit upp saxen? Vid alla helgon, hvar är saxen? Jaså, gömd under papperen, — skall vrida nacken af pigan i morgon bitti. — Ja visst, oljefärg på den — naturligtvis, liksom inte krapplack var för dyrbar vara att strykas på saxar. Nu skall man klippa upp kuvertet — så der ja. *All right!* — Nej, gå förbi fan, jag klippte sönder brefvet på samma gång!

Följde så fem och en half rad svordomar, som vi hoppa öfver.

Ja, men det är roligt ändå! Är det inte...? Roligt att lefva, vara ung, ha så goda ögon, att

man i svartaste natt ser himlens ljus klart som på midsommardagen och ser blåa ögon titta ned ur rosenröda moln. Hvem var det som sade, att världen var grå? Den misstog sig, hälsa och säg honom det!

Guido lutade sig tillbaka i stolen, stödde hufvudet mot dess ryggstöd, slöt sina ögon och trummade en marsch af egen uppfinning på bordet.

Allvar, Guido, det, du tänker göra, är ej att skratta åt!

Tänk, om det var ödet eller försynen, hur man vill kalla det, som styrde hans hand, då han klippte sönder brefvet!

Han sköt stolen häftigt bakåt, så att den föll öfver ända, och började marschera fram och åter i rummet. Det är ingen småsak att kasta ifrån sig kanske sin hela framtid som konstnär — på ena sidan framgång, ära — »ära söker jag, blott ära och för resten ingenting» — nej »kärlek söker jag och lycka,» — hvad är äran, hvad är ett odödligt namn, om man lefvat olycklig här på jorden? Hvilken är den tyngsta vågskålen, lyckans eller ärans? Hvad har skelettet för godt af sitt namn, der det ligger och grinar åt världen, människorna trampa ändå på ditt hviloställe, och du blir lika ful, der du ligger mellan fyra bräder, du må lemna ett namn efter dig eller icke. Nej, njut hellre din korta vår, lyckan kommer — ibland — och går — alltid — jag har ej mod att offra de få solskensdagarna, snart kommer hösten, då är kanske allt förbi, och blott minnet är kvar. Men nu, nu brusar mitt blod och hjertat sväller af ungdomslust och lefnadsmod, grip sekunden i flykten, i dag

lefver du, i morgon dinglar du i galgen, och blom-
morna äro vissnade. Amor, du har segrat, jag ger
framtiden så många, som flyger och far, och skrif-
ver på min fana: »Lefva, älska — *e poi muori.*»

Fram med nytt papper! Han gräfde bland
målarduk, påbörjade teckningar, *hennes* porträtt i
alla tänkbara ställningar, postmästarn med pipan
och sin roliga mössa, borgmästaren liggande på
rygg i soffan och läsande en söndertrasad tidning.
Stackars Bergköpingsbor, ni blefvo illa åtgångna
af er ärade gäst.

Nu blef brevet passabelt. Guido lade det i
breflådan och gick sedan för att invänta henne vid
kyrkvärdens hörn. Han hade förut ruffsat upp
sitt svarta lockiga hår, bytt om halsduk och i
stället för nålen med dödskillen stuckit dit en liten
dolk med konstrikt arbetadt fäste.

Här var hörnet, mötesplatsen. Kyrkan låg ett
stycke till venster mellan poppel och lind.

Guido gick fram och åter och ritade med sin
käpp i sanden.

En gång under den följande hösten, då han
och jag gingo till samman i Kungsträdgården, sade
jag pekande på ett ungt par, som satt der på en
bänk: »Hon skrifver i sanden, flickan — då är det
långt gånget.» Guido hade ingenting att invända
mot denna min slutsats utan förde samtalen in på
något annat ämne.

Han hade redan väntat en kvarts timme öfver
den bestämda tiden — naturligtvis hade han in-
funnit sig på mötesplatsen en half timme tidigare,
än bestämdt var. Kyrkvärdens dotter satt i fön-
stret i blå- och hvitrutig bomullsklädning, flera

bekanta gingo förbi; de undrade nog, hvarför han stod der. Andra qvarten var lång. Han kunde nu omgifningarna utantill, han hade räknat fönster-rutorna i kyrkan och kanariefåglarna hos kyrkvärden, han såg denne viktiga medlem af samhället gå öfver gården i en lång rock och med pipa i munnen, han beskådade flöjeln, som fastrostad pekade mot norr och såg tre brednosiga hundvalpar leka på gräsplanen. Om hon hade fått förhinder? Der är hon! — Nej, det var inte hon. Hur kunde han se så galet? Det der var ju en gammal habba. De hade kanske fått främmande, och hon sitter som på nålar. — Tappa sin lyckå, sade hon — ett underligt uttryck! Der kom en kärra långt borta, alltid något att se på. Dammet ryker om den — — Två slag från kyrkklockan. Låt oss gå framåt vägen och filosofera.

Min käre Guido, om du verkligen sträfvar efter stadens skönhet, så bär du dig dumt åt, sade hans förstånds röst. Du skrattar inte åt hennes pappas historier och bringar honom ofta genom någon anmärkning ur koncepterna, då han är som bäst i farten. Men han är en kanin, gubben, och gumman är en höna. Hvad gör det i alla fall, hurudana de äro, qvinnan skall ju öfvergifva far och mor, och i sin nuvarande sinnesstämning älskade Guido hela världen, till och med fru Blomster — men ändå icke hennes englalika döttrar.

Nu måste han le och det hjertligt ändå. Han kände hennes historia, huru gubben Blomster förtryckt sin familj på det mest hårresande sätt — han kom i håg Kalles berättelse om huru frun, då mannen hade främmande, ej vågat gå genom

hans rum utan för att komma ut måste krypa genom en lucka ut till köket. Guido såg framför sig den nu efter slafveriets häfvande temligen välmående damen med sitt milda leende och sin tunga urkedja af guld, han hörde henne med sitt tillgjorda franska uttal orda om bildningen och allt emellanåt sända ett kärleksfullt ögonkast till englarna, som himlen skänkt henne till tröst i ensamheten.

Hvilka englar! De voro ej utrustade med någon högre grad af skarpsinne, utom då det gälde friare och frierier, ty i hvarje herre sågo de en spekulant på sin mammas pengar. De behöfde blott se en ring, en blomma — var den pressad, så hade de genast historien färdig — för att vädra ett kärleksförhållande, de lefde, rördes och hade sin varelse i kärlek, och äldsta dottern häntydde vid hvarje tjenligt tillfälle på sin stora kännedom om världen och människorna och omtalade mera än en gång skämtande för Guido, att alla voro barn i början. Vår hjelte skrattade åt de arma ankorna, som ständigt hade så mycket att göra med honom och som hängde efter honom som stålpennor vid magneten. Ibland, då de närgånget frågade om hans flammor, bad han dem nära nog bokstafligen draga för tusan, men den gången förstodo de ej hans hjertans mening, de små oskulderna.

Hvad var det? Guido hade kommit till berg-hällen, der han nyligen ristat hennes namn, ett *A*. Någon kärlekssjuk herre hade varit framme och tillagt bokstäfverna *MANDA*. Först skrattade han åt detta påhitt, derpå blef han ond, så kände han sig misslynt. Det var ett dåligt tecken. Hvad

var Amanda för en anka? Ingen menniska hade något att göra med några Amandor.

Det hade börjat blåsa, det susade i träden, och ån var ej lugn som förr. Guido knäpte igen rocken, gick fem hvarf rundt omkring begravningsplatsen, lärde sig utantill inskrifterna på vårdarna, genomgick i minnet den morgon, han varit der med flickorna, talat om de döde, om Don Quixote — hvilket namn för den, som gjort, hvad endast få skulle varit i stånd till! — och om sjelfmördaren, plockat blommor, — — —

Den gamla porten i kyrkogårdsmuren var säkert intressant med sin trappformiga framsida och flöjeln högst i spetsen, sina verkligen formrena ornament på dörrspeglarne och de stora jernbeslagen — och låset.

Strax bredvid var en grafsten inmurad i upprätt ställning. Bilden af en harneskklädd riddersman med öfver bröstet sammanknäpta händer var till hälften utplånad af tiden — inskriften var knapt synlig nu mera — den var för öfrigt skriven med någon slags oläslig munkstil.

Det var allt samman ofantligt intressant, men ännu roligare vore, om en viss flicka ville uppensig sig på vägen från staden.

Så kom den väntande åter fram till hörnet. Kyrkvärdens flicka satt kvar och såg på honom bakom gardinen. Kanske trodde hon, att han gick der för hennes skull. Nej, ingen Alma!

Jag väntar fem minuter till. — Så lika länge — och så ännu en gång fem minuter. »Der kommer von Göök, förargligt, att han skall få se mig, han ser så försmädlig ut.»

»Abends, min bror, är du ute och går? Hör på du, kom med på »gästis», der ä flera hudikar samlade. Kalle har sökt efter dig. Det är en fin tillställning, fin med *p/h*, toddy och sexa och färsk lax. Nå?»

»Jag är inte upplagd för sådant der i qväll.»

»Feststämningen kommer nog i sinom tid.»

»Är Kalle med?»

»Ja visst, när till och med han kunnat slita sig ifrån så... Vet du hvad? Det ser ut, som löjtnanten hade nappat på äldsta majblomstret —

»Nej?»

»Saken är sjuk, tanterna hviska, hela världen undrar, presten och klockaren och jag allra mest — Jo, ser du, jag såg honom vid Kullen, och hast du mir gesehen kommer inte hon — alldeles händelsevis förstås — till samma plats. Hon hade Alma Behn till förkläde.»

»När var det?»

»Half sjutiden. De skrattade så godt, som om de riktigt lurade någon, sin pappa till exempel, flickor ha ett särskildt skratt vid såna tillfällen.»

»Jaså, de gick åt det hållet.»

»Nå, kommer du till »gästis»? Jag skall hem och ta min öfverrock, det blåser kallt. God natt så länge!»

Ett minne trädde fram för Guidos själ. »Gif mig illusioner» — »Gerna, om fröken ger mig falskhet.» Oafsigtliga, ödesdigra ord! Hon falsk, hon kokett! — Och han hade stått som en narr — alla hade sett honom, hela staden hade visst gått förbi kyrkvärdens fördömda hörn — lurad af henne, af henne, som han — — nå det var ju

blott för att fördrifva tiden, som han börjat leken, hvad ville han då mera? — Såg ej troheten ut ur hennes ögon, kunde en falskhet bo inom denna rena panna?

Hvad det är varmt! — Guido knäpte upp rocken.

Hvad är jag för henne? Jag är fåfång, jag inbillar mig, att alla andra tänker som jag. Sommarens har varit rolig, sade hon. Tror jag det, obeskrifligt härlig, som en dröm — jag har gjort allt för att rycka upp dem ur deras lifslånga dvala, därför se både gubben och gumman snedt på mig, men flickorna — De ha dock mig att tacka för något. Aj aj, der stack fåfången fram igen. Du är ohjelpigt bortskämd, käre Guido — hvad ha dina skolkamrater tänkt på, som så ha smickrat dig? Inte tror jag på hvad folk pratar, det är munväder, som då stadsbrackorna togo emot mig första dagen, men *hon*, hvarje ord från hennes mun är inskrifvet i mitt minne, jag glömmer aldrig något, som hon sagt, jag trodde på henne som på gud — som på det sköna, det goda. Och nu — gif mig falskhet.

Du är litet dum, Guido. Eljes borde du, som inte nyttjar illusioner, förstätt, att hon i sin ensamhet här i den befolkade öknen skulle tagit på samma sätt emot hvarje främling, som hade några sällskapsgåfvor, att hon skulle haft samma glädje af honom, antingen han kallat sig Falk eller Andersson eller Pettersson — och när han reser sin väg — ja, då är platsen tom för en annan. Kanske hon liksom jag roat sig med att leka — hvad är jag för henne?

Men var det en lek, så har den slutat med allvar, med det grymmaste allvar.

Verlden var grå och människorna, ja om oss medgaf Guido liksom en nutidsskald, att

»anten vi äro stora eller små
ä vi i grunden dock lorten samma.»

Från en gård hördes sorgliga toner. Det var en kvinna, gammal, krokig, med rödt fåradt ansigte och röda händer, hon sjöng »kristallen den fina», sjöng med sin svaga, gälla, längesedan förstörda röst om sin forna vän och älskogsblomma, som troligen för många år tillbaka öfvergifvit henne: »O, att vi kunde till samman komma, och jag vore vännen din och du allra kärestan min —»

Guido gaf henne några slantar och gick misslynt vidare.

Solen hade gått ned.

»Hur mycket har du?»

»Jag har sex.»

»Det var satan, hvad han spelar långsamt. Hörru, man skall alltid hugga i tredje hand.»

»När du drar? Prat!»

»Jag har ingenting.»

»Har du ingen spader kvar?»

»Säger du stora spel ut? Du skulle sagt nollan.»

»Skål på er! Hvad nu då? Här stå två fulla buteljer. Upp, tunguser, och öfverflytta på er deras egenskap! Vatten, källarmästare, här är dricks-pengar. — Behåll resten!»

»Tarflig is, den är alldeles ljum!»

»Upp, spelorror! Grisholm, Göök, Falk — vackra fåglar!»

»Ja, i synnerhet slår det in på herr Grisholm,» sade Guido.

»Oförskämtd!» mumlade Grisholm men tystades genast af de andra.

»Tag listan du! Det är det värsta som fins att addera i hop summorna; jag är hemma i den högre matematiken, men i det här är jag totalt rudis.»

»Hur ha vi det? Tre trick och två honnörer.»

»Vore jag inte renons i hjerter, skulle jag ha vunnit partiet. Skål, hudikar! — Hvad är det åt Falken i qväll? Sitter han och tjurar? Gaska upp dig, bror!»

»Herr Falk har fått dåliga nyheter från Stockholm,» sade Grisholm.

»Hvem har sagt det?»

»Åh, jag bara förmodade —»

»Tyst du, Grisholm!» sade Göök. »Hör du, Kalle du, jag kan hälsa från Alma.»

»Tala inte om henne,» sade Guido och tömde sitt glas.

»Hvad var det om Emmy?» frågade Kalle.

»Alma, sa jag. Skål på dig, *märghorstare!*»

»Sexan är serverad! Var så goda, mine herrar!»

Genom rökmolnen, som fylde luften, framskymtade bjerta tapeter, små speglar, ett par stora litografier efter Horace Vernet, hundvalpar af Landseer, ett marmorbord med utspilda tändstickor och cigarraska på, spelbordet med kort och punschglas och slutligen sexan, kring hvilken de församlade, fem af stadens herrar och Guido som den sjette, samlat sig anfallande smörgåsbordet, gräfvande djupa hål i osten och slevvande i sig den ryska kaviaren, som gälde det lifvet. Upp med ett fönster, här är så rökigt! Nu kom frisk luft in i väldiga strömmar, röken, som fyllt rummet, hvirflade otåligt i stora ringar och rusade derefter ut genom fönstret till samman med ljudet af »helan går», som förkunnade för staden, att här åts sexa.

»Bra lax! — Jag är svång. — Tag för dig, Grodwall! — Bror Göök, hvad tycker du om fågeln? — Dum qvickhet! Smaka på den engelska *coaxen* — ja, det står så på matsedeln. — Ha ha ha, der står också, att här bjuds på ett välsmakande bord, och att middag erhålles hela dagen. Källarmästare, hur mår käringen? — Slå i halfvor, stopp — nå, bryt inte af så tvärt — en sqvätt till. Det är med mig som med gubben Blom, som förr kunde bita af en spik men nu fått så dåliga tänder, att han inte ens kan bita af en sup. — Halfvan går, sjung hopp fallerallalalalej! — —»

Guido hade slagit sig ned i ett hörn, missnöjd med hela världen och i synnerhet med sig sjelf, allt sedan han helt nyss, just då herr Grisholm lade ut korten och sade »nollan», fått klart för sig, att han ej var värd lyckan att vara älskad af en flicka sådan som Alma, han som vid första fläkt af misstanke kunde tro henne om falskhet. Fröken Blomster hade ju kommit och tagit henne med sig, vet jag. Alma var så illa tvungen att följa henne, det var Blomstrets fel allt samman. Jaså, du har misstrott din mö, min gosse, då är din kärlek ej af rätta sorten.

Men hvad betydde Gööks ord om Alma? Guido fattades af en tanke: »Drick dem fulla, så lossas deras tungas band.» I bålen simmade en väldig isbit i vatten, den fick på Guidos befallning ett gult haf omkring sig.

En timme förgick. Priffepartiet var åter i gång, och Guido spelade med. De två öfriga hade slagit sig ned i en soffa lutade mot hvar andra i broderlig sämja, den ena med benen upp-

lagda på karmen. De kommo öfver ens om, att det inte tjenade till något att lefva, att man gick den ena dagen efter den andra utan att ha någon verklig glädje, man viggade pengar och gaf ut dem, festade och hade kopparslagare — och är man nykter som Bierheim, som ej ens äter sprit-ärter, då har man ännu tråkigare. Hvad var allt det der godt för?

»Säger du nollissimo? Jag säger spader.»

»A propos Bierheim, så mötte jag honom i dag topp rasande. — Spelade Falk ut den? — Nu blanda vi. Grodvall ger. — Jo, han hade rest in till Linköping för att tala med professor Pillén, ni vet, doktorn.»

»Pass, säger jag.»

»Hjerter igen. Den här gången få vi ingenting, du. »Er sjukdom kommer af utsväfningar,» sa professorn. »Hut, herre, hela stan vet, att jag inte dricker.» »Ja men i smyg,» sa professorn. Ha ha ha! — Här drar, stäng fönstret.»

»Då blir det så varmt här inne,» sade Guido, som ofta lutade sig bakåt och lät den friska nattluften kyla af sin heta panna.

»Då får någon af er ta min plats. Jag har inte lust att förkyla mig.

»Byt då plats med Grisholm,» föreslog von Gök.

»Jag har sagt priffe. Äh, du spelar som fruarna i Vesterås.»

»Lägg ut. Hvem är hållkarl? Jag skall spela med hållkarlen. — Hvad gruffa de der om?»

Sista frågan gälde paret i soffan, som under tiden kommit öfver från det sentimentala området

till det grälsjuka. Den ena af dem var falsk, det hade de redan kommit öfver ens om, men att den andra var egenkär, derom vore meningarna delade — men var han inte egenkär, så var han en oxhare, som ingen menniska blefve rädd för. Häraf följde, att båda hade samma älskvärda egenskap. Ingen af dem visste, hvad hatt hette på tyska, och nr ett föraktade nr två. Det nedlät sig nr två icke till, men han skulle sända ett stadsbud för att förakta nr ett.

»Jag vill föreslå en skål. Tyst, kattoxar! Jag vill hålla tal, — håll då snattran en minut, era bönhasar! Jag vill hålla en skål för — nej, tal menade jag för en af — en bland oss, mine herrar, en som hedrar vårt samhälle med sin närvaro, förstå ni det, mine herrar? Visserligen är han en tungus, men det är intet ondt i det, för hvar och en är, som han är skapad, det är naturens stora hemlighet, hviskad af den döde Balder i bålet på Odins öra — Ja, ja... jo, nu mins jag, jag förstår mig inte på honom, uppriktigt sagdt, men hvad gör det? Hvad drar du mig i rocken för, *märgborstare*. Tror du skraddaren har så starka tyger, Kalle Askerström, borgmästare i Bergköping, hvaba? Jag ville fråga, mine herrar, hvem som bryr sig om, hvad skolfuxar säga, det är en öfvervunnen ståndpunkt, — är det inte? — och skulle någon sådan kört bort mig, skulle jag satt hatten på nacken och säga: tjenare, mine herrar! Så gjorde också vår vän Falk, och hvad jag ville säga var, att jag skattar honom mycket högt, att han intager en ovanligt hög plats på min aktnings jakobsstege. Hippom därför för artilleristen Falk, — hans skål!»

»Skål, gamle prisse!» utbrast Kalle af fullt hjerta. »Du blir en stor konstnär du med tiden. Hvad ä vi andra? Ingen menniska skrifver om mig i tidningarna. — Nu ska vi fortsätta spelet.»

»Hvad menade du med dina ord?» frågade Guido festtalaren.

»Det jag sade naturligtvis. Är bror inte lika god för det, fast bror blifvit — har slutat skolan?»

»Hvem har sagt det?»

»Åh — — det fins inga hemligheter i småstäder. Hvad tror du, fruarna pratat på kafferepen, om inte om dina öden? Men hvad gör det? Du skulle höra, hvad de sqvallrat om oss, om Grisholm till exempel —»

»Var af den godheten och var tyst, bror,» sade Grisholm.

»Strax, strax, bara jag får relatera, att han har friat tre gånger till fröken Alma.»

»Det der kan vi,» ropade Grisholm.

»Och att hon somnat sista gången,» fortfor talaren.

»Förbanna mig, var det inte lögn,» skrek Grisholm, röd i ansigtet som en tupp.

»Och så hade hon stoppat ett ägg i hans bakficka, och det satte han sig på, och när han tog upp näsduken och torkade sin kärleksglödande panna, så rann äggulan ned öfver trynet, ha ha ha — — och sen har han inte friat nån mer gång.»

Grisholm var allvarsamt ond. Han hade slagit sönder tre glas under vännens berättelse.

»Der hör du! Tag saken kallt, bror Falk, så gör vi andra. Hvem har inte varit i slagsmål,

fast vi inte haft turen att få slippa ur skolan för det. Du är en lycklig kumminost, Falk!»

»Kalle, har du då ingenting sagt?» — Guido hade fattat Askerström i armen och dragit honom åt sidan.

»Tyst, kära bror, det kan du väl förstå — —»
Guido släpte honom.

»Ja, jag tror, att jag börjar förstå.»

»Alma visste, hur hon skulle på ett riktigt radikalt sätt afskräcka sina tillbedjare,» fortfor talaren, som trots alla invändningar fasthöll vid sitt ämne.

»Det var inte hon, som lagt dit ägget,» sade Kalle för att slippa undan Guidos frågor.

»Visst var det hon.»

»Nej, hon har sagt mig, hvem det var.»

»Tala om det också,» sade Grisholm, blek af ilska, »så får den der skandalritaren sätta oss båda i bladet.»

»Tyst, Grisholm!»

Guido hade rusat upp. De öfrige hade svårt att hejda honom. Grisholm hade ju fått sig ett glas för mycket, bror Falk skulle inte bry sig om hvad den slusken sade. De skulle nu bryta upp, så snart bror Grodwall hade gjort upp med källarmästarn.

In vino veritas, tänkte Guido. »Ädla vänskap, vore jag skald, skrefve jag ett ståtligt qvåde till ditt lof!»

»Hvad nu?» hördes Grodwalls röst. »Jag hade ju plånboken i öfverrocksfickan. — Nej, inte der heller. Skulle jag stoppat den...? Nej, hvar fanken är plånboken?»

En olycksbådande tystnad inträdde.

»Jag mins mycket väl, att jag stoppade den på mig der hemma.»

Man sökte, sökte förgäfvets.

»Lugna dig, den kommer nog till rätta.»

»Kommer till rätta ja!» upprepade Grodwall med ett förargligt tonfall. »Det var hundrafemti krisch i den.»

»Mine herrar, klarom vår syn med den gula soppan.»

Von Göök slog punsch i ett dricksglas och tömde det. En annan af herrarne passade på tillfället och stoppade några cigarrer i fickan.

»Vi betala i morgon. Till dess är den nog hittad, i annat fall skramla vi. Adjö med er!»

»Man skall ha falkögon för att hitta den,» — witzade någon.

»Nej, gå inte än. Det var ett fördömdt spektakel. — Nej, vänta litet — snälla du, vänta! — När jag ber dig!»

Grodwall hade blifvit så vänlig, att han var nära att gråta af rörelse, der han gick omkring med ett ljus i handen och lyste bakom soffan, under borden, i hörnen, i golfspringorna.

»Har någon varit här inne?»

»Nej!»

»Och vi känna då hvarann — nästan alla,» mumlade Grisholm något för högt.

Guido var blekare än vanligt. Vreden liksom glädjen åstadkom i allmänhet ej stor förändring i hans yttre, det var endast i ögonen, som en blyxt lyste fram, då han snabb som tanken kastade sig öfver Grisholm, — och innan denne hunnit besinna sig, befann han sig liggande på gatan nedanför trappan till stadskällaren.

Guido tog på sig sin rock och hatt.

»God natt!» sade han lugnt. »Dig, Kalle, får jag tala med i morgon.»

I rummet stodo kamraterne och sågo på hvarandra, utan att veta, hvad de borde göra. Efter en stunds filosoferande beslöts att taga sig en sängfösare och sedan sofva på saken till morgondagen.

Blåsten for längs gatorna, men den var mild, ej genomträngande, stjernorna stodo högt på himmelen, och några af dem blinkade så meningsfullt, som ville de tyda för menniskan skapelsens gåta, andra blickade så sorgset, som skådade de i människohjertats djup och såg, hur mycket slagg der fans bland de få och små guldkornen.

Guido gick men ej hemåt. Hos kyrkvärden var det nu mörkt, flickans blåhvitrutiga klädning satt ej längre i fönstret. Nattväktarne, två lugna och stadiga gubbar, en lång och smal, den andra liten, hjulbent och komisk att skåda, stodo i sina stora kappor i handlanden Schabers hörn vid ett kontrollur, de hälsade på »artisten» och han hälsade igen. Hvad skulle han tänka, vår nattvandrare? Han kunde läsa så mycket mellan de ord, som under aftonens fest blifvit uttalade, att han nästan fruktade för att forska.

Ingen lefvande syntes till. Landsvägen ringlade sig som en orm mellan mörka fält och med den vida, ändlösa stjernhimmeln öfver sig. Vandraren stannade på en bro, som förde öfver ett bredt dike, vattnet der nere var alldeles svart, långt borta stod furuskogen som en ogenomtränglig mur, be-

grafningsplatsen låg till venster dyster och hemsk, — satt der inte en gast med benen i kors på grindstolpen, räckte han ej hånande ut tungan åt nattvandranden? Det var otrefligt här ute, här ville han ej jordas, ej ligga med det tunga, frusna, svarta jordtäcknet öfver sig. Nej, hellre då skjutas in i ugnen, i elden, omhvärfvas af lågorna, uppgå i ånga, i luft, förenas med de element, från hvilka han utgått — och lemna efter sig en handfull aska, som lätt försvinner i rymden — en symbol af minnet efter den döde. Hvar är då den stolta människan, hvar äro alla hennes planer, hennes tankar, hennes tro och längtan, hvad har hon nu för alla sjelfvållade lidanden, all onödig försakelse, alla felslagna förhoppningar, alla grusade luftslott, all glömd eller aldrig anad kärlek?

Om det nu blefve ett stjernfall, hvad skulle Guido då önska? Kanske, att stjernan krossade honom.

Aldrig skulle han likväl trott den mot sin återfunne vän så tacksamme Kalle vara i stånd till ett så nesligt uppförande. Men hvar och en är ju sig sjelf närmast, och husvärdens är skyldig att hålla rent framför sin egen dörr. Att Kalle ej omtalat, huru nära det en gång varit för den blifvande borgmästaren i Bergköping att blifva utstruken ur skolan, det var ju helt naturligt, — och hvad rådde han för, att ryktet spridt sig om Guidos föregående öden? Man hade naturligtvis enligt den lofvärda vanan anställt vidlyftiga forskningar för att utröna om denne hemlighetsfulle främling var en person, lämplig att föra Bergköpings unga damer i dansen utan fara för den allmänna moralen och passande

för stadens oskuldssrena ungherrar att dricka bror-skål med. Och tack vare vederbörandes osparda nit hade man upptäckt, icke allenast att i fråga varande persons härkomst och släktförhållanden voro fullkomligt okända, utan äfven att han efter ett slagsmål, som föranledde åtal inför domstol, blifvit nesligen skild från skolan och då slagit sig på det äfventyrlif, som kallades konstnårsbanan. Denna historia, en verklig godbit för fruarna, gick sin sedvanliga rund och blef tillbörligen öfversedd och bearbetad, ty i Bergköpings kaffeberättelser ligga liksom i en viss författares skrifter sanning och dikt så inflätade i hvar andra, att till och med upphofsmannen ibland har svårt att skilja dem åt. Nu hade tack vare punschens lifvande egenskaper historien kommit till Guidos öron. Det var säkert detta, Kalle fruktat, det var af oro här-för, som han på sista tiden uppfört sig så egen-domligt.

Så långt hade nattvandrarens tankar genom-trängt sin väns skaplynne och åsichter. Hvad gjorde det honom, hvad man pratade för dumheter? I morgon skulle han skudda stoftet af sina fötter och draga hädan, men innan dess måste allt vara afgjordt. Ja, Alma, i morgon!

Han befann sig nu utanför Behns hus. Der sof hon, hvad manne hon drömmer om?

»Se der ha vi gossen!» ropade någon bakom Guido.

»von Gөөk!»

»Kunde inte gå hem, — frisk luft — bra väder. — Hör du, din hetlefrade kropp, behandlar du dina vänner på det sättet, hvasa?»

»Ja, så behandlar jag mina vänner.»

»Uppriktigt sagdt, så unnar jag Grisholm ofantligt gerna den der kullerbyttan utför trappan. Det var en sann njutning för min själ att se hans obetalda skosulor vända i vädret. — Vet du, hvad jag har gjort? Jag har sjungit serenad, »klara stjärna», förstår du — utanför Adelaides fönster — inte en katt hörde på ens. — Du tycks ämna göra sammaledes, du står här och längtar och brinner, som det står i visan om hafsfrun. En tid kallades fru Blomster för hafsfrun, för hon var så hafsigt af sig, he he he! — Ska vi gå framåt ett stycke? Skönt att stå i blåsten liksom alpvandranden på bergets spets. Du fick inget kaffe du; man blir en ny människa, bara man ser kaffehurran komma. — Du är väl inte ond på mig, bror? När man är litet sned, så måste man tåla mer än vanligt. Se på Grisholm; tänk om han blefve arg hvar gång, vi ha skrattat åt hans fririer.»

»Är det verkligen sant?»

»Hoppsan, der ligger min cigarr. En cigarrstump öfver bord. Båt ohoj! — Nå, låt den ligga! — Sant ja! Och roar det dig att veta, så är det nog flera än han, som ha friat till henne, — hon är väl inte stadens skönhet för ro skull.»

»När var det?»

»Din skälm, skall du pumpa mig på Bergköpings mysterier! För resten, så var det för ett år sen. Nu mera är hon inte *à prendre*, — men tyst med det — —»

»Ja — ja visst!» medgaf Guido för att få den andra att fortsätta.

»Vacker flicka, skön, gudomlig! Du skulle se henne, bror, i baldrägt — korallhallsbandet mot

den hvita halsen, fina spetsar, som sakta vagga upp och ned — »otaliga vågor vandra på hafvets glänsande ban» — och just lagom genomskinliga — för att låta oss ana den hvittröda mjella huden der inunder — det vore färger för dig, — åh, finge jag måla henne, skulle jag slå mig på skön konst, jag också — du skulle bli galen, du målare, — och med en mörkröd ros i lockarnas svallande, guldskimrande haf. Det är linier, det — jag skall säga dig, att endast Venus från Milo har en så fulländad —»

»Fulländad?»

»Öfvergång från hals till axlar — jag har varit kär i henne, jag med. Det gick öfver naturligtvis, och jag slapp till och med undan kopparslagarne efter det ruset, men det säger jag dig, unge man, att hade inte borgmästarns Kalle kommit emellan barken och trädet —»

Guido qväfde det utrop, som ville undslippa hans läppar.

»Tror du inte, jag kan gå för mig sjelf, efter du kramar min arm, — jag är väl ingen flicka heller. Tror du, jag är full? — Det skall jag visa dig, att jag inte är. Vill du bruckla, hvasa? — Åh nej, jag bara skämtar. Vi ä ju gamla vänner, du och jag. Treflige prisse! När jag blir statsråd, skall professor Falk bli kommandör af Nordstjernan, ta mig — —»

»Tack, ers excellens! — Hvad skall du ta för portfölj?»

»Jag tar finanserna om hand. Det skall bli andra bullar, skall du se.»

Nu gick samtalet åt orätt håll.

»Var inte Kalle också kär i Emmy?» frågade Guido.

»Det måtte du väl veta. »Verlden vet, o Fri-thiof, hvad trenne veta», åtminstone är det så i detta ärade samhälle. Hvad hade jag att göra i en sån här håla? Var det en luftkrets för mig, det? — Emmy är bra eller hur? Hör hennes glada skratt, bror, och se hennes morgonfriska uppsyn, hennes lilla »krusmanomfladdrade» hufvud! Hvem skulle tro, att hennes älskling har lemnat henne, för att hon inga pengar hade, och öfverflyttat sin ömhet på Alma, som får schaber i långa banor.»

»Hvad säger du?»

»Lugna dig, bror, var du bara »rolig», som dansken säger! Emmy är ledig, — tag min väl-signelse till hemgift, någon annan lär hon inte få, ty gubben borgmästarn ger sig min själ inte förr, än hans Kalle har fått rubb och stubb.»

»När var det — hur länge har —?»

»Hur länge? Sen i våras har saken varit klar, Kalle och Alma äro i hemlighet förlofvade, men tyst för all del, det är en hemlighet —»

»Alma — och Kalle?»

»Just det ja!»

»Men du sade ju sjelf —»

»Mitt nöt, som inte kan hålla truten! Ingen vet af det, ser du, annat än jag. Sqvallerligan vet ingenting — en och annan tror; det är något i görningen, men Kalle har slagit i dem, att det gäller Emmy, ha ha ha. Fiffig pojke — men jag, som svor på att hålla mun — — Aj som satan, klef jag inte ned mig i en rännsten!»

Guido.

»Kalle — förrädare, vän, falsk . . . En utmaning, hans lif är ej ens nog att — ah, mitt nö, en duell i en småstad i Sverige, det faller ju inom det löjligas område.» —

En stund senare stannade våra två vandrare utanför postkontoret. Det började dagas.

»Hur skall jag få träffa Pettersson?» utbrast Guido.

»Jag känner signalen.» Göök knäpte på en fönsterruta, som ledde till herr von Posts sängkammare, han hamrade käckt på glaset, utförde Fatinitzamarschen och ett potpourri ur Frihetsbröderna med variationer derpå och fortfor, ända till dess gardinen drogs upp och fönstret öppnades af postmästaren sjelf.

»Har du konjak?» frågade Göök.

»Ja-a!» brummade von Post.

»Drick då!»

»Tyst du,» sade Falk. »Förlåt, herr Pettersson, att jag stör er så här dags, men posten går ju om en timma.»

»Vänta då till dess.»

»Jag tänkte be att få igen ett bref, som jag i går qväll lade i lådan.»

»Kommer och väcker folk — såna ordningar! Bref lemnas inte igen — Pojkar! — Drifva med folk!»

»Men det är ytterst viktigt.»

»Inlagdt — försegladt — den gubben går inte.»

Fönstret stängdes, och gardinen rullades ned.

»Storma posten, stryp Pettersson,» föreslog von Göök och tillade: »då stupade han ändå på sin post.»

»God natt, von Göök, nu går jag hem. —
Tack för den här tiden.»

Falk gick.

»Falk, hvart nitton tar han vägen? Han var på kulan, stackars gosse, men hvad gör det om hundra år? — Festligt att köra upp postmästarn — tänk hvad han skall svära på oss!»

Von Göök vandrade framåt, skrattade för sig sjelf, snuddade än vid ena husväggen och än vid den andra, törnade mot trappor, brummade öfver deras stora antal — han såg minst ett halft dussin framför hvarje hus — och fann hela världen så rolig. Han kom slutligen fram till stora torget, fann det ganska behagligt att invänta morgonen under guds fria himmel, fattades af en originel tanke, hoppade upp i en ho, som blifvit kvarlemnad af någon bonde, sjönk ned der, så att endast hufvudet och benen stodo upp öfver kanten — och somnade i denna beqväma ställning.

Det var så lugnt och fridfullt omkring honom. Lindarna på kyrkogården rörde ej ett blad, små fåglarna sofvo under löfvens tak, råttorna sofvo förmodligen i rådhuskällaren, och i stadens häkte sof en ung man, som blifvit insatt, därför att han dagen förut blifvit funnen öfverlastad i ett dike.

»Kalle!» — Askerström snarkade af alla krafter.
 »Kalle, jag måste säga dig ett ord.»

Det var ej rätta sättet att få lif i den sofvande.

»Adjö med dig, Kalle; nu reser jag.»

»Buh!» — Den blifvande borgmästaren satte sig upp och såg Guido stå framför sängen. I rummet var ännu mörkt, en svag strimma af dager lyste in vid sidan om de tjocka rullgardinerna.

Guido var klädd i sina reskläder, som han nytjat den dag, han påträffades vid Kullen, en kikare hängde i sin rem öfver hans axel, döds-skallen lyste som förr på hans bröst.

»Är det du? Hvad har du uppe att göra så tidigt? — Jag har kopparslagare, gif mig vatten! — Huh! Det bultar i min arma skalle. Jag drack ur hela karaffinen i morse, när jag kom hem.»

»Hör på mig, Kalle. Jag har inte många ord att säga dig.»

»Hvad är det? — Jag är torr i halsen, som låg jag i Sahara —»

»Jag reser härifrån. Jag måste resa — af mer än ett skäl.»

»Res — resa!?»

Denna gång väckte kamratens komiskt dumma uppsyn intet löje hos vår unge konstnär.

»Jag ber dig,» fortfor han lugnt, »att framföra mina tacksägelser till din far. Glöm inte bort att tacka honom för den gästfrihet och den godhet, jag åtnjutit i hans hus. Jag har skrivit ett par rader och ursäktat min hastiga afresa, — här lägger jag brevet. — Och detta kan du ge jungfrun, som passat upp mig. — Jag far med natttåget om en halftimme.»

»Men jag förstår inte ett ord —»

»Ligg stilla, du brukar ju sofva länge. Du får inte följa mig, jag vill det inte —»

»Har du trumf i dag, bror, eller går du i bakrus?» Nu först var »märgborstaren» riktigt vaken. — »Ah, vänta! Nu kommer jag i håg — Grod-vall fick rätt på sin plånbok, han hade inte stoppat den i fickan, som han trodde, utan i fodret på rocken. Inte tog du väl det der, som Grisholm sa, för allvar?»

»Åh nej, hälsa *vännerna* och tacka dem för deras goda tanke om mig. Det är roligt att lemna sanna vänner efter sig, när man reser.»

Guido vände sig om och gick mot dörren.

»Du!» ropade Kalle sittande i sängen. »Det börjar klarna för mig. Det var von Göök, som talade om det der andra. Du frågade, om jag aldrig sagt något om orsaken, hvarför du slutade skolan. Ingen kände ju dig, det hade varit alldeles onödigt att säga något, och i en sådan här sqvallerhåla till på köpet — — — Mitt namn och rykte hade varit borta.»

»Jag har aldrig sagt ett ord af förebråelse åt dig för den sakens skull. Handla, som ditt samvete bjuder, — jag gör så, jag med, då jag reser. Adjö!»

»Men, käre bror —»

»Jag skulle kunna ge dig ett godt råd: Glöm bort mig och det så fort som möjligt.»

Guido vände sig om och lemnade rummet, men utanför dörren stannade han en sekund med handen ännu hvilande på vredet. Hans blick utsade den tanke, som uppstått i hans själ: »Bör jag inte krossa honom?»

Inom ett ögonblick var det öfver. Lugn gick han ned för trappan, tog sin lilla lätta kappsäck, målaraskrinet och studieramarne, som han bundit i hop till en bundt, svepte pläden omkring sig, låste upp porten, som var stängd för natten, och lemnade borgmästar Askerströms hus, der invånarne ännu sofvo som goda barn.

Det var friskt väder, solen höll just på att bryta röd genom gråa molnmassor i öster, fåglarna i trädgården uppstämde sin morgonpsalm, naturen vaknade ur en uppfriskande hvila.

Denna gång hoppade Guido ej öfver grinden, som han gjort en viss afton för kort tid sedan.

Han gick gatan framåt, mötte några karlar, som gingo till sitt arbete och som hälsade på »artisten»; denne hälsade igen. Han hade aldrig talat med dem men ofta sett dem sysselsatta med reparation af fabrikör Hyfvelboms märkvärdiga hus.

Det var ej genaste vägen, han gick ned till bangården.

Först en afskedsblick upp till hennes fönster. Den älskade, den trolösa, den *vanliga* qvinnan! Hon hade fastän sjelf förlofvad förstått att så småningom skrufva upp hans känslor, att draga ut på spiralfjädern, till dess den brast. Hon hade roat sig under sommaren, hon! Då nr ett var borta, skulle nr två komma. — En ny tanke rann upp i hans hjerna, ett leende — ej solljust — drog öfver hans ansigte —: Om han skulle slå Kalle ur brädet!

»Hon *måste* föredraga mig framför honom. Hvad är det hos honom, som hon älskar? Jag har gjort allt för att behaga henne, det vore inte svårt, det *är* inte svårt att . . .

En sådan narr jag är! Passar jag till leksak åt henne? Det är eget, att en mans val alltid skall utfalla så dumt. Amor är blind och dum till på köpet — — Jag borde ha förstått, att hon ej var bättre än de andra — —»

Alla gardiner hos Behns voro nedfällda. Hon sof nog der inne, — fastän ej oskuldens sömn. Nå det är ett talesätt. Om englarna ej ha annat göra än att gå vakt, der oskulden sofver, så äro de nog oftast utan sysselsättning. — Farväl, Alma! När vi härnäst råkas, så är jag din ödmjuke tjenare, liksom då vi först träffade hvar andra. Och så var den drömmen förbi.

Drömmar är det allt samman, morgondimmor, som stiga ur sjön och snart skingras.

Hän gick raka vägen ned till bangården, upp för de fem trappstegen, in i förstugan och rätt emot — henne.

De stannade båda.

»Herr Falk!» sade Alma förvånad.

Guido lyfte på hatten.

»Ni reser?»

»Som fröken ser. — Det var ett lika kärt som oväntadt nöje att få säga er farväl.»

»Jag skref ett bref i går qväll, och drängen var borta, så att jag måste sjelf gå hit ned med det. Jag brukar stiga upp tidigt — ja, det vet ni ju. — Men hvarför lemnar herr Falk oss? I går sade ni —»

»Man stänger biljettluckan. Förlåt — — ett ögonblick —»

Hon såg på den unge mannen, då han lugn som vanligt gick till luckan och fick sin biljett, betalade och fick pengar tillbaka, lemnade sina saker vid disken och stack kontramärket innanför hattremmen. Att döma af hans utseende, måtte han ej ha sofvit en blund på hela natten.

»Nu står jag till er tjänst, min fröken — för tre minuter.»

De gingo in i den tomma väntsalen. Der brann en sömng lampa, hvars sken svagt upplyste jernvägskartan och turlistorna på väggen, annonskalendern och ett par tidningar, som jemte tändsticksstället, tre ölglas och en hög cigarraska täckte en nedspild bordskifva.

»Säg mig, hvarför reser ni?»

Han ville svara i sin vanliga lätt ironiska ton men hade denna gång mot vanligheten svårt att finna ord. Aldrig hade hon synts honom så vacer förr, hon var frisk och blomstrande som rosen efter ett sommarregn, ögonen blixtrade af lif.

Nu hördes tåget närma sig. Ute på perrongen gingo tjänstemännen med händerna i fickorna.

Guidos saker buros ut, han var den ende passageraren, och fröken Behn var den enda, som följde konom till tåget.

»Blif lycklig,» sade Guido, »det är min sista önskan. Gud göre er lycklig!»

Hvarför måste den känslösa, satiriske mannen vända sig bort, då han med låg röst utsagt dessa ord?

Alma kunde ej svara något, också för henne tröto orden. Han hade fattat hennes ena hand.

Det varade blott ett ögonblick. Hvad läste hon i hans mörka ögon, läste hon hans tankar, hans drömmar under sommarens lopp, upptäckte hon nu, hvad som dolde sig i hans själ?

Han stod ej ut längre. Vulkanens lågor bröto genom jordtacket.

Han slöt henne till sitt bröst och tryckte eldigt en kyss på hennes läppar.

»Farväl, Alma!»

»Tåget till Stockholm!»

Man slog upp dörrarna till perrongen. Tåget stod färdigt, lokomotivet sköt ut korta, häftiga rökhvirflar, som var jernhästen otålig att få lemna Bergköping. Guido skyndade ut.

»Herr Falk!» ropade Alma, då han redan hunnit fram till vaggonsdörren. Han hörde henne ej.

»Guido!!»

Hon hade skyndat ut på perrongen.

Nu vände han sig om, en blick. — Så slöts dörren.

Pfui! ljöd konduktörens pipa. Huh, huh, huh, huh — sade lokomotivet och ryckte häftigt i kettningarna, tåget satte sig i gång. Sömniga utlän-

ningar, blandade med en och annan svensk fysiologi visade sig här och der innanför vagnarnas daggstänkta, ogenomskinliga fönster.

Guido var borta.

»Jag tappade min lycka.» Dessa ord trädde nu med ironisk styrka för flickans minne. Sant hade hon talat, grymt sant, hon kände det —

»Alma? Du — du här!»

Det var Kalle, som med andan i halsen kom ut på perrongen. »Har tåget gått?»

»Fråga ingenting, Karl. Jag kan inte svara dig.»

»Tag min arm, Alma, så gå vi.»

Man stängde dörrarna efter dem och sköt för reglarna, stationsinspektoren rullade i hop sin röda flagga och gick hem till sig, en yrvaken flicka samlade in ölglasen och släckte lampan, en karl höll med en skottkärra nedanför trappan, och qvasten började sitt morgonarbete i förstugan.

Då Guido lemnat sin vän Askerström, hade denne i stället för att tänka på den sillfrukost, som enligt aftal med vännerna väntade honom, varit barnslig nog att känna samvetets röst på det ställe, der hos några individer sitter en köttklump, kallad hjerta. Hvad hade han likväl att förebrå sig? Om han nekat till, att ryktet om Guido var sant, så skulle man forskat vidare — och vår blifvande borgmästare visste, att ej ens detektiva polisen hade så fint luktorgan, som fruarna i Bergköping, då det gälde att uppdaga begångna eller ej begångna snedsprång, — man hade då kanske kommit sanningen på spåren, och i så fall kunde Kalle Askerström säga farväl åt sitt tillämnade borgmästarskap. Nöden har ingen lag, och de flesta skulle för öfrigt

i hans ställe handlat på samma sätt. För öfrigt undrade han, om icke Guido varit framme och hviskat något i Almas öron, ty hon hade på sista tiden varit sig olik. Jo, det hade just varit ett vackert sätt att vedergälla den visade gästfriheten, om Guido sökt nästla sig in i det rikaste hus i staden och beröfva sin uppoffrande vän hans brud. Kalle hade först trott, att det gälde Emmy — det var ju den vanliga vägen — men sedermera hade tvifvel börjat stiga upp i hans själ. Nog var Guido en fantast, men så galen var han väl inte, att han ung och fattig ville fästa sitt öde vid en flickas, som ej egde ett öre. — Åh nej, i sjelfva verket var nog Guido slugare än så. Redan i skolan hade den skarpsynte Kalle lagt märke till, att hans yttre ofta motsade hans inre, att han kunde draga en slöja öfver sitt verkliga skaplygne, skratta, då han var ond eller ledsen, och dess emellan utan minsta orsak visa sig trumpen, utom då hans vrede eller glädje hastigt eggades, ty vid slika tillfällen bröt hans lifliga natur genom det i nordens köld hårdnade skalet.

Hvarför hade Alma följt Guido till bangården? Och så tidigt på morgonen, medan alla sofvo? När allt kom omkring, hade Kalle närt en orm vid sin vänskapsfulla barm. Guido var ej värd hans förtroende, det hade hans ädle vän klart för sig, då han utanför grosshandlar Behns port skildes från flickan med löfte att återkomma på aftonen. De hade på återvägen ej vexlat ett enda ord.

Ruskig och trött, med svidande ögon och tung i hufvud och ben gick Kalle hem och tog sig en förmiddagslur. »Aldrig skall jag suppa mer,» lofvade han heligt för tionde gången i sitt lif.

Den dagen kokades i Bergköping mera kaffe än vanligt. Man slog sina kloka hufvuden i hop, det var fråga om en tafla, som Falk fått sälja, och om ett stipendium, som han skulle få — naturligtvis genom intriger och konster. För att få stipendium målade de der suddarna nog hin ondes porträtt i kroppsstorlek och hans mormors också, ty i sjelfva verket ha de ingen lefvande skam i sig. Med Falken stod det för öfrigt ej rätt till, — en person, som ingen menniska någonsin sett, som dyker upp så der oförmodadt, som ingen slägt har, och som varit ute för dylika äfventyr, — undrar, hvad det var för en skola, der sjelfva borgmästarns son kom i sällskap med dylikt folk. Inte måtte han heller duga till något, hur kunde han eljes taga sig för att måla den der gångstigen och den der grindstolpen? Var det något vackert? I staden funnos ju många nya fina hus och den splitter nya kyrkan sedan; den skulle väl en verklig konstnär, om han hade något skönhetssinne, ha målat af. Han suddade ju för öfrigt ut allt, hvad han gjort, — ett präktigt bevis för hans oskicklighet, ty när det inte duger ens för dem sjelfva, hvad skall då andra säga, andra, som ej ha artistersnas fåfänga och sjelfbelåtenhet? Taflan hade blifvit såld förstås, men hvad bevisar det? Det är modernt att uppmuntra konsten, gud bevars. Och den der suddarens vänner hade väl puffat för taflan. Det är så beroende, det folket, och alla ligga de inne med hvar andra. Så hänger det i hop med den saken.

Nej, käre Guido, lägg dig du i din förgättna graf, ty i Bergköping är du moraliskt död, och

fruarna ha kastat stenar och grus i din graf, så att det dånat i likkistlocket, och så, att råttor och mullvadar stuckit fram nosarna och nyfiket frågat, hvad det var för väsen.

Bergköpingsbornes åsigter om vår hjeltes konstnärsskap vunno snart bekräftelse i en tidning, der en okänd granskare förklarade, att det hvarken fans natur, teckning, färg eller skönhet deri, — och så fingo vederbörande sig en släng, därför att de hängt ut en sådan tafla.

Fruarna jublade och funno, att de besutto en högst ovanlig konstbildning. Skada, att redaktör Pencloud ej afdelat en spalt eller två i Bergköpings tidning för bildande konst! De visste ej, de goda fruarna, att i stockholmstidningarna Guidos tafla blifvit bedömd och berömd, och att »vederbörande» fått mer än en skrapa, för att de låtit en enskild person köpa ett så framstående konstverk och ej unnade om ej staten så åtminstone konstföreningen att få det i sin ego. Men taflan hängde på en sidenklädd vägg i en elegant salong mellan en stämmingsfull aquarell af grefve Rosen och ett friskt natursant skånskt landskap af Rydberg — och den, som lät sina blickar ett ögonblick hvila på barnen vid grinden och på ankorna i dammen, kände med välbehag furuskogens doft och sommaraftonens milda svalka.

Guidos första tanke hade varit att skynda till Stockholm på samma tåg, som förde dit brevet, deri han afsade sig sitt stipendium, att sedan han erhållit detta lemna Sverige och i rastlöst arbete söka glömska af det förflutna. Kunde ej ett berömdt namn uppväga några år af en öfrigt rätt tvifvelaktig lycka? — I vaggonen kom han in bland ett muntert skånskt sällskap, som var på väg till hufvudstaden för att roa sig. Man skulle lyfta ett arf och jublade på förhand öfver sin lycka, och man pratade om folk i hembygden, om Elsa och Lars Johansen, om hvad Jens fått för oxarna, som han sålt i København och hvad Ole Nilsen gifvit sin de ja i lön. Så sade man quickheter, skrattade och hade så innerligen roligt.

Vid en station gick Guido ut. Der låg en täck liten sjö i morgonens friska luft, pilar lutade sig öfver vattnet, der näckrosor simmade, en brunmålad båt låg inkilad mellan tvänne knotiga trädstammar i skuggan af ett gammalt förfallet sten-skjul. Guido gick längs stranden. Lokomotivet hvisslade efter honom, klockan på stationen ljöd skarpt och klangfullt, och så gick tåget vidare.

Hvad brydde Guido sig derom? Han kastade sig ned i gräset, bläddrade i sin skizzbok, fick rätt på några pressade blommor — det var dem, hon en morgon slungat upp till honom i fönstret — han kastade dem i sjön och såg, huru de långsamt seglade af på breda, sakta framglidande vågor, — några lappar med hennes porträtt följde efter samma väg, men den sista af dessa kunde han ej skilja sig vid. — Det var en morgon, han tecknat den, hon hade suttit i »drömmarnes vrå» och märkte ej, att han stod utanför staketet och i få drag fäste hennes bild på papperet.

Han stannade ett par dagar i den trakt, der han lemnat tåget, och fortsatte sedan färden till Södertelje, der han med öppna armar mottogs af några akademiekamrater. Hos dem blef han gäst några dagar, spelade croquet och dansade, var i sitt umgänge med badsällskapets unga damer intressantare än någonsin, var bland herrarne en trefflig sällskapsmenniska, alltid glad, stundom qvick och ibland elak, men det gjorde ingenting, tvärt om var det endast en ytterligare god egenskap hos den unge förhoppningsfulle mannen. Den ena af kamraterna tillbragte sommaren med att måla en altartafla till en landskyrka. Guido målade dit ett par englahufvuden — och en tidning prisade sedan den djupa och sanna religiösa känsla, som uttalade sig i dessa täcka ideela ansigten.

»Religiös känsla! — Nå ja, de ha väl rätt, efter det står tryckt. Tänk, om jag skulle slå mig på att bli religiös! Det brukar damerna göra, då luftslotten ramlat och friarne smort sina stöflar och kilat afsides. Men hvad jag inte förstår, kan jag

inte tro på, det få de ursakta, som prata så vackra fraser, obegripliga för dem sjelfva, för gud och hela världen.» —

Då Guido slutligen kom upp till hufvudstaden, var stipendiet längesedan bortgifvet. Hvarför hade han varit så dum och afsagt sig det? Nu hade han stött sig med vederbörande, men det tycktes han ej stort sörja öfver. Han började en tafla, tecknade och strök ut, hvad han gjort, pinade i hjäl sina modeller, en ung murare och en qvinna, — han målade henne i röd kofta och hvit tjol, bart hufvud, träskor och bärande två ämbar i ok — och honom lutande sig mot en tegelstapel — alla toner dämpade af detta milda dam, som omsväfvar stenhus under bygnad, färger så ytterst fina, att en kolorist kunde gråta vid tanken på sin oförmåga att åstadkomma något dylikt på sin duk. Han målade förtvifladt, målade om, hvad han skrapat ut, — och körde så en vacker dag palettknifven rätt genom duken.

Han syntes sällan ute och aldrig på klubben, höll inga tal och lät aldrig sina känslor flyga som förr till idealets högre rymder, han läste nu mera endast »lätta» böcker, och då kamrater enligt gammal vana hemsökte honom och med tända pipor voro installerade i soffhörnen, satte värden sig på sin stora koffert midt emot dem, pratade om obetydliga ting, skrattade åt dåliga berättelser och gjorde narr af allt och alla. Nu mera fans intet så högt och rent, att det ej passade till föremål för hans sarkasmer, och vi andra, som dock i vissa fall ej voro så särdeles finkänsliga, vi ryste likväl ibland vid hans isande hänfulla ord.

Han talade aldrig om sig sjelf och sina sorger, men jag, som känt honom så länge, läste många tankar i detta bleka ansigte och i denna djupa blick.

Han brydde sig om ingenting, hade så småningom vant sig vid tanken på, att hans kraft var förbi, och fann det alldeles i sin ordning, att det nu gick bakåt för honom. Hur olika allt var mot förr, hur lugnt hade han då ej tagit sin verld, huru roligt hade han ej haft! Men då hade han alls icke förstått att uppskatta sin lycka, han hade tvärt om längtat bort. Och nu! — Hvarför utmanade han ej Askerström och dödade honom? Det hade verkligen varit hans första tanke, då von Gök omtalade vännens förhållande till Alma. Men då skulle hon sörjt. Bättre hade varit, om Kalle dödat honom. Då hade alla blifvit lyckliga. Om åskan hade slagit ned bland gästerna under kafferepet på Kullen, det hade varit det allra bästa! Alla älskande borde dö unga — — Gamla Eddan säger två vackra och sanna ord: *Fä dör* — de som lefva lugnt och njuta af sin sorgfria tillvaro, de ryckas tidigt bort från jorden, men de, som ledsnat vid lifvet och längta bort, de få lefva. Hvilken verld!

Men i sjelfva verket är den inte så galen, blott man förstår att se den från rätta hållet. Ät och drick och se glad ut, gör dina pajassprång och drag din spader! Är du olycklig, skall du antingen spegla din näsa i glaset eller också arbeta i hjäl dig. Det först nämnda sättet är kanske roligt, det sista är ädelt, och det kommer ej i tidningarna under den förargliga rubriken: Sjelfmord.

En vårdag spred sig nyheten, att Guido fått det arf, han väntat. Mer än en gång hade han uttryckt sin önskan, att släktingarna måtte lägga sig ned och dö, så skulle han gifva dem en visstump på grafven, prisande deras dygder och deras punktlighet. Nu kom underrättelsen, att förmögenheten stod till hans förfogande.

Det var kort efter akademiens högtidsdag. Guido hade ej täflat om priset och följaktligen ej fått det. Han var för tillfället i penningnöd, hade använt sina sista slantar till en krage och en sommarhalsduk — ty fin var han alltid i sitt yttre — och hade måst draga in på portionerna vid sina måltider. Vid den glada nyhetens ankomst tog han genast några kamrater med sig till Hasselbacken.

Der sutto vi på balkongen, då någon, som gick förbi, utbrast:

»Det är ju herr Falk — ja min själ är det inte!»

»Mjuka tjenare, herr rådman! Hur står det till?»

Det var familjen Behn, hela »behnhögen», som man sade i Bergköping. Guido visade sig ej alls öfverraskad utan hälsade artigt.

Fröken Alma såg förstulet på honom. Han var ej blekare än förr, hans ögon voro ej insjunkna, håret hängde ej i melankoliska testar, han bar alls icke prägeln af en olycklig älskare, tyckte hon, — men dock var han olik sig.

»Vi ha inte alls sett till herr Falk under vintren.»

»Jag har varit så strängt sysselsatt.»

»Håller ännu på och målar?» frågade rådmannen.

Det var bra sagt, tyckte vi andra.

»Naturligtvis.»

»Det var eget!»

»Ni reste så oförmodadt ifrån oss,» yttrade fru Behn.

»Det kostade verkligen på mig att lemna den trefliga staden, men en angelägen affär nödgade mig att hals öfver hufvud fara upp till Stockholm.»

»Vi ha mycket saknat er,» sade Emmy.

»Allt för stor godhet, min fröken. Det är ljuft att lemna vänner efter sig på en plats, dit man kommit som främling. — Förlåt mig, jag får lyckönska fröken Alma till förlofningen. Redan under min skoltid brukade jag säga, att Karl var lyckans gullgosse, men inte anade jag då, hur sannspådd jag var.»

»Kom och hälsa på oss, herr Falk. Nu ska vi inte uppehålla — ni har ju sällskap. God middag!»

»God middag, herr rådmän! — Adjö, mina damer! — Hvad fröken Emmy är blek, — har ni varit sjuk?»

»Visst inte, jag mår lika bra som ni, min herre. Adjö.»

Stackars flicka, om så var fallet.

De gingo.

»Det är lustigt att tala med folk, som man föraktar eller inte kan tåla,» sade Guido, i det han tände en ny cigarr — den förra hade han under det korta samtalet kramat sönder. »Då är man

så fördömdt artig och kröker rygg som en katt. Festligt, hva?»

»Hvad har du emot det der herskapet?» frågade en af de andra, en som ingenting visste.

Guido svarade ej utan bestälde kaffe och *munk*. Han återsåg ej »behnhögen». --

En höstafton stälde Guido till en sjudundrande fest, hvarom man länge talade i kamraternas krets, och — det påminde, sade någon efteråt, om Martin Luthers gille, dagen innan han gick i kloster — och morgonen derpå var han försvunnen.

Den, som samma morgon stört sina steg till Kullen utanför Bergköping, skulle der träffat på en herre, som gick omkring i lång resrock med händerna i fickorna och cigarr i munnen. Hur olika allt nu var mot den sommarqväll, då man haft så roligt här ute, lekt och dansat, skämtat, hurrat och hållit tal. Den då friska, vårliga grönskan har gulnat, affallna löf täcka marken och vägarna, gungbräderna äro borta, luften är disig och grå, och dimman faller i lätt, nästan omärkligt duggregn, som orsakar hosta. Der borta är motivet, som Guido målade, men ankorna finnas ej längre i dammen, staketet och den gamla grindstolpen äro nu öfverstrukna med en otäck grön färg, kägelbanan är tillbommad, ingen lefvande finnes i närheten utom en tupp, som gal borta vid stugan. Allt är öde och tomt, och vår främling går der och finner naturen likna hans eget hjerta.

»Nej men se herr Falk!» utropade upppasserskan på bangården, då han en stund efteråt inträdde i väntsalen. Det var ännu tidigt på morgonen.

»God morgon, Lotten! En kopp kaffe! — Nå, hur lefver verlden med den här stan?»

»Tackar som frågar. Här är tråkigt som alltid! Jag flyttar till Stockholm i nästa vecka, den tjugufjerde. Jag har plats på Hörnan — hoppas, herr Falk hälsar på der.»

»Osäkert!»

»Herr Falk ämnar väl inte stanna här?»

»Ne-ej!»

»Det är så litet folk qvar i stan. Behns är i Stockholm och unge herr Askerström är i Upsala, sektern har rest till Tyskland till någon brunnsort, tror jag, och fru Blomster är ute och fiskar efter mågar —»

»Nå, nappar det?»

»Nej för all del, man aktar sig. Jo, de ha flyttat till Stockholm för att vara med i den fina verlden. I somras var de vid Ronneby, men det hjälpte inte.»

»Stackars flickor!»

Han lemnade Lotten en sedel, som hos henne åstadkom en mycket djup nigning, hvarpå hon följde den resande till dörren önskande honom en lycklig färd.

Kanske tänkte Guido på en morgon för något mera än ett år sedan, då han här äfven lemnade en flicka qvar på perrongen.

Herr Grodwall, som drack karlsbader och tog motion tidigt om morgnarna, påstod sig hafva sett en figur, som var påfallande lik deras gäst från förra sommaren, taga plats i en rökkupé af första klassen. Nyheten spred sig kring staden. Det var tacken för, att de öfverhopat den der artisten

med artigheter; han kom inte och hälsade på någon enda familj i hela Bergköping. Bäst kaffe-pannorna kokade och pratet var i full gång, slog som en bomb ned i staden nyheten om, att Falk hade fått ett oerhördt stort arf. Ja, det hade alla sett, att han inte var någon vanlig plankstrykare; hvem vet, hvilken förnäm ätt han tillhörde, men något var ändå på sned, det märkte man nog. — Och fast han åkte i första klassen och gifvit Lotten en tia i drickspengar, så kunde han ändå ha beqvämat sig till en visit hos sina gamla vänner! De hade, gudi lof, intet att förebrå sig i fråga om artighet och välvilja mot en främling — och för öfrigt icke i något annat afseende heller.

Kommer någon af er till den lilla treffliga staden, så får han nog höra dess treffliga infödingar, som fortfarande stå på gatorna med händerna i fickorna eller sitta på »gästis», berätta om den mystiske målaren, som varit der en sommar och försvunnit spårlöst som ett stjernskott. Väntar du med ditt besök ett år, så har det blifvit en hel roman, och kommer du åter några år senare, så har den nog vuxit till två delar.

Obekymrad om sitt rykte lemnade Guido Sverige, och jag återsåg honom ej förr än ett par år senare — i går — i algerieska paviljongen på Trocadéro.

Så lydde den berättelse, hvarmed Bob underhöll sina landsmän i Bergers atelier.

Sent en afton gick Bob hem från Bouffes Parisiens, dit han ledsagat tvänne damer från Stockholm för att se en offenbachsk operett på dess rätta plats, — hemma skulle det varit högst opassande att åskåda ett dylikt stycke, men i Paris borde damerna se sig litet omkring, — och här var enligt deras åsigt utförandet af slippriga operetter för öfrigt så oskyldigt.

Sedan han aflemnat sitt sällskap vid dess hotell, gick han framåt Avenue de l'Opéra, som med de hvita enformigt lika husen, belysta af det röda skenet från elektriska ljus och uppfylld af sorlande folkmassor var lifligare än någonsin. Utanför Théâtre français plaskade vattensprången, och kaféerna voro som vanligt fyllda af folk.

Vår unge svensk gick genom Louvrens stora borggård, som oaktadt all sin prakt ej gjorde på honom ett så högtidligt intryck, som den i Stockholms slott, och kom ned på kajen. Vattnet låg svart under broarna, oändliga rader af gaslyktor bredde sig utefter floden och speglades i dess våg, och borta vid Place de la Concorde färgades himlen röd af elektriskt ljus. Han gick långsamt utefter stranden, vår unge vän, och tankarna flögo

den vanliga vägen. Då stötte han på en ensam vandrare, som ej heller tycktes ha brådtom.

»Guido, är du ute så här dags?»

»Är det du, Bob?» sade signor Falcone. —

»Det är lugnt och stilla här borta — och mörkt.»

Långsamt gingo de förbi la Cité, der Notre-Dame höjde sina trubbiga torn öfver det nya, stora Hotel Dieu's flyglar — och nedanför helgedomen låg La morgue dystert vid stranden.

Bob höll målron vid makt, han talade om sin resa, om utställningen, om konstverken.

»Jag är trött i qväll,» sade Guido. »Kom, så sätta vi oss och ta en vermout.»

De slogo sig ned utanför ett litet kafé. Vid ett bord sutto några soldater af linien, småväxta, i fula hufvudbonader och röda byxor. De rökte cigaretter, drucko vin och pratade politik. En liten lykta satt bredvid dörren, och upp till taket sträckte ett mullbärsträd sina grenar.

»Har du sett Figaro för dagen?» sporde Bob. »Der står en artikel om en ung svensk sångerska, som skall biträda vid den stora konserten om lördag i Trocadérosalen. Du känner henne, Helga, dotter till prosten i Bergköping. Det var något underligt i hennes ögon, — aldrig har ett barn sådan blick. Kommer du i håg henne?»

»Tyst!» befalde Guidos uppsyn, då han tömde sitt glas och såg ut öfver den mörka himlen, öfver kajerna och husmassorna.

»Hvarför nämde du henne?» sade han slutligen. »Man bör aldrig komma åter till ett ställe, der man en gång haft riktigt roligt, men man bör heller inte tala om dem, man kände i sin lyckas

dagar. — *Voilà!*» Han kastade några slantar på bordet och gick. Värden bugade sig i sitt fotsida hvita förkläde och fann, att det var en dum herre, som betalade mera, än varan kostade.

»Lilla Helga, ja!» yttrade han slutligen. Han kunde dock ej undgå att tänka ditåt. »Hon sjöng så väl, att hon aldrig borde ha fått utveckla sig i sin konst. Skall hon bli sångerska, hon? Hon bör lägga sig och dö. Hvarför skall hon ta upp plats här på jorden för skälmar och dumhufvuden? — Tror du på själavandringen, Bob? Den själ, som tog sin bostad i hennes skal, hvad har den inte genomlevvat förut? Kanske var den ett snille i sin förra verld, kanske har den gjort många lyckliga — hvem vet, om der som här det goda alltid är dömdt till undergång? — Det var eget, hvad jag är talträngd i afton, jag känner mig riktigt munter, tycker du inte, jag är det? — Har du nå'nsin rökt opium? Jag har försökt, vet du, det är verkligen inte illa, bara man blir van vid det. Vore jag kines, skulle jag bestämdt röka i hjäl mig, — det går på fem år — man har god tid att göra upp räkningen med sin verld. Den och den dagen är det förbi, qvitteras! *La pièce finie!*»

Han tog af sig hatten och strök sig med näsduken öfver pannan.

»Bra viner hos Véfour! Själen får vingar, men tungan blir rebellisk. — Röka opium, var det! Min själ röker opium, Bob, och räknar dagarna. Utför, ständigt utför, och jag står der kall som marmorstoden på grafven och ger akt på den der figuren, som hette Guido Falk, och undrar, hur länge det skall räcka, innan det är förbi med honom — och

Guido.

så tänder jag min cigarett och går att dinera. *Edamus et bibamus, cras enim moriemur*, det lärde jag mig redan i skolan. — Hvad var det?»

Han hade tappat några mynt ur fickan. »Låt dem ligga! Det kommer väl någon, som behöfver dem. Jag har min guldgrufva jag. — Bob du, tror du på den der läran om, att vi en gång skola återse dem, vi haft kära här på jorden?»

»Ja, det tror jag.»

»Hm! — Det vete fan!»

»Guido —!» Någon annan skulle ha uttalat dessa ord.

»Jag var med om en öfversvämning i Rom,» fortfor han likgiltigt. »Bord och stolar och tråg och judar flöto om hvar andra i Ghetto, Tibern svälde och kokade, — vet du, hvad jag då önskade? Jo, att ha en outtömlig reservoar, jag skulle släpt på vatten, jag. Gubben Noach i verlden var den största skälm, som någonsin lefvat, han lurade både vår herre och vår andra skyddspatron, då han bygde sin fördömda ark. Och inte kunde någon barmhertig hvalfisk kasta den öfver ända. — — Så grå staden ser ut härifrån! Hur skall man bära sig åt för att ha roligt der? Ska vi gå på Bullier eller Mabile? Champagne och cancan, hä? Champagne lär göra en lycklig, säger man, vet du af det? Det är för öfrigt lögn — jag har försökt det, liksom allt annat. Hvad är lycka för slag?»

»Ja, hvad är det?»

Bobs blick tårades ofrivilligt, men kamraten märkte det ej, fördjupad som han var i sina funderingar.

»Jag trodde en gång, att jag var lycklig, jag trodde, att jag kunde bli konstnär. Dumheter!

En klåpare mera eller mindre! Jag vill nu inte ens göra mig besvär med att som florentinarne på sin store profets tid tända eld på mina taflor. — En vecka har jag varit lugn, det var när jag först kom till Rom. Hvad betyder en menniska der, som verldsriken störtat, hvad äro våra små sorger bland gruset af Palatinus?»

Vi hade kommit fram till vårt hotel, ringde på och insläptes efter en stunds väntan af den sömnige garçonen, som blifvit väckt ur sin lufva slummer, tände ljusen och gick att fortsätta sina drömmar på en soffa i rummet innanför förstugan.

»Kom med mig!»

Signor Guido Falcone stängde sin dörr, slog upp fönsterna. »Man qväfs ju här inne,» sade han och kastade sig ned i en länstol. »Drick ett glas vin, det är äkta drufva. Skål, Bob! Det far som eld genom ådrorna. — Hvad jag är varm! Glace, garçon!»

»Hvad tänker du på? Du drar döden på dig.»

»Än sedan? — Det är sant, de sofva der nere, det är synd att väcka dem. — Du är inte glad, min käre vän. En annan var du förr i världen, Bob — mins du, när du höll tal om kärleken och stupade på näsan i skottkärran på Skeppsbron? — Hvad är det åt dig, hvasa? Du skall skratta, gosse lilla! — Det är en rolig tafla, det der.» — Han pekade på en fotografi efter Henri Regnaults blodiga duk »l'Exécuteur de Tanger», som låg på bordet bland en mängd tidningar och papper. Bland dessa märktes äfven den gamla teckningen: konstnären, Guido sjelf, som förtviflad sjunkit ned vid sitt bord. — En revolver hängde på väggen, det var hans gamla följeslagare.

»Jag skjuter inte nu mera. En vacker dag kastar jag den der i Seinen — jag törs inte se på den.»

»Har du aldrig sett din far, Guido?» frågade Bob, då han såg det från barndomen kända lilla miniatyrporträttet ligga på bordet.

»Nej, och råkade jag honom, så inte tackade jag för presenten af mitt lif. — Diable, hvad här är varmt!»

»Du har feber, du är sjuk. Här är kallt!»

»Har jag feber? Nej pass du! Jag är bara glad, gladare, än jag känt mig på flera år. Men så är jag nu också fri från alla band — fri och lycklig!»

Han sjönk ned mot bordet och dolde ansigtet i sina händer.

Bob lade handen på vännens skuldra.

»Stackars vän, du älskar henne ännu?»

»Ännu?» upprepade han vemodigt.

Det borde Bob ha förstått. I sådana själar som Guidos dör kärleken aldrig.

De må tala aldrig så blaseradt, förkasta hela släktet och sig sjelfva med, elden i deras inre en gång tänd slocknar ej.

»Vet du det, Bob?» — Guido fattade honom häftigt i armen. »Jag var älskad tillbaka.»

Han tystnade. Ej heller Bob sade något.

»Ja, hon älskade mig — visste det knapt sjelf — så godt som förlofvad med en annan — och jag for bort. Jag skulle glömma henne, jag föraktade ju allt, hvad qvinnor hette, henne i främsta rummet, henne, som gäckat, som lekt med mig. Jag hade varit i stånd att strypa henne som en Desdemona, — du vet det du, mitt lugn var blott

en mask, en roll inlärd i barndomen, — vulkanen glödde under ytan — jag tror, att du har något af samma sinne, Bob, icke sant? — Jag mins, hur jag dansade och skämtade i Södertelje . . . Jag såg henne sedan ej mer än en gång, jag hade ju blott lekt med henne — men då de foro utomlands, så reste jag efter. Jag hade pengar då, jag var rik — jag längtade efter henne, föraktade och beundrade och följde efter henne från stad till stad men såg henne aldrig, hon visste aldrig, att jag var i hennes närhet, förr än den stund, då jag mötte dem på Monte Carlo — och sedan — hvilken natt, Bob, hvilken natt! — Döden arbetade i hennes bröst, jag såg den der blicken, som jag så ofta beundrat i hennes blåa ögon. Jag satt hela natten vid hennes bädd — lampan brann, madonnabilden stod i en liten nisch, — hennes man var otröstlig, stackars Kalle! — Det var ödet, som skilde oss åt, heter det i dramerna. Ah, hvad är diktens sorgspel mot lifvets!»

Han tömde sitt glas i ett drag, lutade sig tillbaka i stolen, slöt sina ögon och fortfor:

»Jag drömde — der sutto svarta munkar i ring — hättorna neddragna — entonig sång, förklingande, dyster, — en pelargång med vinrankor — der sjöng en näktergal i cypressen — Förstår du fåglalåt? Det gör jag. — Han sjöng: Ära, lycka, glädje, allt väntar dig, om du blir lik de andra, om du dödar din själ. — Du hörde henne inte sjunga du. — När jag blundar, ser jag henne ännu, men det är inte i sin hvita dräkt på sjukbädden — nej, jag ser en smärt flicka i ljusblå klädning, med en ros i sitt rika hår, som skiftade så lysande med rödaktig glans, hufvudet liten

smula framlutadt — och jag hör henne också. Guido, säger hon, hvar äro dina kinders rosor, de spirade upp i lyckans dagar — hvar är elden i ditt mörka öga, hvarför drogo dessa moln upp på din panna? Du har lidit, Guido, lidit mycket. — Ser du, Bob, jag visste inte, att hon sett mig, när jag gick om nätterna nedanför hennes fönster — man är en narr, när man är kär, man borde bli hängd. — Gif mig illusioner — jag borde ha vetat, att blått var trohetens färg lika väl som illusionernas. — Hörde du henne spela piano, — mins du hennes ljusa hufvud i stark belysning mot den mörka, djupa, rödbruna väggen. Mins du lutans toner i orangelunden, — der lysa större stjernor än här, der gror en rikare grönska. Eller mins du, då solen stekte från himlen, huru kastagnetterna ljödo under mandelträden? Hörde du mulåsnornas klockor på Sierrans branta stig — de kommo, djuren, med brokiga tofsar och silkestäcken, och förarne sjöngo sina smältande romanser. — Och när morgonen grydde och solen kom med brännande strålar, och fönsterluckorna slogos upp — der ute låg hafvet i glöd och himlen brann, apelsinträden blommade, fåglarna sjöngo — och den friska luften kom mättad af vällukt från tusen blommor och smekte hennes bleka panna. Hvert flydde rosorna från dina kinder, min ungdomsbrud, min blåögda flicka? — Jag drömde om sällhet, den var kort, min dröm, som nordens vinterdag, den flydde, den är borta, borta som allt skönt, allt rent och godt i verlden.»

Guido brast i gråt.

Han hade feber.

»Se herr Stjerne!»

Bob vände sig om, der han stod i skandinaviska bokhandeln vid Rue de Rivoli, en liten trång bod med fönstret fullt af fotografier, svenska och norska flaggan utanför dörren och orden »*Man talar svenska*» målade så, att de endast kunna upptäckas om söndagarna, då ej den uppslagna dörren skyler dem.

Vår unge vän blef vid åsynen af den, som tilltalat honom, så förvånad, att han var nära att tappa både näsa och mun af häpnad.

Det var ingen annan än Emmy Behn och bredvid henne stod — såg han rätt? — ingen annan än kaptan Bierheim. Den sist nämde såg, för att nytja ett uttryck af Guido, så glad ut, »som om hans svärfar vore död».

»Jag tror, ta mig hundra gubbar, att hela Sverige flyttat hit. Alla människor förstå mig, när jag talar svenska, men pratar jag franska, så begriper man aldrig ett ord. — Tillåt mig presentera min lilla hustru. — Bröllopsresa, förstår ni — fruntimmersfantasier — —»

Bob trodde knapt sina ögon. Den sträfva, obehagliga kaptenen, som promenerat i hvit mössa

och knölpåk på landsvägarne i trakten af Bergköping, som knapt brytt sig om att lyfta på mössan till svar på »artistens» hälsning, han var nu så trefflig och pratsam som helst, — han som gräft ned sig lik en mullvad i Bergköping, lefvat som i ett läger, färdig att hvarje ögonblick bryta upp, och brottats med sin kalfaktor, han uppenbarade sig nu i Paris elegant och fin i stanleyhatt, moderna nedvikta skjortkragar och käpp med ett utskuret dogghufvud och till på köpet med en ung fru vid sin sida. Emmy var sorgklädd och ytterst blek. Hon skrattade ej nu mera.

Kaptenen omtalade, att han inte hade tid att vara sjuk nu mera, då han var nygift.

»A propos, vi råkade nyss den der Falk i Tuileritädgården, han som var i Bergköping. Konstig figur — skulle bli målare. — Det lär inte ha lyckats.»

»Var han sjuk?»

»Tusan heller! Jo, det var sant, han sade, att han haft feber i natt och pratat en mängd galenskaper för er, herr Stjerne.»

»Det var just därför, jag frågade. Jag har inte sett honom i dag.»

»Han kom från Nizza, tror jag. — Det var sant, ni vet ju, att Alma är död der nere och begrafven på protestantiska kyrkogården, stackars Alma.»

Fru Bierheim darrade märkbart, och på hennes bleka kinder blomstrade två röda rosor, som allt för tydligt visade, hvilken makt arbetade på äfven hennes tidiga undergång. Bob tänkte mycket på dem, sedan han skiljts från kaptenen, och med

känedom om åtskilligt, som passerat mellan kulisserna i Bergköping, fick han klart för sig, att det var Almas död, som framkallat det ärftliga onda hos kusinen, hos medtäflarinnan om Kalles hand, hos den öfvergifna, som så väl förstått att dölja sin sorg, men som nu, då hon sjelf var gift — och hennes ungdomshjelte var fri, dukade under för sin smärta öfver svikna förhoppningar. Ett år der-efter bäddades hon ned i kyrkogården utanför Bergköping strax bredvid »Don Quixotes» graf, hans, som så troget dolt sin kärlek för den, som han aldrig kunde få äga. Kring hennes grafkulle blomstrade både »illusioner» och »falskhet» men äfven »trohet» — och då en drömmande yngling i sorgsna tankar en gång stannade mellan de båda tidigt hänsosfnas hviloställen, täljde sippor och blå-klockor för honom en saga om gäckad, glömd kärlek.

Bob skyndade genaste vägen hem. Guido hade också råkat kaptenen och hans fru; hade ej detta möte rifvit upp såren i hans bröst?

Guido var hemma, men hans nyckel satt ej i dörren, och ingen svarade på Bobs enträgna frågor. Denne sökte lugna sig med, att kamraten var vid dåligt lynne och ej ville blifva störd eller att han fruktade att liksom aftonen förut röja för mycket af den verld af känslor, han så sorgfälligt dolde under sin sträfva yta.

Det var olycksbådande tyst i grannens rum, hela Paris var så tyst denna qväll.

Bob gick fram till balustraden och blickade ut. Nedanför hördes sorlet från boulevarden, vagnar ilade fram öfver asfalten, frukt- och lemonad-

försäljare skreko ut sina varor, de höga husen stodo odrägligt enformiga i långa rader, på en hvitrappad himmelshög gafvel midt framför hade man bokstafligen målat hin på väggen — och det var en grön figur, som räckte från gatan till sjunde våningen — öfver stod skrifvet med meterslånga bokstäfver den ej ovanliga formeln: *Au bon diable* — höga tak och besynnerligt formade skorstenar trängdes om utrymmet i luften, och längre bort framskymtade i halfdunklet tvänne götiska torn med fialer och helgonbilder i mängd.

Från ett vindsfönster midt öfver gatan kastade ett fruntimmer i nattmössa en slängkyss till vår nordbo och tillslöt derefter de hvita gardinerna framför sig.

Bob kastade sig på soffan. »Jag tror, att du har något af mitt sinne», hade Guido sagt qvällen förut. Det var dessa ord, han nu vände i sitt sinne.

Om Guido hade rätt deri eller ej, derom skall, hoppas jag, en gång Bobs lefnadsteckning upplysa dig, min välvillige läsare.

Han var trött, han somnade och drömde. Guido utgjorde medelpunkten för sällskaplifvet i den lilla staden, han skämtade med en ung blåögd, strålande, liflig flicka — — och Bob såg en annan ung man tala med en annan flicka, såg sig vandra i trädgården vid Riddersnäs, då månljuset föll mellan lindarnes täta galler, och hörde en klangfull röst sjunga en mild, vemodig folkvisa. Och han såg Guido sitta nedsjunken vid sitt bord med anletet doldt i händerna, med de pressade blommorna och det svartkantade brevet, så som

han för flera år tillbaka profetiskt tecknat sig sjelf. Han såg honom höja sitt gulbleka ansigte, rikta en hånfull blick på dem båda, fatta sin på bordet liggande revolver, den oskiljaktige följeslagaren, som han velat kasta i Seinen af fruktan att förledas till att nytja den, och säga: Dumhufvud, jag gjorde dig en tjenst, om jag befriade verlden från en onyttig varelse, — då sparade jag också dig många sorger» — och hans mörka öga blixtrade, då han höjde vapnet. Bob såg ett ögonblick in i den svarta mynningen — så en sidoblick till henne — derpå small skottet. Han kände, som någon skurit honom i bröstet med en fin knif, och på samma gång, som om man slagit honom i hufvudet, det svindlade för hans ögon — —

Hastigt for han upp. Hvad var på färde? Han var ej längre på Riddersnäs — han hade drömt —

Häftiga steg hördes i trappan, röster trängde till hans öra.

»Var det här?» ropade någon i förstugan.

Man ryckte upp hans dörr,

»Nej, det var inte der.»

»Hvad står på?»

Bakom garçonon syntes Bergers hvita hufvud.

»Hörde du skottet?» frågade han.

»Skottet? Ja — ja visst.»

Den lille spenslige värden och den välmående värdinnan på hotellet kommo nu till. Man lyckades slutligen att få upp dörren till det angränsande rummet.

Der inne låg Guido på sin soffa. Hans hufvud hade sjunkit ned mot ryggstödet, på mattan nedan-

för låg revolvern, som han så många år öfvat sig att skjuta till måls med. Ett papper låg framför honom på bordet, det var en liten raskt utförd teckning, endast några streck — en ung flicka, som satt i en tankfull ställning i en berså. Under stod: »Drömmarnas vrå d. 24 juli — —»

Guido var ej blekare än förr, ett uttryck af lugn och frid hade efterträdt det vanliga sarkastiska leendet. Så måtte han ha sett ut som barn och under sin lyckas korta dagar.

Hans hjerta slog ännu, men lifvet hade flytt. Han var en säker skytt.

»'Hvilken mat åt råttorna'», mumlade Berger.

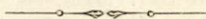
Bob trampade på något föremål. Det var en liten dödskalle af silfver, — ögonhålorna glänste af de deri infattade röda stenarna.

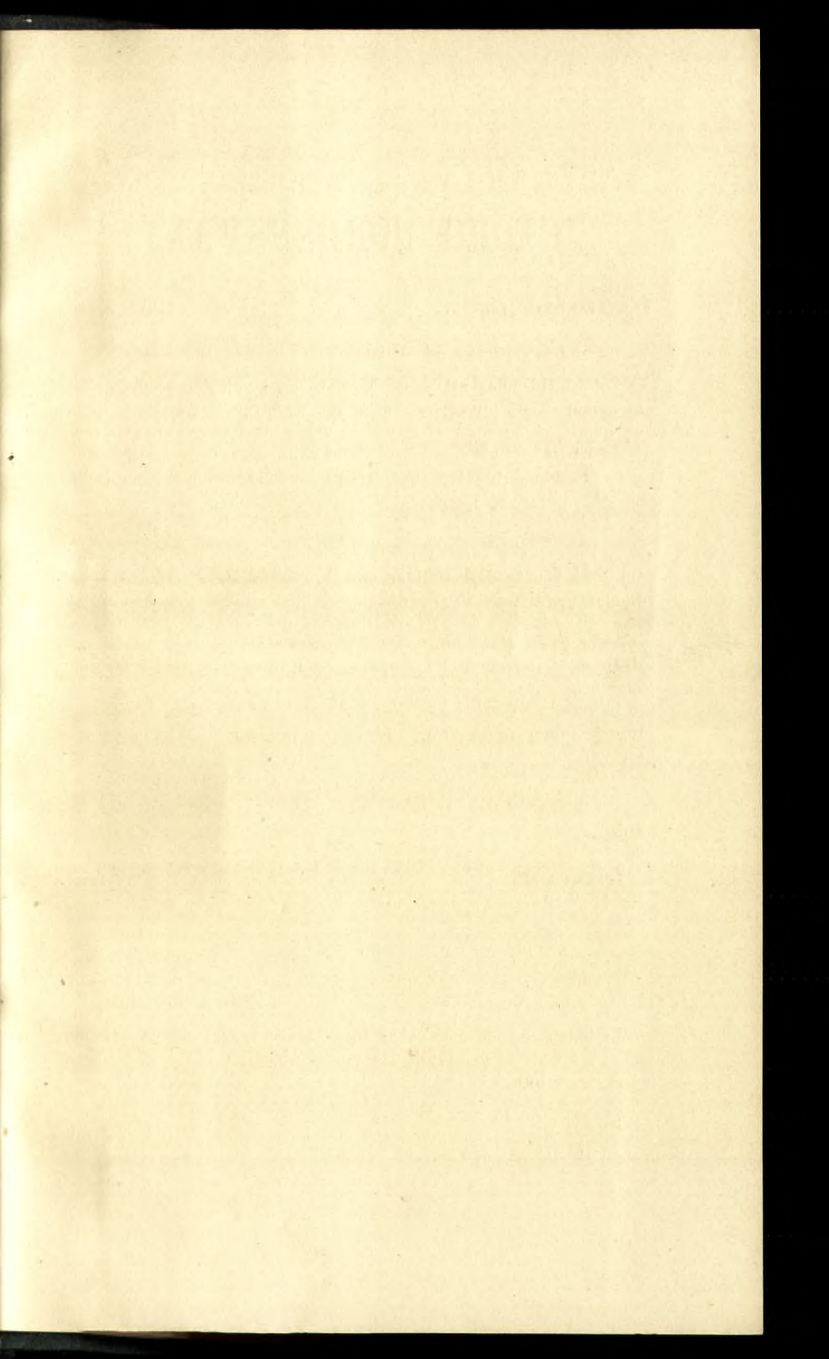
Han tog upp nålen och stoppade den i fickan.

Gardinerna lyftes lätt af luftdraget, nedanför gingo människorna fram och åter. Allt var der lif och rörelse.

Värdinnan lemnade rummet sägande till sin man:

»Bra gjordt, inte en fläck på möblerna — —»

På **Alb. Bonniers** förlag har förut utkommit följande arbeten af

GEORG NORDENSVAN:

Framtidsmän. *En bild ur lifvet.* 338 sid. Häft. 2, 50.

Ur pressens omdömen:

«Framtidsmän» af Georg Nordensvan är en liten svensk originalroman, som lofvar rätt godt för författarens framtid. Förf. har nämligen en fond af qvickhet och godt lynne, som man icke finner i alla romaner. — Hans skildringar af det «lif», som eger rum bland muntra scholaris på läroverkens högre afdelningar ega icke sällan hela den naiva friskhetens behag. — —»

(Ny Illustr. Tidning.)

«De svenska romanförfattarnes glesa led ha vunnit en rekryt, som med käckt mod pröfvar sina krafter på karakters- och seditromanens område. Förf. tillhör det unga slägte, som han skildrar, och är sjelf en «framtidsman» i den mening, hvaruti han tyckes taga detta ord. — Bokens starka sida är onekligen folklifsskildringarne. På detta område röjer förf. verklig begåfning och rör sig der med en ledighet och säkerhet, som visa, att han befinner sig i sitt rätta element. — Förf. har också sinne för det humoristiska och komiska, såsom man finner af hans teckning af några bifigurer — — men framför allt af den lustiga beskrifningen öfver salig snickaremästaren Bloms begrafning. —»

(Aftonbladet.)

I kasern. *Sven Svenssons minnen från krigarlifvet.*

Med illustr. omslag. Häft. 1, 25.

Ur pressens omdömen:

«Samma friskhet, samma lif och samma oförskräckthet möta vi här som i romanen.»

(Nya Dagl. Allehanda.)

«Redan nu förmå också författarens teckningar att slå an, tack vare en viss originalitet i uppfattningen och väl icke minst genom den lifliga stilen.»

(Dagens Nyheter.)

«Författarens sätt att berätta förråder starkt intryck af Aug. Blanche. Nisse rekommenderar den lilla boken, som kan locka både till «löjen och tårar.»

(Söndags-Nisse.)